

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, heinäk. 17 - Wed. July 17, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 29 - 30 50 cents

Kesäjuhilla Saiman Puistossa

FITCHBURG, MA - Kuun ensimmäisenä viikonloppuna Uuden Englannin alueen suomalaiset kokoontuivat Saiman Puistoon perinteisille Kesäjuhliin. Tänä vuonna vietettiin jo 85.:siä Kesäjuhlia.

Epävakaasta säästä huolimatta väkeä oli saapunut paikalle näille Raivaajan ja Finnish American Club of Saiman yhteisille Kesäjuhliin runsaanlaisesti kaikkina kolmena juhlapäivänä. Eiväthän siukkaat suomalaiset anna tihkusateen pilata juhlatunnelmia.

Juhallisuudet alkoivat perjantai-iltana lapsille ja kaikille lapsimielisille tarkoitetun illan merkeissä. Sponsorina toimi paikallinen kansantanssiryhmä *Revontulet* kuten se teki viime vuonnakin.

Kesäjuhlien puheenjohtaja **Tarmo Hannula** kertoi jo pitkään miettineensä, miten nuorempi polvi saataisiin mukaan näille joka vuotisille juhlille. Vihdoin hän keksi, että salaisuus piilee lapsissa. Vanhemmat osallistuvat juhlille, jos ne kiinnostavat heidän lapsiaan.

Alkuillasta tarjottiin kuumia koiria ja jäätelöä suomalaisen musiikin saattelemana. Samalla tehtiin tuttavuutta muiden osanottajien kanssa.

Revontulten ohjaaja **Leena Kokk** kertoi vanhoista suomalaisista juhannusperinteistä, joiden eriskummallisuus sai yleisön naurattamaan tuon tuostakin.

Lloyd Hannula puolestaan kokosi koko joukon innokkaita pikkutanssijoita, joita hän **Maija Mordin** avustuksella perehdytti kansantanssien maailmaan. Opetus askeleet näyttivät jääneen ainakin kahden tytön mieleen, sillä he viihtyivät tanssilattialla vielä sunnuntainkin iltapäivätansseissa.

Illan hämärtyessä oli aika syyttää juhannuskokko. Tehävä oli tänäkin vuonna uskotu **Fabian Raatikaiselle**, sillä hänellä on työstä jo monivuotinen kokemus.

Ilta päättyi **Veikko Honkalan** tanssimusiikin merkeissä. Lauantai-illan tansseissa musiikista vastasi **Nils Lundin**.

Tanssisalista löytyi myös nuori amerikkalainen musiikkopariskunta **Katharine ja Gregory Barrett**, joita kiinnosti pe-

Kesäjuhlien kolme tarmokasta Tarmoa - Vasemmalta laulaja **Tarmo Pihlap** (Eesti), Kesäjuhlien puheenjohtaja **Tarmo Hannula** (Worcester, MA) ja tanssilattialla viihtynyt **Tarmo Holma** (Milton, MA).

rintainen suomalaismusiikki.

Bloomington, Indianassa asuvat **Barrettit** kertoivat matkustavansa Suomeen lähimpinä osallistua kesäjuhliin siellä järjestettävälle useille musiikkijuhlille mm. Kaustisen kansanmusiikkijuhlille ja Kuhmon kamarimusiikkijuhlille.

Klarinettia soittanut **Barrett** innostui myös soittamaan **Lundin** orkesterin kanssa.

Pääjuhlapäivä sunnuntai alkoi urheilukilpailujen merkeissä. Niistä erillinen juttu tässä numerossa.

Jo aamuvahain juhlien järjestelivät ja työläiset saapuivat paikalle. Juhlamerkkien myyjät ja pysäköintimiehet asettuivat asemiinsa. Kahvipannut piti panna tulelle, salaattit ja jälkiruoat oli annosteltava, Raivaajan kirjakaupan pöytä piti pystyttää. Kaikki tämä piti saada kuntoon ennen kuin juhluvieraat alkoivat virrata puistoon.

Monia kiinnosti klubirakennuksessa näytetty **Matti Kassilan** elokuva "Natalia". Toiset tutustuivat juhlien taiteilijan **Leena Kokkin** tuotantoon tai Raivaajan kirjapöydän monipuoliseen valikoimaan.

Grillattua kanaa syötiin **Bernard's Bavarian Bandin** mu-

siikin tahdissa.

Yleensä Kesäjuhilla nähdään myös **Helen ja Tarmo Hannulan** myyntipöytä, mistä on löytynyt kaikenlaista suomalaistekstein koristettua tavaraa lakeista t-paitoihin.

Tänä vuonna pöytä ei löytynyt. "Ikä alkaa painaa", **Tarmo Hannula** kertoi ja siksi hän ja **Helen** olivat päättäneet nauttia juhlista ihan vain juh-

lavieraiha puistoa kiertämällä ja muita osanottajia tapaamalla.

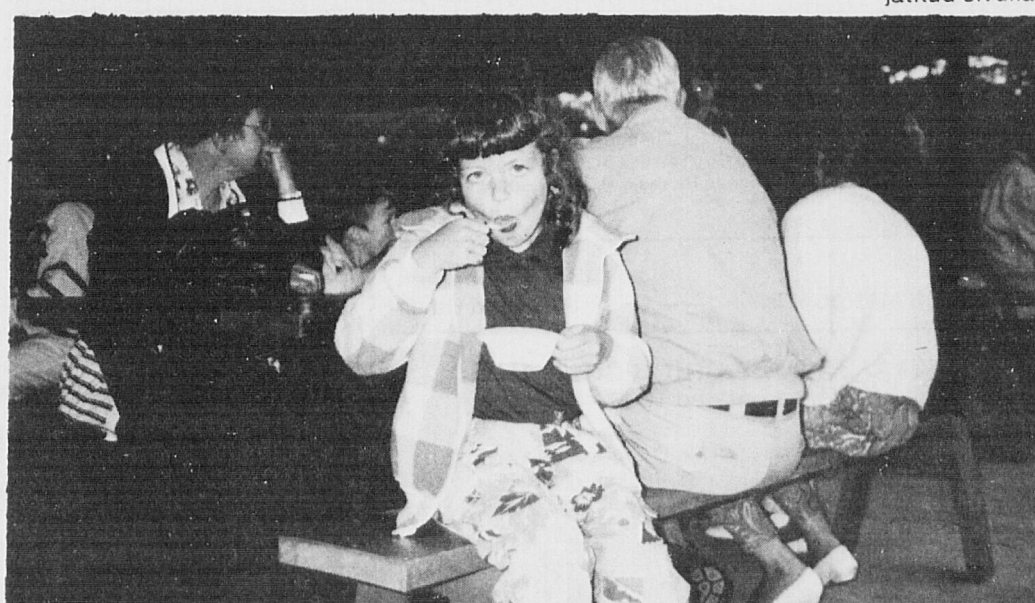
Iltaapäivän ohjelmassa puhujaksi oli saatu monitoimimies **Roy Helander**, joka oli valinnut aiheekseen menneiden vuosien kesäjuhlat. Puhe löytyy lehtemme englanninkielisiltä sivuilta kokonaisuudessaan.

Koska useimmat Amerikkaan

saapuneet suomalaissiirtolaiset työskentelivät kaivoksissa, tehtaissa, metsureina tai piikoina, vapaa-ajat haluttiin viettää ulkosalla, valossa ja auringonpaisteessa.

Paikkakunnille, joilla asui monia suomalaisia, perustettiin järjestöjä ja hankittiin omat kokoontumistilat. Lukumäärän kasvaessa ryhdyttiin

jatkuu sivulla 3

Viileästä säästä huolimatta jäätelö maistui ainakin **Tracy Gwytherille**.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 9-16

- Kesäjuhla album pages 12 & 13
- Reliving FinnFest '91 in poetry by Kim Aalto

- Exhibit opens in Connecticut
- "Ah, hän suuteli" coming to Sovittaja's Theatre in the Woods
- Oren Tikkanen receives recognition for his folk heritage work

Kommunistit salakuljettivat propagandaa Suomeen 1920- ja 1930-luvuilla. Tornionlaakson kautta tuotiin Ruotsissa ja Neuvosto-Venäjällä painettua kirjallisuutta. Laulukirjan tai mehiläishoidon oppaan kansissa saattoi piillä sotilaskoulutuksen käsikirja.

Sotilastietoa punasotureille mehiläishoidon varjolla

Matti Lackman

Kirjoittaja on filosofian tohtori ja Oulun yliopiston Suomen historian dosentti.

Taistelu propagandan aseina on aina kuulunut politiikkaan ja etenkin hankkeisiin, joilla on ollut tarkoitus radikaalisti muuttaa oloja. Esimerkiksi Venäjän vallankumoukselliset salakuljettivat ja levittivät propagandatuotteitaan Pohjois-Norjan kautta Venäjälle ja Pietariin jo 1800-luvulla, jolloin kumouksellinen toiminta vasta orasti. Myöhemmin ensimmäisen maailmansodan aikana he käyttivät usein Tornionlaaksoa kuljetusreitteinään.

Tornionlaakso näytteli merkittävää osaa monessa salanhankkeessa. Se oli tärkeä kauttakulureitti niin Venäjän vallankumouksellisille kuin suomalaisille jääkäreille ja kommunisteillekin.

Kommunistit levittivät Tornionjokilaakson kautta Suomeen Neuvosto-Venäjällä, Ruotsissa ja Amerikassa valmistamia propagandatuotteita, sillä Suomessa sellaisten julkaisemiseen ei ollut juuri mahdollisuuksia heti vuoden 1918 sodan jälkeen. Ruotsissa valmistetuista tuotteista kuljetettiin tätä kautta muun muassa Viesti- ja Re-

vontulet-lehtiä sekä kirjasia nimeltä Mehiläishoito-opas ja Kylälaisten Laulukirja.

Naiskuriiri soutu kirjallastia Tornionjoen yli

Suomen viranomaiset tiesivät vuoden 1918 syksystä lähtien, että Ruotsiin sodan jälkeen paenneet punaiset harjoittivat salaista poliittista toimintaa. Tiedettiin myös, että he yrittivät levittää eri teitä propagandaansa Suomeen. Siitä oli saatu kuulusu- teluissa yllin kyllin todisteita.

Koska Tornion suojeluskuntalaiset oletettiin, että tietyt paikkakunnan punaiset hoitivat propagandatuotteiden salakuljetusta, he järjestivät vuoden 1919 kesällä säännöllisen vartion jokisuulle.

Vahdissa olleet huomasivat 18. heinäkuuta, että Ruotsin puolelta tuli epäilyttävän näköinen vene, jonka airoissa oli nainen. Kun venettä yritettiin saartaa, nainen alkoi heitellä lastia yli laidan. Suojeluskuntalaiset estivät kuitenkin lastin hävittämisen.

Venettä soutanut nainen osoittautui Paulina Esselströmiksi, joka oli maailmansodan vuosina viettänyt kiertelävää elämää ja päätynt lopulta Tornioon. Siellä hänen tiedettiin liikkuvan salaisista puuhista epäilyjen Isak Joen eli Joki-likan ja Anton Hautalammen kanssa. Hän kertoi olevansa viimeksi mainitun morsian.

Veneestä takavarikoitiin 74 kappaletta Viestiä ja 36 kappaletta Revontulia, jotka tunnistettiin heti ensi silmäyksellä kommunistien lehdiksi. Muuna lastina olleet 64 Mehiläishoito-opasta, 58 Kylälaisten Laulukirjaa ja 300 Tietolehtistä olivat sen sijaan tuntemattomampia.

Kun Esselström ja kohta pidätetyt Joki ja Hautalampi sekä veneessä ollut lasti saatettiin Tornion poliisiasemalle, viranomaiset kiinnittivät heti huomionsa päältä päin viat- tomilta näyttävien Mehiläishoito-oppaaseen ja Kylälaisten Laulukirjaan. Niiden kansien välissä oli nimittäin tuhti annos sotilastietoutta.

Entinen jääkäri sotilasoppaan laatijana

Mehiläishoito-opas oli 128-sivuinen kirjanen, jonka painopaikkaa tai -vuotta enempää kuin kirjoittajaakaan ei ollut merkitty näkyviin. Kirjanen oli painettu varsin hyvälle paperille, mikä antoi aiheen otaksua, ettei sitä ollut valmistettu Pietarissa. Melko suurella varmuudella voidaan sanoa, että se oli nähnyt päivänvalon joko Tukholmassa ilmestyneen Dagblad Politikenin tai Luulajassa ilmestyneen Norrskensflammanin kirjapainossa, jotka molemmat olivat vasemmistolaisen omistuksessa.

Kuka sitten oli kirjan kirjoittaja? Arvo Tuominen on kertonut muistelmissaan, että jalkaväkiohjesäännön ja muita sotilastietoutta sisältävän Mehiläishoito-oppaan kirjoittaja oli suomalainen Saksan-jääkäri Heikki Repo. Niin lie-

neekin ollut.

Repo oli sama mies, joka jäi kuuluisassa Simon jääkärikahakassa 1916 vangiksi ja joutui Oulun lääninvankilaan. Maaliskuun vallankumouksen jälkeen hän palasi jääkäripataljoonaaan. Loppuaikana hän osoittautui radikaaliksi sosialistiksi, joka jäi (jätettiin) Saksaan jääkäreiden pääosan lähtiessä Suomeen.

Repo värväsi vuoden 1918 syksystä lähtien Saksassa tuolloin vielä olevia jääkäreitä Skp:n sotilasjärjestön palvelukseen. Marras-joulukuussa hän siirtyi Tukholmaan, jossa jatkoi samaa toimintaa. Esko Kiven nimellä hän osallistui Ruotsiin paenneiden punaisten sotilaskoulutuksen järjestämiseen Tukholmassa ja Länsipohjan malmikentillä.

Mehiläishoito-opas ei ollut kuitenkaan yksin Revon hengentuote. Skp:n sotilasjärjestö oli alkanut jo vuoden 1918 syksyllä julkaista Sotilaskirjasi-nimistä sarjaa, jossa ilmestyi tuleville punaupseereille ja punakaartilaisille tarkoitettua sotilasasiain perustietoutta.

Sarjassa julkaistiin kaikkiaan 12 nimikettä, joista osa oli suomennoksia, muun muassa kenttäohjesääntö, marssiohjeita, ohjeita sissisodankäynnistä ja kuularuiskukäsikirja. Suomalaisten Kommunistien Sarjajulkaisussa ilmestyi lisäksi yksi sotilaskirjanen.

Kooste kommunistien sotilaskirjasista

Revon työksi jäikin vain koota Mehiläishoito-opas käytettävissä olevista kirjasista yksiin kansiin. Samaa mene-

telmää hän käytti Laulukirjassa. Mehiläishoito-oppaassa plagioidaan useissa kohdin Sotilaskirjasi-sarjaa.

Mehiläishoito-oppaassa julistettiin: "Uskollisuus vallankumoukselle ja kuuliaisuus esimiehille kohtaan ovat sotilaan parhaita ominaisuuksia. Vallankumouksellinen vakamus velvoittaa hänet aina olemaan valmis taisteluun sekä rohkea itse taistelussa."

Oppaaseen oli liitetty myös punakaartilaisen lippuvala, joka kuului: "Minä N.N. sitoudun ehdottomalla uskollisuudella taistelevaan Suomen köyhälistön vallankumouksen voittoon saattamiseksi. Alistun kuriin, noudatan sotilassääntöä, vaikenen ehdottomasti tietooni tulevien sotilassalaisuuksien johdosta. Tunnustan itseäni ehdottomasti sitovaksi lain: petturille kuolema."

Mehiläishoito-opasta ja muutakin sotilaskirjallisuutta käytettiin Pohjois-Ruotsin malmikentillä ja Etelä-Norjan tuntureilla suomalaisille punapakolaisille pidetyissä harjoituksissa.

Tehdessään tarkastusmatkan Länsipohjan malmikentille Ruotsissa toimivien suomalaisten punaisten johtomiehien lukeutunut Erkki Heino (ylioppilas Mauno Heimo) raportoi vuoden 1919 lokakuussa, että harjoituksissa käytettiin hyväksi sekä Mehiläishoito-opasta että Laulukirjaa.

Esimerkiksi Kiven (jääkäri Revon) organisoimaan Luula-

jatkuu seuraavalla sivulla

Nimipäivät

Heinäkuun 24 p., Kirsti Kristiina, Kirsi
Heinäkuun 25 p., Jaakko Jakob, Jaakoppi
Heinäkuun 26 p., Martta
Heinäkuun 27 p., Heidi
Heinäkuun 28 p., Atso
Heinäkuun 29 p., Olavi Olli, Uolevi, Uoti
Heinäkuun 30 p., Asta
Heinäkuun 31 p., Helena
Elokuun 1 p., Maire
Elokuun 2 p., Kimmo
Elokuun 3 p., Vanamo, Linnea
Elokuun 4 p., Veera
Elokuun 5 p., Salme, Sanelma
Elokuun 6 p., Toimi
Elokuun 7 p., Lahja
Elokuun 8 p., Sylvi, Sylvia Silva
Elokuun 9 p., Erja, Eira
Elokuun 10 p., Lauri, Lassi Lasse
Elokuun 11 p., Sanna, Sanni Susanna
Elokuun 12 p., Klaara
Elokuun 13 p., Keimo

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX (508) 345-1007

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

July 15, 1991

1 Finnish mark = US\$0.2323

US \$1 = 4.3040 FMK

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Huom! Raivaaja ei ilmesty heinäk.24. eikä 31. päivinä työläisten kesälomien johdosta.
Konttorimme on avoinna keskiviikkoisin ja torstaisin klo 9:00 aam. - 4:00 iltap.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: Yhteensä \$3,022.00

Aviomiehensä Adolp Rajalan muistolle
Kaino Waltari Rajala, Ashburnham, MA \$100.00

Adolph Rajalan muistolle
Ellen & Weikko Hill, Fitchburg, MA \$5.00

Martha Kivimäen muistolle
Ellen & Weikko Hill, Fitchburg, MA \$5.00

Kiitos lahjoittajille!

KESÄJUHLILLA ...

jatkoo etusivulta

etsimään kesäviettopaikkaa. "Koska suomalaiset eivät silloinkaan tulleet toimeen toisinaistelevien suomalaisten kanssa (kuten eivät tule tänäänkään esimerkiksi Floridas) yhdellä paikkakunnalla saattoi olla kolmekin kesäviettopaikkaa", Helander totesi.

Esimerkiksi Maynardissa (Helanderin kotikaupunki) sosiaalisella oli paikka Voses Pondin rannalla, raittiusliittolaisilla West Concordissa ja Kalevaiset ostivat maapalan Littletonin Fort Pondin rannalta, mikä on edelleenkin järjestön omistuksessa.

Pian Uuden Englannin sosialistit ryhtyivät viettämään

yskiä vuosittaisia juhliin, joille saavuttiin junilla, linja-autoilla ja raitiovaunuilla. Paikkakuntalaiset majoittivat juhlaavieraita koteihinsa jne.

Toisen maailmansodan jälkeen ajat muuttuivat. Erottiin sosialistipuolueesta, puheet tulivat kesyimmiksi ja osanottajien ikä kasvoi kasvamaan. Urheilijajoukot katosivat, Reipas joutuu vastamaan järjestyksestä omin voimin.

Vielä 1960-luvullakin kokoonnuttiin pienempien pikkikyttyppien juhlien merkeissä.

"Uskon, että teistä jokaisella on omat kesäjuhlamistot", Helander kommentoi.

Hän kertoi isänsä kertonneen, miten eräänä sateisena sunnuntaina hän kuskasi ihmisiä Fordillaan kentältä haalille ja haalilta kentälle viiden sentin maksua vastaan ja tienasi kuukauden talonlainamaksun.

Erällä Gardnerin juhlilla jäi loppui kesken ja eräs komitean jäsen ryhtyi myymään lähdevettä. Ne juhlat muistetaan niinä, "kun käärnäläiset myivät vettä".

Helander kertoi keskustelleensa juhlista iäkkään naapurinsa kanssa, jolla oli tapana ajaa juhlille Helanderien kanssa. "Kesä on ohitse" oli ollut hänen kertomansa mukaan Helanderin isän kommentti heidän saavuttuaan kotiin juhlien päätyttyä.

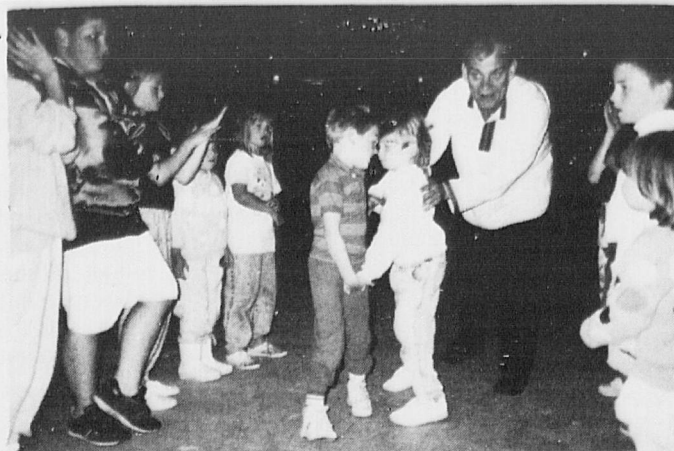
Ohjelma alkoi Floridasta paikalle matkanneen **Jorma Wuorisen** sahan soitolla.

Nuoruudessaan Maynardissa asunut Wuorinen oli läpikulkumatalla New Hampshireen, ja halusi osallistua myös kesäjuhlille. Lake Fort-hissä hän osallistuu aktiivisesti Kenttä Haalin toimintaan soittaen sekä viulua että sahaansa.

Kesäjuhlayleisö sai kuulla "Mustalaisen" ja "Finlandia" Roy Helanderin säestäessä pianolla.

Raivaajan toimittajajärjestö Kari seppälä Tampereelta viihdytti soittamalla kitaraa ja laulamalla "Rosvo-Roopen" sekä pari uudempiä suomalaismelodia.

Allan Tastula, Hudson, NH:stä, johon Fitchburgin alu-

Lloyd Hannula perehdyttämässä nuorta polvea tanhujen nikseihin.

Rudy Lahti paistaa (kesk.), **Juhani Puutio** seuraa toimitusta.

Eestiläinen Tarmo Pihlap viihdytti laulullaan.

SOTILAS ...

jatkoo edellisivulta

jan osaston ulkojärjestyksissä Norrskensflammanin (Revontulien) toimitalon takaisessa metsikössä käytiin raportin mukaan lävitse Mehiläishoito-oppaassa esitettyjä liikkeitä.

Etelä-Norjan (Norrlannin) tuntuille tarkastusmatkan suorittaneen Y. Korpelan (Yrjö Karppasen) raportin mukaan Sanden pitäjässä ja Kristiansandissa annettu sotilaskoulutus perustui "molempiin käsikirjoihimme", siis Mehiläishoito-oppaaseen ja Laulukirjaan. Norjan-harjoituksissa käytettiin myös everstiluutnantti Paul von Gerichin kirjoittamaa taktiikan oppikirjaa hyväksi. Ruotissa ja Norjassahan oli varsin helppoa saada tällaista kirjallisuutta yleisistä kirjastoista käyttöön.

Tietenkin kirjasia käytettiin Suomessaakin, olihan niitä salakuljetettu alusta lähtien maahan. Vaikka niitä takavarikoitiin, niitä pääsi varmasti punaisten salaisten puuhien oppaiksikin.

Kun kommunistit järjestivät toimintaansa Viipurin puolesuoden 1919 alussa, luvattiin mukana olleille jakaa erityiset harjoituskirjaset, jotka saivat korvata jonkin aikaa varsinaiset harjoitukset. Myöhemmin, kun asia oli jo edennyt pitemmälle, saman joukon johtaja kertoi hakevansa sotilaskirjasia henkilökohtaisesti

ti Helsingistä. Jonkin ajan kuluttua hän esitteli kirjastoja joukoille.

Ilmeisesti Ruotsin kautta ei saatu Mehiläishoito-opasta ja Laulukirjaa riittävästi käyttöön, koska puuhiin sekaantuneita sotilashenkilöitä kehoitettiin muun muassa kokoamaan kaikki joukko-osastonsa soti-

laskirjaset ja toimittamaan ne "uudelle isännälle" tulevaa tarvetta varten.

(HS)

Kirjoittaja on äskettäin julkaissut kommunistien salaista toimintaa Tornionjokilaaksossa 1918-1939 käsittelevän teoksen, johon kirjoitus perustuu.

Saksan-jääkäri Heikki Repo kokosi Mehiläisten hoito-oppaan kommunistien sotilaskirjasista.

een suomalaisväestö tutustui ensi kerran tämän vuoden Kalevalajuhlissa, soitti kanteletta. Tai hänen kanteleensa on oikeastaan saksalainen sitra tiesi juhlan juontaja **Miriam Lehto** kertoa.

Tastula kertoi isänsä Severin tastulan soittaneen urkuharmonia useissa paikkakunnan orkestereissa.

Ohjelmassa kuultiin "Kesäilta" ja "Siljavalssi", jonka Tastula kertoi oppineensa isältään ja siksi hän kutsuu sitä "Severin Siljavalssiksi". Jälkimmäisen kappaleen hän soitti yhteistyössä tietokoneensa kanssa.

Mildred Heino luki hupaisan fingliskaksi kirjoittamansa tarinansa "Vieras Suomesta". Se pani vakavamielisetkin nauramaan.

Eestiläinen laulaja **Tarmo Pihlap** lauloi pari laulua viroksi, yhden englanniksi ja viimeisen suomeksi.

Tämä hyvää suomea puhuvaa laulajaa on asunut Jaffrey, NH:ssä viimeiset kolme kuu-

Jorma Wuorinen sai ilmoille kauniita sävelmiä sahallaan.

Mildred Heino hauskuutti fingliskallaan.

kautta. Hänellä on viisumi ensi vuoden huhtikuuhun, mutta hän on anonut pysyvää asumislupaa, koska viihtyy täällä.

Pihlap aloitti muusikkiopintonsa soittamalla viulua. Se piti jäättää vasemman käden murruttua ja tilalle tuli kitara. Siinä sivussa on aina tullut soitettua pianoa.

Ammattimuusikkona hän on jatkua sivulla 5

Paul Johnson

Ashtabulan Betania seurakunta juhli 100-vuotista toimintaansa

ASHTABULA, OH - Ashtabulan Betania seurakunta juhli satavuotista olemassaoloaan kokonaisen viikon. Juhlaviikko alkoi sunnuntaina kesäkuun 16. päivänä ja loppui sunnuntaina 23. p:nä, jona aikana juhli van seurakunnan taholta oli järjestetty useita eri tilaisuuksia kirkossa, ja myös ulkopuolella. Pääjuhla pidettiin perjantaina, kesäk. 21. päivänä kirkossa erittäin arvokkaalla ohjelmalla klo 7:00 illalla.

Kulku oli suunnilleen seuraava:

Alkutervehdyksen ja seurakunnan lyhyen historiikin esit-

ti Mrs. Otto Mäki, jota seurasi yhteisesti molemmilla kielillä veisattu virsi, "Taivaat kaikki Valtiaansa...", minkä jälkeen pastori Oliver Hallberg toimitti alkuhartauden sekä kertoi lyhyesti seurakuntamme toiminnasta aikojen kuluessa.

Soolon lauloi Mrs. JoMarie Hartman, Haapasalon "Kanteleeni" säestäjänään Mrs. Ida Rantala.

Erikoisesti tilaisuuteen ohjattu lapsikuoro lauloi pari laulua suomenkielillä, johtanaan Barbara Ranta ja säestäjänä Allison Ranta.

Seuraavana ohjelmanumerona kuultiin pianosoolo, "Finlandia", jonka soitti Mrs. Ila Wuorinen.

Tämän jälkeen kuultiin toinen soolonumero tohtori William Halttusen laulamana "Besides Still Waters". Häntä säesti Mrs. Connie Halttunen.

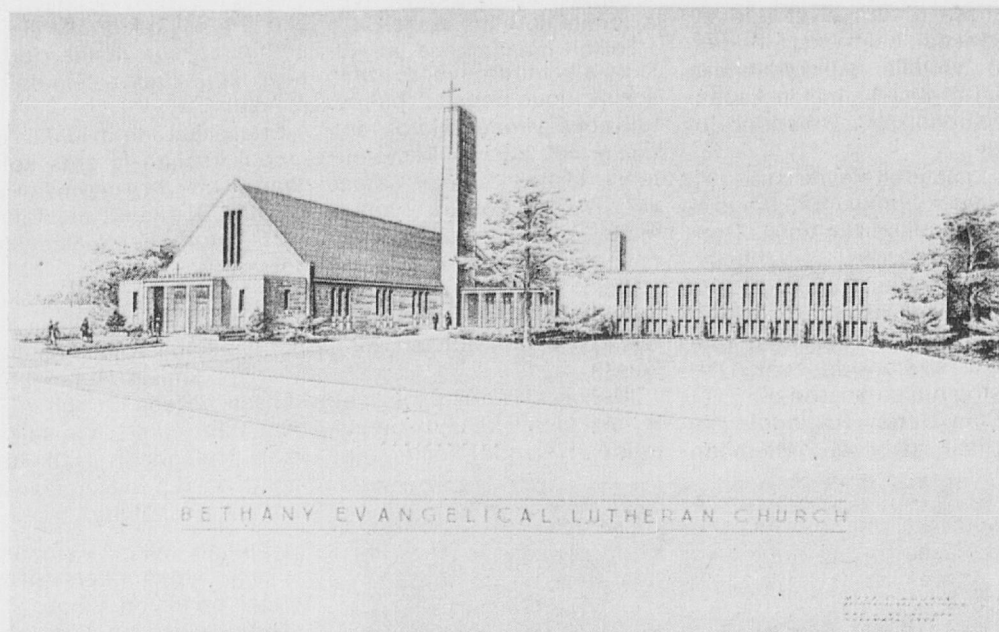
Lauluyhtye The Stubborn Finns Fairportista esitti tunteella taidollaan Heikki Pertun johdolla neljä numeroa: "Jumala loi", "Iltalaulu" ja "Largo" sekä "O' Light, Whose Beams Illumine All", jonka soolo-osan lauloi Dorothy Rosenberg.

Seuraavaksi kuultiin illan päänumerona entisen Betanian pastorin tri Gust Wuorisen englanninkielinen kirkolliselle toiminnalle hyviä neuvoja antava puhe, mikä oli mieluista kuultavaa meille jokaiselle. Puhetta seurannut kolehti kerättiin "Voluntary in A Minor" säestyksellä, jonka soitti uruilla Lyn Savarise.

Vielä kuultiin soolo Armi Lampiselä, "Temppelin kello" ja häntä säesti Ida Rantala.

Ensimmäisen Presbyterian kirkon käsikellokuoro soitteli koko joukon kauniita sävellyksiä Lyn Savarisen johdolla, minkä jälkeen tri Taito Kantonen esitti oman tervehdyksensä seurakunnalle ja samalla kehoitti seurakuntaa pysymään uskollisena entisille perintöilleen, vaikka se ei enää ole suomalainen seurakunta, vaan amerikkalainen monien muiden seurakuntien tavoin.

"Meidän on pakko kulkea

ajan virran mukana, vaikkei se aina olekaan niin mieluista. Yksistään suomalaisin voimin emme enää pystyisi pitämään minkäänlaista seurakuntaa ja kirkkoa yllä, se on tullut tosiasiaksi jo vuosia sitten."

Ohjelman viimeisen numeron loppusiunauksen toimitti seurakuntamme nykyinen pastori William M. Bruehl.

Tilaisuuden urkurina toimi Esther Karkutt, ja lopuksi veisattiin jälleen yhteisesti molemmilla kielillä virsi "Herraa hyvää kiittäkää...", minkä jälkeen kirkon täyteinen yleisö alkoi siirtyä alakerran saliin nauttimaan sinne järjestetys-

tä kahvitarjoilusta, ja jossa "Stubborn Finns" lauloivat ylimääräisiä numeroita. Tarjoilun järjesti Betanian Suomalainen yhdistys.

Näin päättyi Betania seurakunnan ensimmäinen vuosisatajuhlallisesti ja aloitettiin toinen. Satavuotta ei historian lehdillä tunnu kovinkaan pitkältä, mutta yhtäjaksoisena toimineena siirtolaisseurakuntana se on jo melkoinen saavutus, jonka aikana seurakunta on rakentanut kaksi kirkkorakennusta sekä Luther leirin Conneauttiin, joka kesäisin on aina vilkkaassa toiminnassa.

Nämä ovat näyttäviä muistomerkkejä tänne siirtolaisiksi tulleiden suomalaisten uskosta isiensä Jumalaan, jonka he toivat tullessaan, ja jotka tulevat säilymään tuleville sukupolville seuraavaksi vuosisadaksi.

Ajat muuttuvat ja seurakunta sen mukana, mutta suurin uhrauksin ja rakkaudella rakennettu temppeli tulee pysymään paikoillaan - ajasta aikaan!

Eino Sinkkonen

Mainen tapahtumia

Heinäk. 20. p:nä klo 9:00 aam. leivonnaismyyjäiset ja kirpputori Finnish American Heritage Centerissä West Parisissa.

Heinäk. 27. p:nä Greenwoodin kaupungin 175-vuotisjuhlal Locke Millsissä. Finnish American Heritage Society osallistuu klo 10:00 aamulla alkavaan paraatiin. Seura esittää myös tanhuja ja myy pullaa.

Elok. 11. p:nä Finnish American Heritage Societyyn vuotuinen piknikki klo 10:00 aam. - 4:00 ip. Lake Pennesseewassee puistossa, Rte. 118, Norwayssa. "Pot luck" buffet klo 1:00. Osanottajilla on tilaisuus uimiseen pelien pelaamiseen ja toivossa on saada myös ohjelman esittäjiä. Puutarhatuolit mukaan. Sateisella säällä kokoonnutaan Heritage Centeriin.

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Kanadan-suomalaiselle jättipotti

Tietokoneen valitsema lottorivi antoi kanadansuomalaiselle Irene Kankaalle, 48, Kanadan historian suurimman yksittäisen lottovoiton: 13,964,107 dollaria 44 centtiä eli noin 11 miljoonaa US-dollaria. Kanadassa ei peritä veroa arpajaisvoitoista.

Kangas osti kolme dollaria maksavan rivin kesäkuun viimeisenä lauantaina, tarkisti tuloksen seuraavana maanantaina, Kanadan kansallispäivänä, ja vaihtoi voittorivinsä miljooniksi saman viikon perjantaina - menettään jokaisena odotuspäivänä korkotuloja noin 3,000 dollaria.

Kankaat vaihtoivat puhelinnumeron, neuvottelivat sijoituskonsultin, pankkinsa ja asianajajansa kanssa muuttaman päivän, eivätkä kertoneet heti kolmelle 15-22-vuotiaalle tyttärelleenkään heitä kohdanneesta onnenpotkusta.

Maailmankisoissa hyviä tuloksia

Yleisurheilun äskettäisissä maailmankisoissa Helsingissä sai yli 13,870 katsojaa nähdä hyviä tuloksia.

Seppo Rätty heitti keihästä 89,62. Lisäksi kisoissa tehtiin yksi Suomen ennätys, Tuuli Merikoski rikkoi yhdeksän vuotta vanhan Yvonne Hannuksen Suomen ennätyksen 800 metrin juoksussa. Merikosken aika oli 2.00,59 ja Hannuksen entinen ennätys oli 2.01,73.

Maailmankisojen suurimpia suomalaisyllättäjiä oli Mikael Söderman, joka juoksi 400 metrillä oman ennätyksensä 45,86 ja sijoittui kisassa kuudenneksi. Söderman alitti ajallaan Tokion MM-kisojen tulosajan 0,04 sekunnilla.

Kisojen huipennus oli Algerian Noureddine Morcelin 1500 metrin juoksu. Morceli juoksi kauden kärkiajan 3.31,00. Hänet valittiin myös kisojen parhaaksi urheilijaksi.

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

Floridan kuulumisia

Mailan matkassa

Vuosittain 25,000 - 30,000 suomalaista opiskelijaa saa valkolakkinsa. Lakki on valkoista samettia, jossa on musta kiiltävä lippa. Hattua somistaa kultainen lyyra, joka on lehväseppelleen mallinen. Oppilaan äidit saavat aina myös tällaisen kultaisen lyyramerkin rintaansa.

Suomessa naapurimme rouskalla on yhdeksän tällaista merkkiä, jotka on liitetty yhteen ympyräksi rinta solkenä käytettäväksi. Heillä on kahdeksan tyttöä ja yksi poika. Komea, lahjakas sisarusarja. Valkolakki symboloi tärkeää saavutusta nuoren ihmisen elämässä. Sen symboli arvo on tärkeä myös eteenpäin pyrkiessä.

Tuo viimeinen riehakas juhlapäivä on myös jäähyväisten jättö opiskelutovereille. Tiet eroavat. Monien vuosien yhteisaherrus on ohi ja jokainen suunnittelee omaa tulevaisuuttaan.

suuttaan.

Suomessa ei opiskelupaikka ole itsestään selvyyttä, ei myöskään työpaikka. Saattaa olla, että joutuu odottamaan pitkäänkin.

Useat valitsee työn ja iltatöiden, sillä vain harvat pääsevät heti jatkamaan halua malleen alalle.

Useat lähtevät myös ulkomaille oppia ja kokemusta hakemaan, jolta matkalta toiset eivät palaa, vaan löytävät työtä ja opiskelumahdollisuudet ulkomailta.

Ensimmäisestä lakkiaispäivästä jää yleensä riemukkaat muistot. Suomessa tämä lakki sitten pannaan päähän tulevina vuosina vapunpäivänä ja silloin näyttää siltä kuin Suomessa ei muita olisikaan kuin ylioppilaita, niin runsaslukuisesti heitä on.

Joka vuosi on joukossa myös ikäihmisiä, jotka työn tai perheen huollosta vapautut-

tuaan ovat ottaneet kirjat uudelleen esille ja suorittaneet tentit lastenlasten kanssa, molemmat kiitettävien arvostavien.

Se on se suomalainen sisu, joka saa ihmeitä aikaan kun sikseen tulee.

Tämän kevään ylioppilaat Marianne Vihinen ja Kirsi Koivisto ovat Tampereen kaupungista Suomesta. Monen vuoden ahkerointi on täytetty ja kolme viikkoa kestäneet ylioppilaskirjoitukset ovat takana. He saapuivat hyvin ansaitsemalleen lomalle tänne Floridan lämpöön.

Tyttöjen mieliaineet olivat kielet, matematiikka, psykologia ja musiikki. Kirjoitukset olivat menneet molemmilta kiitettävien arvostavien. Nyt heillä on aikaa hengähtää ennen uusia koitoksia, sillä ylioppilaaksi tulo on vain porras pyrittäessä jatkamaan korkeakouluissa.

Suomessa peruskoulu alkaa 6-7-vuotiaana ja kestää yhdeksän vuotta. Tämän jälkeen on 3-vuotinen lukio, jota seuraavat ylioppilaskirjoitukset. Sen jälkeen menee opiskeluun vielä monia vuosia riipuen siitä, minkä opinahjon valitsee. Molemmat tytöt ovat nyt 18-vuotiaita.

Hiljakkoin suoritettua ajokortin vuoksi eivät tytöt rohjenneet lähteä liikenteeseen vielä, mutta ehkä sitten seuraavalla kerralla, sanovat tytöt.

Nyky aika on aivan toinen kuin silloin ennen, kun oltiin sidotut melkeimpä vain kotikylään. Nämä tytöt ovat matkustelleet paljon yhdessä käyneet mm. Espanjassa ja Italiassa. Oloonsa ja näkemänsä tytöt ovat olleet tyytyväisiä. Ainoastaan yksi ikävä välikohtaus sattui: molemmat ostivat toukokuun viimeisenä päivänä vietettäviin ylioppilajuhlisiin kalliimman luokan puvut ja vasta asunnolle tultua Marianne huomasi, että hänen puvussaan saumat olivat liestyneet niin pahoin, ettei sitä voisi edes korjata.

Heti seuraavana aamuna he menivät takaisin liikkeeseen, mutta siellä ei suostuttu vaihtamaan tai antamaan rahoja takaisin, vaan sanottiin, että pukua on pidetty ja sen vuoksi se näyttää likaiselta.

Tytöt pyysivät päästä puhumaan myymälän vastaavalle hoitajalle. Myyjä tuli takaisin ja vastaus oli, että myymälän vastaava hoitaja oli an-

tanut päättäväisyyden myyjälle tässä asiassa ja päätös oli, että jos puku käytetään kemiallisessa pesussa niin sitten se otetaan takaisin.

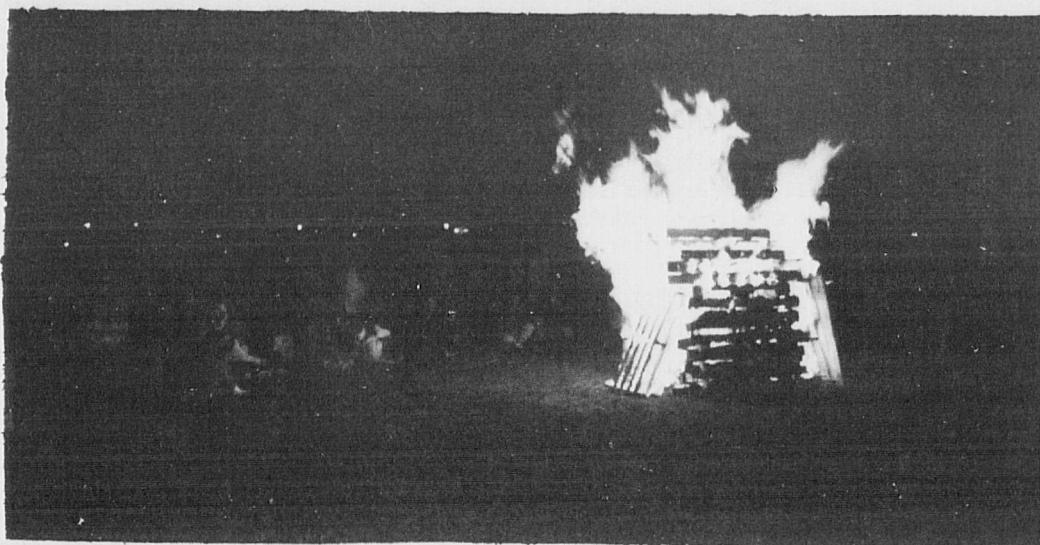
Kuultuani tämän sisunniin niin paljon, että soitin tuttavalleni Irja Vilenille. Hän on asunut täällä kauan ja tietää mitä missäkin tilanteessa täytyy tehdä. Hän lähti kanssamme sinne myymälään ja minusta tuntui, että me kaikki olimme valmistautuneet kovan puoleiseen sanasotaan, mutta mitä ihmettä, enää ei kyselty mitään, vaan puvunvaihto samanlaiseen tapahtui välittömästi.

Irja kertoi, että täällä on tapahtunut ihan todistettavasti sellaista, että pukua on todella käytetty ja sitten tuotu muka sopimattomana takaisin.

Näin se sitten on, että syytösmätkin saavat kärsiä toisten väärin tulkintoista. Asian saadessa näin hyvän käänteen me kaikki olimme tyytyväisiä ja tytötkin unohtivat mieliharminsa. He jäivät koko päiväksi tutustumaan Palm Beachin suureen tavarataloon. Sieltä löytyivät vielä kotiinviemiset vanhemmille ja pikkusiskoille.

Yhtenä iltana veimme tytöt tutustumaan suomalais-amerikkalaiseen Turistiklubiin. Siellä oli viimeistä edellisen kirjojen lainaus- ja seurustelu ilta ennen ovien sulkeutumista koko kesän ajaksi. Olimme

jatkaa sivulla 24

KESÄJUHLIA...
jatkoa sivulta 3

Juhannuskokko Saiman Puistossa.

toiminut jo 21 vuotta ja on levyttänyt useita kertoja kotimaassaan Eestissä. Suomessa hän ollut keikoilla monta kertaa, Helsingissä, Kotkassa, Haminassa, Loviisassa, Salossa ja Turussa.

Tenori **Paul Johnson** lauloi Hjalmar Backmanin "Sunnuntaiaamuna" englanniksi. Englanninkielinen käännös oli Aina Swan Cutlerin.

Toinen Johnsonin esittämä suomalaissävel oli Kari Asplundin "Lasten takkavalkeala".

New England Conservatorysta musiikkia opiskellut Johnson lauloi myös pari musikaalisävelmää, hänelle itselleen rakkainta musiikkia.

Paikallinen konsuli **Edwin E. Kaarela** tervehti myös juhlayleisöä sekä omastaan että New Yorkin pääkonsuli Garth Castrénin puolesta.

Jälkeen päin kuullut kom-

mentit osoittivat yleisön tulla pitäneensä iltapäivän musiikkipitoisesta ohjelmasta. Usean esittäjän erilaisuus oli kiehtonut.

Liisa ja Torgey Fredrickson Rochester Hills, Michiganista osallistuivat juhliin ensimmäistä kertaa. Entisenä perholaisena Liisa Fredrickson oli erityisen kiinnostunut puistossa olevasta Oskari Tokoin muistomerkistä, sillä edellämämainitun suurmiehen synnyinseutu Kannus on samoilla seuduilla.

Fredricksonit kertoivat tervetuloonsa toisensa Cape Codilla Finnish Fair -nimisessä ravintolassa, jonne Liisa oli matkannut Quincysta, Torgey Worcesterista. Yhteiselämää on eletty jo 40 vuotta sitten.

Collegeville, Pennsylvaniasta oli juhliin saapunut **C. Kermit Palomäki**. Monessen, PA:ssa kasvanut Palomäki toi

mukanaan materiaali kotiseutunsa suomalaistoiminnasta ja kuulusta Louhi orkesterista, jossa hän isänsä Charles Palomäki soitti basso klarinettia.

Newark, Delawaresta asti olivat saapuneet FinnFest USA:n johtokunnan jäsen **Viola Palo** ja poikansa **Ray** tutustumaan tärkäläisiin Kesäjuhliin.

Juhlat päättyivät Veikko Honkalan soittamien iltapäivä-tanssien merkeissä. Tällä kerralla tanssipaikkana oli Sirkka Liukkonen paviolijonki.

Juhlayleisö alkoi palata kotikunnilleen ja puisto alkoi hiljentyä. Sateenropinan tahdisa juhlien järjestelijät siivoilivat paikkoja, pakkasivat laatikonsa ja muut tavaransa. Päivän muuttuessa illaksi olivat viimeisetkin osanottajat poistuneet. Pian poistuisivat viimeisetkin työläiset.

Lepokodin kuulumisia

Heinäk. 11.1991.

Kotiimme on muuttanut uusia asukkaita. Toivotamme heidät tervetulleiksi turvalliseen Lepokotiin ja toivomme että he viihtyvät kanssamme. Asukkaistamme ne, jotka ovat jo asuneet täällä lähes kymmenen vuotta osaavat arvostaa kotiamme, mutta ennen kaikkea sen jälkeen kun ovat joutuneet olemaan jossain hoitokodissa hetken aikaa. Silloin taas oma Lepokoti on paras mahdollinen paikka. Tämä on todettu jo lukemattomasti kerrat.

Lukuhetkien, voimistelun ja musiikin lomaan, olemme kuluneella viikolla pistäneet pystyyn mannekiini- eli muoti-shown. Omat asukkaat sekä Lepo- että Sairaskodista ja osa henkilökuntaa heittäytyi vähän hassutellutuulelle ja niinpä saatiin vaihtelua arkipäivään. Hatut, huivit ja huu-lipukot heiluivat, kun luotiin näyttäviä kilpailijoita ja kaikilla oli hauskaa.

Sydämellinen kiitos mukanaolosta ennen muuta palkintotuomarille ja omille mannekiineillemme. Samoin kiitok-

set kaikille ystävillemme monista eri rakkaudentoista kuluneella viikolla.

Älä unohda ystäväsi - piipahda juttelemassa vanhuksiemme kanssa aina tilaisuuden tullen. Hyvää kesää kaikille.

Lepokotiterveisin,
Elina Kuronen

Ps. Pyydämme ystävällisesti allaolevia jäseniämme ilmoittamaan osoitteensa Lepokodin toimistoon, tai henkilöitä jotka tietävät heidän osoitteensa tai olinpaikkansa 1800 South Dr., Lake Worth, FL 33461.

1731 George Savola
241 Robert Scott
1505 Ella Seavon
1504 Mauno Seavon
1584 Irma Seppelin
28 Helen Simula
865 Bernard Smith
864 Mayme Smith
916 Mielikki Smith
1638 Helli A. Stenberg

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskustalämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopeat toimitukset
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjiä halutaan

CALENDARS, ORDER NOW!!

LLOYD K. HANNILA

79 East Rd. • Box 500 • Westminister, MA 01473 • (508) 874-0629

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

Rantasalmi Centerin kartanomainen päärakennus sijaitsee kauniilla paikalla Suuren Rauanveden rannalla.

Rantasalmella voi yhdistää kuntouksen ja lomailun

Elävä ravinto elvyttää Rauanveden rannalla

Ja jos tämä "rinssieversti" tohtisi astua sisään tähän Suuren Rauanveden kartanoon, hän saisi tietää että....

Elävä ravinto on melkoisen kurinalainen kasvisruokavalion muoto, jossa ruokaa ei kuumenneta yli 50-asteiseksi. Elävän ravinnon syöjä ei käytä lihaa, kalaa, kahvia, sokeria, maitotaloustuotteita eikä myöskään alkoholia. Oikeaoppinen elävän ravinnon ruokavalio koostuu iduista, versoista, siemenistä, kasviksista, hedelmistä, marjoista ja pähkinöistä.

Toimitusjohtaja Anne Einon mukaan Rantasalmi Centerin elävän ravinnon ideologiaa on sen kaikkein puhtasoppisimmasta muodosta laajennettu viime aikoina mm. siksi, että osa asiakkaista tulee Rantasalmelle Kansaneläkelaitoksen tai sotaveteraanien kuntoutukseen.

Ideologian yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi Anne Eino mainitsee sen, että Rantasalmella pyritään lieventämään vaihtoehtoisen terveydenhoidon ja koululääketieteen välistä ristiriitaa. Käytännössä yhteistyötä tehdään mm. Kuopion yliopistossa lähinnä professori Osmo Hännisen kanssa. Tarkoitusta varten saatiin myös apuraha, jonka avulla on voitu seurata ravintodietin aikaansaamia fysiologisia muu-

toksia tutkittavien terveyden-tilassa.

Myönteisiä tuloksia

Kuopion yliopiston tutkijat kiinnostuivat elävästä ravinnosta tutkiessaan taannoin kalaravinnon terveysvaikutuksia. Tällöin tutkijat huomasivat, että elävää ravintoa on tutkittu erittäin vähän, edes ulkomaista kirjallisuutta ei ollut saatavilla.

Kuopiolaiset järjestivätkin kuukauden kokeen, jonka aikana selvitettiin, mitä muutoksia ihmisessä tapahtuu, kun hän siirtyy käyttämään elävää ravintoa. Osa kokeeseen osallistuneista asui Rantasalmi Centerissä.

Ja tulokset puhuivat puolestaan: kokeeseen osallistuneiden verenpaine aleni, kolesterolilaski ja liikakilojen hävisivät joutuisasti. Koehen-

RANTASALMI - Mitä pi-, pi-, pirs-kattia, sanoisi varmaan Pekka Lipponen, tuo takavuosisien Rantasalmen sultaani, jos sattuisi tänään kunnan entisen vanhainkodin maisemiin. Komeassa kartanomaisessa rakennuksessa toimii nykyisin Rantasalmi Center, terveen elämän keskus, jossa stressistä ja muista vaivoista kärsivää ihmistä elvytetään elävällä ravinnolla.

kiköiden suoliston toiminta parani ja elimistö muodosti haitallisia entsyymejä paljon normaalia vähemmän kuin sekaravintoa nauttivien. Myös syövän syntyä edistävien yhdisteiden muodostuminen elimistössä väheni.

Kuukauden kuluttua kaikki koehenkilöt tunsivat itsensä huomattavasti tavanomaista pirteämmiksi. Unen tarve väheni ja olo oli kaikin puolin aiempaa mukavampi.

Kun koehenkilöt palasivat tavallisiin ruokailutottumuksiinsa, entiset kolesterolin ja verenpaineen arvot palasivat varsin nopeasti. Tämän vuoden aikana pyritäänkin selvittämään, onko elävässä ravinnossa jotain sellaista, jonka sekaravinnon syöjät voisivat lisätä ruokavaliionsa omaksi terveydekseen.

Parhaillaan tutkitaan myös elävän ravinnon vaikutusta reumapotilaisiin sekä todella

korkeasta verenpaineesta kärsiviin. Samalla selvitetään pitkän aikaa elävän ravinnon ruokavaliota noudattaneiden terveydentilan muuttumista.

Terveyslomalle

Kaikki Rantasalmi Centerin asiakkaat eivät suinkaan ole näiden tutkimusten piirissä. Kuka hyvänsä voi tilata itselleen terveyslomaa ja valita mieleisensä ruokavaliota ja joukon vaihtoehtoisia hoitomuotoja.

Rantasalmi Centerissä pyritään kaiken kaikkiaan kokonaisvaltaiseen terveyslomaa. Upean rakennuksen väritkin on terapeuttisesti valittu, sisustusmateriaalit ovat luonnonmukaisia ja rakennus pitää sisällään paljon pyöreitä muotoja.

- Jo vanhat kiinalaiset havaitsivat, että esimerkiksi terävät yhdeksänkymmenen asteen kulmat herättävät aggres-

sioita. Yleensäkin he ottivat huomioon sen vanhan totuuden, että ihminen on psykofyysinen kokonaisuus, Anne Eino toteaa.

Erilaisten dieettien lisäksi lomalainen voi valita itselleen sopivia vaihtoehtoisia hoitomuotoja. Sellaisia ovat hieronnan kaltainen lynfa-hoito, jolla voidaan poistaa nestettä kehosta, ulkoinen ja sisäinen energiatasapainotus, aromaterapia, jossa yrttipöytäisiä uutteita hierotaan kehoon sekä mm. vyöhykehoito, jota annetaan jalkapohjien kautta, vanha kiinlainen juttu sekin.

- Jalkapohjistahan löytyy kaikille elimille oma pisteensä. Painelemalla jalkapohjia kevyesti, saadaan tietää kipualueet ja sitä kautta missä elimistön osassa mahdollinen vika piilee, Anne Eino kertoo.

Hän on myös hyvillään siitä, että stressin vaikutukset on vihdoin viimein myönnetty todelliseksi pulmaksi työelämässä ja ihmiset osaavat entistä paremmin hakeutua Rantasalmi Centerin kaltaiseen stressinlaukaisupaikkaan.

Sekaravintokin elvyttää

Enolainen Aino Karhapää on viime vuosina kärsinyt ylipainosta johtuvista rasitusvammoista selässä, käsissä ja

Terveyslomailija voi purkaa paineitaan useammassakin saunassa, esimerkiksi vasemmalla sijaitsevassa länsisuomalaisessa riihisaunassa. Taustalla lasten

lomakeskuksen Kommervengin rakennuksia.

jaloissa.

- Olin aikaisemmin monta kuukautta sairaslomalla, niin että se alkoi jo vaikuttaa myös henkiseen puoleen lamauttavasti. Olikin erittäin mukavaa päästä tänne Kelan kuntoutukseen, sanoo Aino Kärhää, jonka dieetti koostuu elävaravintopainotteisesta sekaravinnosta.

- Ruumiissa on selvästi tapahtunut kuona-aineista puhdistumista. Muutenkin olo on aivan uudenvuoden henkisesti ja ruumiillisesti virkistynyt, Aino kiittelee.

Samaa sanottavaa on myös savonlinnalaisella Erkki Parviainella, joka on ollut kaksi viikkoa Rantasalmi Centerissä sotaveteraanikuntoutuksessa. Parviainen on sekaravintodieetillä johon lisäksi kuuluu päivittäistä fysikaalista hoitoa.

Koko perhe lomalle

Suuren Rauanveden loma-alue tarjoaa hoitojen lisäksi monen moista harrastusmahdollisuutta sekä stressautuneille vanhemmille että heidän energiselle jälkikasvuun. Rantasalmi Centerin vieressä sijaitsevassa Kommervenkissä voi harrastaa miltei mitä tahansa ratsastuksesta golfiin, piirustuksesta musiikkiin, pallopeleistä erätaitoihin, purjehduksesta, tanssiin....

Kommervenkissä on asumista varten kolme perinteiseen

tyyliin rakennettua taloa, joista "Osmon pirtti" toimii sekä ruokalana että monitoimitalona. Myös Kommervenkissä otetaan huomioon erikoisrajoitukset ruokailussa, mutta saa sieltä tavallista "muonaa-kin".

Kommervenkissä asuvat vain

lapset, joita sinne otetaan enintään 40 kerrallaan. Näin lomakeidas pystyy tarjoamaan lapsille koko ajan täysipainoista ohjelmaa, ja ohjaajat säilyttävät samalla hyvän kontaktin jokaiseen lapseen.

Varsinaisen ohjelman lisäksi tehdään retkiä läheiseen

Linnansaaren kansallispuistoon ja Olavinlinna. Iltaisin järjestetään mm. discoja, ilta-nuotioita ja peli-iltoja sekä salaperäisiä yöseikkailuja, joita ohjaajat vetävät.

Päivän pölyt voi hikoilla pois joko länsisuomalaisessa riihisaunassa, perinteisessä sa-

vusaunassa tai ihan tavallisessa sähkölämmitteisessä saunassa, jotka kaikki sijaitsevat Rauanveden rannalla.

Pekka Norrena

(Demari)

Rantasalmi Centerin toimitusjohtaja Anne Eino (vas.) ja asiakkaat Aino Kärhää ja Erkki Parviainen keskustelevalle terapian vaikutuksista pääosin elävällä ravinnolla katetun lounaspöydän ääressä.

Reipas Athletic Clubin järjestämät yleisurheilukilpailut Saiman Puiston kesäjuhlien yhteydessä lähtivät alkuun jo aamuyhdeksältä. Aamukasteesta kostean urheilukentän reunamille oli kerääntynyt aamusta joukko urheilijoita verryttämään lihaksiaan lämpimiksi päivän koitoksiin. Ilma oli aamusta jo hieman harmaa ja epävakaisen tuntuinen, ja monella kävi mielessä, päästäänkö kisat loppuun ilman, että sadetta saataisiin niskaan.

Urheilulajeista keihäänheitto sai kunnian aloittaa perinteiset kilpailut, jotka järjestettiin tänä kesänä jo 77. kerran. Sinänsä keihäänheitto oli sopiva aloituslaji, onhan se ollut suomalaisen yleisurheilun kunninkuuslaji kautta aikojen - ja mielenkiinto lajia kohtaan senkin vain kasvaa viimeaikaisen menestysten johdosta.

Suomalaiset eivät tuottaneet pettymystä aloituslajissa. Muutaman tasapainotoman ja yliastutun heiton jälkeen **Eric Lammi** kokosi heitonsa ja näytti muille keihäänheittäjille, missä kaappi seisoo. Viimeisellä heittokierroksella hän varmisti itselleen keihäänheiton voiton. Voitoheitto kantoi 197' 6".

Eric Lammi.

Keihäänheittopaikka oli tehty liukkaalle nurmelle, joka tuotti monille vaikeuksia ja teki osaltaan tasapainoisen heittämisen ja vauhdinoton vaikeaksi.

Keihäskisan päätyttyä Lammi siirtyi kentän sivuun, laitto keihään koteloon ja siemaisi suullisen tuoremehua. Olympialaisten kymmenottelun karisnoissakin käväissyt moniottelija alkoi valmistautua korkeushyppyyn. Samalla kertaa jäi kysymättä, oliko Lammin

Jim Robinson voitti miesten 100 metrin pikapyrähdys 11.5 sekunnin ajalla.

Urheilukilpailut käytiin läpi reippain mielin

Finnish Memorial -katujuoksukilpailun maalipaikka oli Saiman Puistossa, jossa maaliintuloja osattiin odottaa noin puolen tunnin juoksun jälkeen.

keihäs samaa merkkiä ja mallia kuin Seppo Rädyn maailmanennätysheitossa käytetty väline...

Lammi, joka on entinen University of Mainen kymmenottelija, voitti melkein heti perään myös korkeushypyn. Ykkössiija heltisi 6' jalan tuloksella.

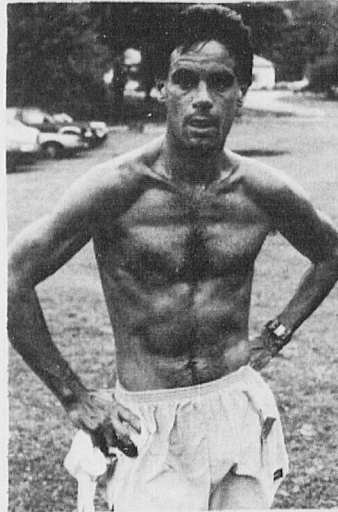
Katujuoksulle sopivat olosuhteet

Keihäskilpailun jälkeen urheilijat siirtyivät keskittymään muihin kenttälajeihin. Samoihin aikoihin alettiin Saiman Puiston aukion reunamilla valmistautua Finnish Memorial -katujuoksukilpailun kärki-kaartin maaliintuloon.

Kosteahko ja samalla raikas ilma oli mitä parhain pitkän matkan juoksua ajatellen; happea oli ilmassa runsaasti. Juuri odotettuun aikaan kaksi miestä kiri maalisuoralle. Lopussa Piermont, New Hampshiresta kotoisin oleva **Larry Sayers** oli voimakkaampi ja vei loppurutistuksessa voiton. Hänen viiden mailin juoksunsa loppuaika oli 24:35.

Sayers on kiertänyt kesäisin monia paikallisia Massachusettsin ja New Hampshi-

ren juoksukilpailuja. Finnish Memorial -juoksuunkin hän on osallistunut aikaisempina vuosina, mutta nyt heltisi voitto

Larry Sayers.

Fitchburgissa ensimmäistä kertaa.

Naisten sarjan voittajaksi kiri **Wendy Fontaine**, jonka aika oli juuri alle puolen tunnin, 29:59. Fontaine on otta-

Wendy Fontaine.

1500 metrin kävelyn lähtöviivalla Finlandia Foundationin Bostonin jaoston presidentti Karl Makela (oik.), Raivaajan johdokunnan jäsen Armas Kaukoranta ja Paxton, MA:sta kisoihin tullut Karl Tuomivaara.

nut osaa Finnish Memorial -kisaan aikaisemminkin hyvällä menestyksellä, sillä muutama vuosi sitten hän vei myös voiton.

Fontaine kertoi radan olleen tänä vuonna erilainen kuin aikaisempina vuosina. Juoksu oli hänen mukaansa sujunut suunnitelmien mukaan eikä hänellä ollut minikäänlaisia vaikeuksia matkan aikana.

Ed McCabe taas kovassa vedossa

Saiman Puiston perinteiset yleisurheilukilpailut sujivat lähes samaan tahtiin kuin aiemmin, sillä **Ed McCabe** vei jo toista kertaa kolmen vuoden sisällä nimiinsä Frank Luukkala -muistopalkinnon. Vuosittain jaettava palkinto on saanut nimensä entisaikojen kuuluisan Reippaan valmentajan ja koko Massachusettsin keskiosien urheilutoiminnassa pitkään mukana olleen Frank Luukkalan mukaan.

McCabe, joka on entinen University of New Hampshiren valmennettava, hallitsi Saiman Puiston kenttälajien voimalejeja. Hän voitti kuulantönnän tuloksella 48'11 1/4", samoin hän vei voiton 35 paunan kuulasarjan tuloksella 59'. McCabe sai moukarinheitos- sa myös kultaa tuloksella 194'9". Kiekonheitossakaan ei löytynyt häntä parempia; tulos 154' 2" riitti voittoon.

Kisojen eliittiryhmään ryntäsi myös uusi tulokas, **Jim D'Arcangelo**, joka valmistui juuri keuhkokuumeesta Fitchburgin High Schoolista. Hän sai itselleen Erkki Koutonen -muistopalkinnon. Nimensä palkinto on saanut entisen olympiaedustajan ja Fitchburgin High Schoolin yleisurheiluvalmentajan mukaan.

D'Arcangelo voitti pituushypyn 19'5" kantaneella hyppylään ja hän oli toisena kolmiloikassa tuloksella 34'. Korkeushypyssä hän saavutti niin ikään kakkossijan kuuden jalan tuloksellaan.

Siskokset vauhdissa

Wendy Ewing vetäisi moukarin kisojen uusiin ennätyslukuihin. Naisten ennätystulos kirjataan nyt luvuin 142' 8". Hänen siskonsa **Heather** ei ollut pekkaa pahempi: hän työnsi 25 paunan kuulassa uuden ennätyksen, joka on nyt 44'10".

Myös northbridgeläinen **Francine LaPierre** menestyi hyvin kenttälajeissa. Hän voitti kuulaa 34'6" jalkaa kantaneella työnnöllä. Kiekonheitossa hän tuli toiseksi 100'5" tuloksella ja moukarissa kolmanneksi 113' jalan kiskaisulla.

Muita kunnostautuneita urheilijoita oli mm. **Ed Healey**, joka tuli kolmanneksi keihäänheitossa, kuulantönnössä ja moukarissa. Fitchburgin high schoolin **Jason Desmarais** voitti kolmiloikan, saman koulun tytöt, **Carrie Bloxson** ja **Sunidee Sanders**, voittivat kolmiloikan ja korkeushypyn.

ENGLANNINKIELINEN TULOSLUETTELO sivulla 9.

*The Finnish-American***RAIVAAJA**

85 years of Kesäjuhlat--

New England Finns doing it right

The juhlapuhe (festival speech) of the 85th Kesäjuhla was given by Roy Helander of Maynard (MA). What follows is the text of his remarks.

Ladies and Gentlemen!

We have gathered here once again to take part in our annual Summer Festival or "Kesäjuhla" as we say in Finnish.

In English, there is little doubt of what is meant by the term "Summer Festival" when we hear it spoken by a New England Finnish American today. For the last 50 years it has referred to this gathering that we are attending this weekend here at Saima Park.

Sometimes you might be asked if you are going to the "festivals," in the plural (*menetkö juhliille?*). I imagine that came about from the varied and numerous parts of what the festival used to include.

The Finnish word "*juhla*" has many shadings in its meaning. It might refer to something as sacred as a church festival, such as Christmas, or the solemn commemoration of the nation's independence.

Then again it might be a small party in someone's honor or a rowdier drinking affair. It could be a celebration or even a jubilee.

If anyone is ready to "*juhla*," to party, after that black, unlit winter of many months duration, it is the Finns. Even today the country is filled with festivals celebrating various fish, various musical instruments as well as various musical forms.

However, when our parents and grandparents were young, the mere chance to relax and meet other people was given by the coming of summer, when the sun shone almost the whole night through and the long work day could be stretched by some hours of fun.

This took simple forms such as ring dancing, singing, playing ball and simple games, wrestling and making use of the varied forms of the swing that dotted the countryside. A few extra hours could be gained when everyone celebrated *Helluntai* or *Juhannus*, the church holidays that came in the summer.

When these farm youth transferred their hopes and their fortunes to America, they brought with them their love of light.

Many found themselves in mines or as lumberjacks, as maids and factory workers. Whatever organization they joined, be it the earlier temperance societies or the later politically oriented ones, such as Saima, summer festivals soon came to be an important part of their activities.

"In every Finn town, there were picnics held... where there was room... to stretch out and enjoy fresh air and the company of his countrymen." -- above is an early photograph of the Saima Society's dramatic club, taken possibly at an early *kesäjuhla* or a club picnic. photo from RAIVAAJA files.

In every Finn town, there were picnics held in public parks or a lake or river sides or on farms where there was room for the immigrant who often lived in the most crowded quarters imaginable, to stretch out and enjoy fresh air and the company of his countrymen. I am willing to wager that almost everyone of you have seen family photographs of these happy occasions with dancing and food and tugs of war.

Thus every organization endeavored first to build an urban meeting place, a hall, wherein to nurture the central ideology of the group, as well as to provide for the development of the musical, dramatic and athletic activities which sprouted up around it like mushrooms in the rain.

And when steady growth in members and amassed funds allowed it, the time came to seek out the spot for summer activities.

Since Finns then could not get along with other Finns who had different credo's (much like the Finns in Florida even today) it often happened that there were three organizations in one Finn town with three different summer locations.

In Maynard the Socialists owned the park at Voses Pond, the Temperance Union had property in West Concord and the Kalevaiset bought land at Fort

turn to KESÄJUHLAT page 10

At 77th Reipas Meet -

McCabe, D'Arcangelo and Ewing sisters big winners

by Don Woods

FITCHBURG, MA - One of the oldest track and field meets in New England and one of the more successful in recent years was held at Saima Park on July 7 when the Reipas Athletic Club celebrated its 77th running of the event.

For the second time in three years, Ed McCabe, former UNH standout, won the coveted Frank Luukkala Memorial Trophy at the Reipas Track and Field Meet. This award is given annually in memory of the former Reipas coach and one who did much for track and field in central Massachusetts.

McCabe dominated the men's weight events, placing first in the Shot Put - 48'11 1/4", first in the 35 pound weight - 59' and first in the Hammer - 194'9". He also took a first in the Discus - 154'2".

Newcomer Jim D'Arcangelo, 1991 Fitchburg High School graduate, won the Erkki Koutonen Memorial Trophy given in memory of the former Olympian and Fitchburg High School Track Coach. Jim took first in the Long Jump - 19'5", second in the Triple Jump - 34' and second in the High Jump - 6'.

Wendy Ewing, Fitchburg State women's standout set a new record in the Hammer with a throw of 142'8" and not to be outdone, her sister, Heather, established a 25 pound weight

record with a toss of 44'10".

Francine LaPierre, unattached, from Northbridge, did well in the women's field events placing first in the shot Put - 34'6", second in the Discus - 100'5" and third in the Hammer - 113'.

Among other local winners were Eric Lammi, former University of Maine decathlon standout. He had a first in the Men's Javelin - 197'6" and first in the High Jump - 6'.

Ed Healey, former Fitchburg State athlete and one time Olympic hopeful in the Hammer, took a third in the javelin - 147'11", third in the Shot Put - 37' 10 1/4" and third in the Hammer - 153'9".

Jason Desmarais of Fitchburg High School took a first in the Triple Jump - 37'6". Carrie Bloxson and Sunidee Sanders, both on the Fitchburg High School Girls Track Team, took a first in the Triple Jump 27'4" and High Jump 4'8" respectively.

FINAL RESULTS with times and distances are listed below:
MEN'S JAVELIN: Eric Lammi, 197'6"; Mike Mitchell; Ed Healey.
MEN'S SHOT PUT: Ed McCabe, 48'11 1/4"; Bill Cotter; Ed Healey.
WOMEN'S SHOT PUT: Francine LaPierre, 34'6"; Heather Ewing, Wendy Ewing.

MEN'S HIGH JUMP: Eric Lammi, 6'; Jim D'Arcangelo; Ray Boutotte.
WOMEN'S HIGH JUMP: Sunidee

Sanders, 4'8"; Erica Moes.

MEN'S LONG JUMP: Jim D'Arcangelo, 19'5"; Mike Stearns, Jason Desmarais.

WOMEN'S LONG JUMP: Brandy Langlois, 12'9"; Amy Saari, Amy Boucher.

MEN'S DISCUS: Ed McCabe, 154'2"; Bill Cotter, Paul Lawler.

WOMEN'S DISCUS: Heather Ewing, 107'10"; Francine LaPierre; Wendy Ewing.

MEN'S TRIPLE JUMP: Jason Desmarais, 37'6"; Jim D'Arcangelo; Eric Guerin.

WOMEN'S TRIPLE JUMP: Carrie Bloxson, 27'4"; Tanya Delibertis; Michelle Boucher.

MEN'S 35 POUND WEIGHT: Ed McCabe, 59'; Bill Cotter.

WOMEN'S 25 POUND WEIGHT: Heather Ewing, 47'9"; Wendy Ewing; Francine LaPierre.

MEN'S HAMMER: Ed McCabe, 194'9"; Jim Geroux; Ed Healey.

WOMEN'S HAMMER: Wendy Ewing, 142'8"; Heather Ewing; Francine LaPierre.

MEN'S 3,000M: Bob Hodge, 9:07.6; Ken Carrabba; Asatar Bair.

WOMEN'S 3,000M: Natalie Cartwright, 11:32.4.

MEN'S 1500M: Rich Marion, 4:07.6; Bret Cartwright; Bob Hodge.

WOMEN'S 1500M: Emily Cartwright, 5:43; Tanya Delibertis.

MEN'S 400M: Jim Robinson, 51.7; Roger Pierce; Perry Johnson.

WOMEN'S 400M: Amy Maki, 1:17; Brandy Langlois.

MEN'S 800M: Rich Marion, 2:02.4; Tom Brause; Bret Cartwright.

WOMEN'S 800M: Amy Saari, 2:38; Natalie Cartwright.

MEN'S 100M: Jim Robinson, 11.5;

Roger Pierce; Eric Guerin.

WOMEN'S 100M: Sunidee Sanders, 13.7; Amy Boucher; Carrie Bloxson.

1500M RACE WALK: Steve Vaitones, 6:33.1; Brian Savilonis; Don Drewniak.

Boys & Girls Results

BOYS' LONG JUMP (Age 16): Mike Power, 16'1 1/2"; Steve Benedict.

GIRL'S LONG JUMP (Age 16 under): Michelle Boucher, 11'1"; Carrie Bloxson, Tina Bloxson.

BOYS' LONG JUMP (ages 13-14): Jeff Benedict, 13'1"; Bart Larkin; Abe Mills.

BOYS' LONG JUMP (ages 11-12): Kirk Larkin, 12'10"; Tim Laroche; James Bloxson.

GIRL'S LONG JUMP (ages 11-12): Julie McCann, 10'8"

BOYS' LONG JUMP (ages 9-10): Tie for first place, Steve Bean and Dan Savukoski, 9'9"; Eric Newton; Ian Cartwright.

GIRL'S LONG JUMP (Ages 9-10): Kristin Tuiskula, 8'1".

BOYS' LONG JUMP (Age 8 and under): Greg Perko, 8'9"; Mike Erkkonen; Alex Papanicholas.

GIRL'S LONG JUMP (Age 8 and under): Elizabeth Peltokangas, 8'5"; Nichole Bloxson; Jill Thibodeau.

BOYS' HIGH JUMP: Steve Benedict, 4'; Mike Wilbur; Eric Hannula.

GIRL'S HIGH JUMP: Mary Saari, 4'5"; Carrie Bloxson; Leah Jarkko.

BOYS' 100M (ages 13-16): Jeff Benedict, 14.7; Bart Larkin; Eric Hannula.

GIRL'S 100M (age 12): Jill Potsaid, 15.6; Leah Jarkko; Laura McCann.

BOYS' 100M (age 12): Kirk Larkin, 15.5; Tim Bean; James Bloxson.

BOYS' 100M (ages 10-11): Eric Bloxson, 16.6; Tom Higdon; Tim Potsaid.

BOYS' 100M (age 9): Steve Bean, 16.5; Adam Brause; Dan Savukoski.

BOYS' 100M (age 8): Greg Perko, 19; Matt Lemieux; Brandon Cairns.

GIRL'S 100M (ages 7-8): Kristin Tuiskula, 18.3; Sarah Larkin; Katie Newton; Kolt Bloxson.

BOYS' 350M (age 16): Paul Thompson, 52.8; Mike Powers; Jeff Aalto.

GIRL'S 350M (ages 15-16): Mary Saari, 1:00.2; Leah Jarkko; Michelle Boucher.

GIRL'S 350M (11-12): Teydin Erkinen; Kristin Tuiskula; Julie McCann.

GIRL'S 350M (ages 8 and under): Jill Thibodeau; Katie Newton; Kolt Bloxson.

BOYS' 350M (ages 9 and over): Eric Bloxson, 1:13; Adam Brause; Eric Newton.

BOYS' AND GIRL'S FUN RUN - 40M:
Boy's (4yrs): Aaron Sivula; Wayne Swanson; John Mills.

Girl's (5yrs): Katie Larkin; Shaleah Snowden; Abigail Mills.

Boy's (5-6 yrs): Scott McGillman; Sean Paradise; Alex Papanicholas.

Girl's (6-7 yrs): Jill Thibodeau; Kolt Bloxson; Beth Sivula.

Boy's (8 yrs): Mike Higdon; Andrew Serfass; William Swanson.

Girl's (8 yrs): Katie Newton; Sarah Larkin; Rachel Mills.

Chris Woods and Ken Carrabba served as co-directors of the 1991 Reipas Summer Festival Track & Field Meet.

Exhibit in Connecticut:

Finnish contribution to American culture

CANTERBURY, CT - Our second exhibit at the Prudence Crandall Museum here opened officially on Sunday, May 26, 1991, at 2 p.m. The theme for this four-month display is "The Finnish Contribution to American Culture."

A program by the FinnConn Folkdancers and musical selections by Hannu and Mark Mäkipuro welcomed 70 or so museum-goers on the tree-shaded grounds.

Welcoming remarks were made by Society President Jack Smiley and Exhibit Chairwoman June-Marie Abernathy. June-Marie spoke of the scope of the exhibit at the moments as well as the planned additions and changes during the sixteen-week showing period. She thanked her daughter Karla Tate and the committee which worked so diligently to mount this tribute

to our forbears and fellow Finnish-Americans. Other committee members are June Leiss, Laura Gugerty, Sylvia and Bill Aho.

At the conclusion of the formal program, June-Marie was presented a book detailing design and graphics in Finland and a bouquet of red roses by Jack on behalf of a grateful FAHS community.

Karla, who designed the exhibit brochure and handled the graphics for the entire display, was also thanked with a copy of the design book and the gratitude of all present.

Coffee, punch and a lovely array of Finnish specialties were served by the Refreshment Committee consisting of Kate Rukstela, Aino Berris, Elsie Hill and Eileen Fritz. Thank you, all.

The exhibit is a creation of flair and beauty showing off our collection of artifacts and contributions to perfection. Superb organization allows a wealth of information to be displayed without seeing cluttered in limited space.

In addition to the Exhibit Committee, Curator Kaz Kazlowski and Museum Guide Art Marinelli merit our thanks for their invaluable help in setting up this presentation.

From the photographic collection of Finland's wildflowers by Eva Bean to the watercolor farm-scape painted by Millie Wiskari; the architectural triumphs of Alvar Aalto to the translations of Richard Impola and the work of former *New York Times* correspondent Werner Wiskari; the design italla, Marimekko, Aarikka to the cookbooks of Mirja Pellinen and Beatrice Ojakangas, there is so much to savor.

Each case and wall space, each table and shelf speaks to the notable contributions of Finns past and present to American culture. That this material should be so tastefully presented to the community at large makes all of us proud to have Finnish roots and especially proud to be members of the Finnish American Heritage Society.

Finnish Connection

Finnish American Club of Rutland
Sovittaja Park • Rutland, MA

The Finnish American Club of Rutland will hold a supper and meeting at Sovittaja Park on Thursday, July 18.

The pot luck supper is at 6:30 p.m. (A-J Cold Dishes; K-Z Hot Dishes). The meeting is at 7:30 p.m.

Looking ahead

Saturday, July 20, 1991, 7:30 p.m.: "Ah, hän suuteli!" will be presented by the Imatra Players Group of Brooklyn (NY) at Sovittaja Park. The one act comedy will be presented in Finnish but will be enjoyable to all. After the 45-minute play, Veikko Laiho of N.Y. and Hannu Mäkipuro of CT. will play for a full evening of dancing. \$6.00 for the evening or \$4.00 for the play only. Come for an enjoyable evening.

Finnish Summer Camp, Session II - M-F August 12-16 or August 19-23. Open to young people aged 7-14. Hours would be 9-1 Monday thru Friday. \$40.00 per participant per week with family rates available. Our summer camp in June proved very enjoyable to the 12 young participants. All asked about another season this summer. We will have the camp which ever week is best for the participants or both weeks if there is enough interest. Please call Eva Hirvi 886-6391 (before 8 a.m. or after 9 p.m.) by August 5 to reserve a spot.

Annual Chicken BarBQ Sunday, August 18, 1 p.m. Tickets

Bob Belden 842-8468.

Family Day, Sunday, August 4, 12-4 p.m.. A day of games, prizes, complimentary food, and fun for all FACR members and families. Rain or shine. Committee includes Ann Gwyther, Gloria Kauppila, Donna Wiinikka, Irja Paakkonen, and Eva Hirvi.

DANCES: July 27- Elliot Lockwood; Aug. 10, Nils Lundin (Walter Eriksson will not be able to be here because of a recent operation); Aug. 24, Nils Lundin; Sept. 14, Ed Hendela; Sept. 28, Elliot Lockwood.

May-Sept. 1992. Plans are now in the preliminary stages for an exhibit focusing on the Finnish community in Worcester at the Worcester Historical Museum. More information later.

Looking back

Thanks to all who helped make the Pancake Breakfast a success.

Thanks to all who helped with Summer Camp in June, Sini Harjunmaa, Eva Hirvi, Irja Paakkonen, Grace Anderson. Sini's creativity helped insure a special time for each of the participants. Eva, Irja, and Grace helped with the innumerable details that helped to make the camp a success. Let's hope this is the beginning of a tradition.

Thanks to Katy Heiniluoma, Linda & John Lamothe for preparing supper for the Tikkurila to FACR next page

"The Finnish Contribution to American Culture" will be on display at the Prudence Crandall Museum, located at the intersection of Routes 169 and 14, Canterbury (CT), until September 29. The hours are 10 a.m. to 4 p.m. Admission is free to members of the Finnish American Heritage Society of Canterbury, \$2.00 for guests, \$1.00 for seniors and children.

KESÄJUHLAT

Pond in Littleton, which they still own.

As the various movements grew and chapters were established in every Finn town in New England, and there were many of them, then what was a local summer affair turned into a district wide celebration.

I will speak now of the Socialists and Saima Park, not forgetting the presence of the Temperance and Kaleva societies, and later the radical left, all of whom celebrated in much the same way. My father used to look out the window on the morning of the annual temperance summer festival and say: It'll probably rain today, for the water boys are celebrating (*kun vesipojat juhlivat*).

The festivals became New England wide and thus required that people arrive on train, on bus and streetcar; in fact, they said that you could travel to almost anywhere on a streetcar if your money and your backside held out.

People had to be put up in families and the programs came to include a major production by the host theater group, a concert for the many choirs and bands that attended, athletic events so that town teams could compete in track and field and swimming, as well as a major cultural program at the field on Sunday with several featured speakers to preach the gospel of the organization.

And Finnish speakers were famous for their ability to carry on a great length. In fact, at a Co-op Institute held at Wellesley College back in the late '40s, Bill Mueller, who taught public speaking, emphasized the importance of brevity "except when you are speaking to the Finns!"

Slowly the changes in the

"The standard bowl of... mojakka eventually became barbecued chicken..." -- The young women above enjoy their mojakka just outside the Ravintola at Saima Park in a photograph taken about 1920 by Aarne Parker.

Photo courtesy Aarne J. Parker/FACS/FCC

world about us had their effect on the makeup of the Festival, too.

About 1940, when the organization voted to leave the Socialist Party and founded the Finnish American League for Democracy, the oratory became tamer, if not shorter, and the median age of the attendees began to climb.

The locals began to fade away one by one and finally there were no more massed bands and choruses. The festival which had moved about among the towns of the area ended up here at Saima Park. The standard bowl of beef stew, mojakka, eventually became barbecued chicken. The sports groups disappeared and Reipas was

left to organize the events with such athletes as they could entice to attend.

Yet the smaller picnic type of festival remained stalwartly into the '60s with a Fall Festival often in Worcester, and smaller picnics in Newport, N. H., Walpole and Cape Ann as well as in Maine.

These were truly smaller affairs. Performing in Maine, the stage was so small that my wife and Liisa Alkio, her accompanist, couldn't fit on it together.

Athletics turned into something proper for men reaching their 60s: each town fielded a walking team and a rowing team plus a contingent of bench-warmers (*penkkiurheilijoita*) to cheer them on. Even this had to end when one of the rowers had a heart

attack and died one year.

You each have memories of the summer festivals, I am sure.

Personally, my father told of a festival in Maynard in the '20s when it poured on Sunday and he transported enough people in his Ford from field to hall and hall to field at five cents per ride to take care of the next mortgage payment on the house.

At a Gardner festival, they ran out of ice for the soda pop and the crowd soon discovered a cool well or was it a spring. Some committee member, probably of a financial bent, hurried to sell the water by the cup. Thus we remember the festival as the one "*kun Käärnäläiset myivät vettä*."

One year when we were doing "Onnellinen Sakari" at Saima

Hall in town, one performance was interrupted by such a thunder storm that nothing could be heard of the dialogue for 20 minutes. It was probably just as well, for the two actors involved didn't really know their lines anyway.

In the '60s, Maynard's production of "*Huutokauppa*" was brought to nought when another thunder storm wiped out the power for hours. A full house sat over there in the pavilion, entertained by every singer present accompanied by Lempi Myöhänen, for over two hours, waiting in vain for the electricity to return.

Finally we have been faced with great difficulty in finding speakers and singers who command the Finnish language. The consulates and embassies of the Finnish government have been gracious to provide speakers and we have been happy to present artists of Finnish descent to sing for us in English. Occasionally fate has sent us folks visiting from Finland who have brought great joy to our audiences.

Thus the *kesäjuhla* has existed here for 85 years or so. We often hear pessimistic remarks about how it can't go on much longer, but then we've been hearing the same sort of remarks for decades about all Finnish American activities. Yet they seem to go on, rising like the phoenix from ashes, in new and altered forms.

Kurt Adler once said: "Tradition is what you resort to when you don't have the time or the money to do it right." The New England Finns have kept some of the tradition, but they have taken the time and the money to change the old and to do it right.

Thank you for listening.

continued from page 9

State, national recognition given for folk heritage work

CALUMET, MI - Spring of 1991 was a memorable season for Oren Tikkanen, the storyteller, folksinger, and audio producer from this community in Michigan's Upper Peninsula.

Early in April, he and his wife Toni were notified that Oren's recording *Children of the Finnish Immigrant* had been selected by the Library of Congress American Folklife Center as "among the outstanding releases of the last year." Two weeks later, Oren was honored by the Michigan Legislature with a Concurrent Resolution adopted by both the Senate and the House of Representatives, commending him for preserving and reviving Finnish and other Upper Peninsula folk music and folklore.

He was given the tribute both for his own performing, and for his promoting and recording of the performances of others. The resolution, which also recognized Toni's active support and help, was originated in the Senate by State Senator Donald Koivisto of Ontonagon.

Tikkanen accepted the award in the names of the traditional musicians, storytellers, and music organizers he has known throughout his life in the Lake Superior region. He said the

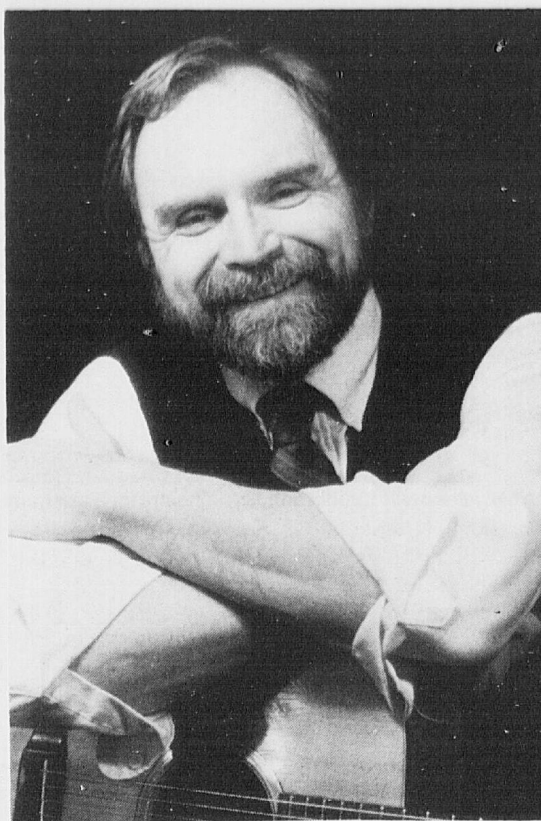
tribute really belongs to all of them, and he hopes to share the recognition with them.

Children of The Finnish Immigrant, released on the Tikkanen's Thimbleberry Recordings label, features six of these traditional musicians, including accordionist Ken Salo, fiddlers Ed Lauluma and Helmer Toyras, singer Elvi Jokinen, bones/spoons player John Perona, and also fiddler George Nousiainen, who died in 1988.

Tikkanen recorded them all separately over a period of four years, then added his own accompaniments and arrangements, and compiled the results into the final award-winning recording.

This is the second time that the Library of Congress American Folklife Center has chosen a Thimbleberry recording.

Viola Turpeinen: The Early Days, a reissue of the earliest 78 rpm recordings by the legendary accordionist, was given the same recognition for the year 1989. That reissue was a collaboration between Tikkanen and his wife Toni who is also business manager of Thimbleberry Recordings. Toni Tikkanen did all the historic and legal research and hunting for old Viola Turpeinen recordings of good enough audio quality, then

Oren Tikkanen

Oren did the re-mastering and mixing.

Early each year, the American Folklife Center in the Library of Congress selects about 30 of

the best recordings from among hundreds submitted by recording companies across the country. In the fall the Library publishes a fully annotated list of

the recordings. The booklet is used by radio stations, libraries, schools and private individuals to expand their collections of high-quality folk recordings.

The Tikkanens are co-founders of the Calumet Finnish-American Folk Festival, held annually at the Calumet Theatre every year since 1980. They have visited Finland twice as musical accompanists for the *Kisarit* Finnish Dancers from Minneapolis-St. Paul, in performances at the Kaustinen Folk Festival, the Esplanade in Helsinki, the Kuopio marketplace and other locations.

Oren Tikkanen has also produced and recorded four very popular cassettes with accordionist Al Reko: *Dance at the Finn Hall*, *Life in the Finnish-American Woods*, *Reunion at Finntown*, and *American Boys in Finland*.

In addition, he has produced two recordings of Finnish folk tales, retold in English, and he has appeared at FinnFest U. S. A. five times as a musician, M.C., and actor.

In 1987, he represented Michigan Finns, along with Al Reko and Ed Lauluma, at the Smithsonian Institution's Festival of American Folklife in Washington, D. C.

Sickup

The spate of bank robberies, until recently a rare phenomenon in Finland, has taken an alarming turn.

A Japanese businessman (who would prefer to remain nameless, no doubt) was recently conducting his affairs at a central Helsinki bank when he was accosted by two men.

Their weapon: one of them vomited on him. The other pretended to help clean his suit and in the confusion both assailants were able to relieve the unfortunate gentleman of his valuables.

Finnish Business Report

FACR

continued from preceding page

Gymnasts who performed at the park on June 29. The young ladies gave an excellent performance before 150 people that evening. Special thanks to Barbara and Warren Fuller and Eva and Henry Hirvi for hosting the group with swims, saunas, breakfast, and lodging. The basket of roses presented to the performers was from Barbara and Warren's garden.

Thanks to Miriam Suonu, Eva Hirvi, and Barbara Fuller for hosting the June meeting. The strawberry shortcake was delicious! **Barry Heiniluoma**

Correction

Guess we can't count.

In last week's paper the caption under the photo of the gymnasts from the Tikkurilan Naisvoimistelijat of Vantaa, Finland, taken by Paul Kaske at the United Nations plaza says there was 12 young women in the group.

Actually, there were nine, plus their director and tour leader.

We still don't know where we got the figure 12; but if we ever figure it out, we'll let you know.

Scandinavia's new pipeline to America:

High-tech building in SoHo eases business into New York

NEW YORK, NY - Walden House, located at 47-49 Mercer Street, is breaking new ground in the SoHo section and challenging conventional marketing practices. It is a hi-tech marketing tool that lets businesses, arts and cultural organizations establish a presence in New York without spending a fortune on people, space and equipment.

Across from the one-time site of Lord & Taylor, and near the planned downtown Guggenheim Museum, Mercer Hotel, and French Culinary Institute, Walden House is an oasis for creative industries.

Walden House will provide custom-designed facilities and services for specialized industries, including film, video, communications, high technology and cultural organizations. The building is also available for meetings, conferences and special events, as well as for art exhibits and performance events.

Conceived by Kari Walden, SoHo artist and former economist, Walden House has been a project of community interest since spring 1989. This landmark building, formerly owned by the Dector & Lyman Textile Company, is located in the cast-iron manufacturing district of SoHo.

Each floor of the 30,000 square foot business and arts center has been designed to meet specific client needs.

The basement houses a luxurious 72 seat, private screening room capable of showing everything from film to multimedia presentations to simple slide shows, master control booth, conference and lobby area. The optical and acoustic qualities of the theater meet the professional requirements of film makers, television broadcast-

ters, commercial producers and corporate meeting planners.

On the first floor, a 3,500 square foot gallery and exhibition space accommodates an entirely different set of needs - art exhibitions, cultural events, educational forums, business product displays and grand receptions.

The second floor contains a large multi-purpose meeting

space that can be divided into separate meeting rooms for press events, conferences and sit-down dinners. A full kitchen and espresso bar serve fine international cuisines from the chefs of SoHo restaurants.

Upper floors include completely furnished executive offices and conference rooms for companies seeking temporary office space as well as longer

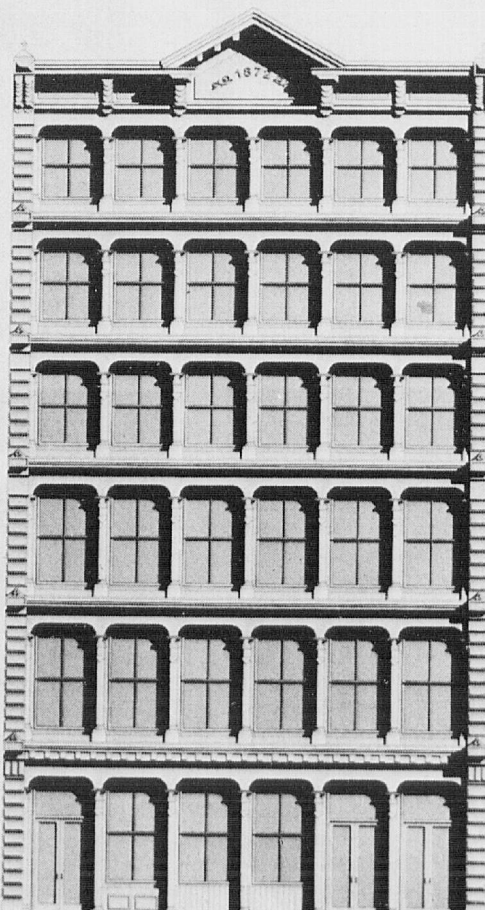
term leases. Complete business center services - from telephone answering and administrative support to legal, accounting and marketing consultants - make it possible for businesses such as film production companies, international firms, high technology firms and other creative industries to move right in and be fully operational the next day.

All of the offices and event spaces are tied into the building's "intelligent" communications network which routes voice, data, and video signals through fiber-optic, video, audio and computer LAN (local area network) connections. Any room in the building can be connected to any other room on a temporary or permanent basis.

The impressive 19th century cast-iron building, designed by Joseph M. Dunn in 1872, has been infused with 21st century technology throughout, from its Neo-Greco facade to the soaring glass vistas and sun-soaked interiors to the original Corinthian columns and marble lobby. Kapell & Kostow Architects, a SoHo-based firm, is now restoring the facade of Walden House and refurbishing its interior, including a screening room, gallery and offices. American Construction Inc. is the construction manager for the project.

Far from the speculative real estate developments of the 1980s, Walden House has been designed to preserve historic architecture, serve specific client needs and draw on the creative power of the SoHo neighborhood.

Romer Communications Inc.

Walden House, in a rendering by Kapell and Kostow Architects.

Clarinetist Gregory Barrett of Bloomington (IN) joined Nils Lundin and his orchestra for a few numbers during the Festival Dance on July 6

The 1991 Festival Artist was Leena Kokki of Lunenburg (MA). Her work was displayed in the Ravintola.

C. Kermit Palomaki of Collegeville (PA) remembers the Finnish community of Monessen (PA) and its famous Louhi Band which toured Finland in 1920.

Attending from Rochester Hills (MI) were Torgey and Liisa Fredrickson

Kesäjuhla

Haivaaja and Finnish American Club of Saima business selling tickets for the 1991 RAIVAAJA business customers as Irja Paakonen, right, of Holden (MA)

Herbert G. Laakso, left, of Fitchburg greets retired RAIVAAJA editor-in-chief Sävele Syrjälä of Centerville (MA). The two served together on the board of Workers' Credit Union.

Virallinen juomanla (MA)

From left to right, 1991 Festival Speaker Roy Helander of Maynard (MA); Festival Program MC Miriam Lehto, Leominster (MA), and Consul Edwin E. Kaarela, Fitchburg. Miriam Lehto also serves as Festival Treasurer and Program Chair.

Singer Hannu Mäkipuro (center), of Willimantic (CT) with two of his fans, Mailis Karvonen (left) and Vieno Kangas, both of Maynard (MA).

Festival tag salesman L. Palo (right) and her son FinnFest USA board of directors Roy Palo's t-shirt, he's a

SAIMA F
FITCHBURG
July 5-6-

'91 Album

board member Ruth Holm did a brisk business at the Summer Festival drawing. One of her

skija Henni Lappalainen of West Townsend

Sunday afternoon dancing under the Sirkka Liukkonen Pavilion

Helen Peltokangas of New Ipswich (NH) won both the second prize (\$100 donated by Hanslin Travel Service, Fitchburg) and the eighth prize (a copy of *Molotov Cocktail* donated by author John O. Virtanen).

Ritva Konola of Sterling (MA) won the third prize - a piece of iittala glassware donated by Workers' Credit Union - in the 1991 RAIVAAJA benefit drawing. Raivaa Publishing Co. Secretary Barry Heiniluoma, right, presents her the prize. Her husband Veikko looks on at left.

PARK
RG, MA
7, 1991

Veikko Honkala of Ashby (MA) playing his accordion for dancing under the Liukkonen Pavilion.

'Save the last dance for me' - Sirkka Tastula of Fitchburg and Nils Granfors of Worcester (MA) dance in the Ravintola after their duties in the kitchen are over.

oyd Hannula (center) of Westminster (MA) takes time out to visit with Viola Roy, both of Newark (DE). Both Hannula and Viola Palo are members of the directors, representing the eastern part of the country. As can be seen from already for FinnFest USA '92 in Duluth, Minnesota.

Performing under the Liukkonen Pavilion during the chicken barbecue was Bernhard's Bavarian Band. Their appearance at the festival was sponsored by Workers' Credit Union which has offices in Fitchburg, Gardner and Orange.

Kalenteri

CALIFORNIA

- Aug. 13 - United Finnish Kaleva Brothers & Sister No. 21 membership meeting, 7:30 pm, cafeteria, Finnish Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.
 Aug. 17 - FAHA "Rapu Kestit" (Crawfish Feast), Finnish American Home Association, 197 Verano Ave, Sonoma. Reservations required, Bar 3 p.m., dinner 4:30.

CONNECTICUT

- May 26-Sept. 29 - "The Finnish Contribution to American Culture," exhibit at Prudence Crandall Museum, Routes 14 & 169 Canterbury. Hours: Wed.-Sun. 10 am-4:30 pm. Sponsored by the Finnish American Heritage Society and the Prudence Crandall Museum.
 July 20 - Chicken Barbecue, 4-6 pm, Aura Hall, Voluntown.
 July 28 - "Finnish Folkways," 1:30 pm, Finnish Hall, Rte. 169, Canterbury. Come tell us your story or others. Refreshments, free admission. Sponsored by Finnish American Heritage Society.
 Aug. 1 - Finnish American Heritage Society meeting, 7:30 pm, Finnish Hall, Canterbury.
 Aug. 3 - Program & dance, 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Program includes kantele player Allan Tastula, recital of Mildred Heino's Finliska story "Vieras Suomesta," songs by Olavi & Mirja Kurko, plus other surprises. Dance music by Hannu & Mark Mäkipuro. Refreshments.
 Aug. 5 - Aura Seura meeting, 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown.
 Aug. 10 - Finnish American Heritage Society's Annual Chicken Barbecue, 4-6 pm, Finnish Hall, Canterbury.

MAINE

- July 20 - Bake and rummage sale, 9 am, Finnish American Heritage Center, West Paris.
 July 27 - Town of Greenwood's 175th anniversary celebration, held at Locke Mills. Finn Am Society of Maine will enter a float for the 10 am parade, do some dance demonstrations, and serve pulla.
 Aug. 11 - Annual Finnish American Heritage Society of Maine picnic, 10 am-4 pm, Lake Pennessseewassee Park, Rte 118, Norway. Pot luck buffet at 1 pm, swimming, games and, the society hopes, entertainment. Bring lawn chairs. In case of rain, at the Society's building, the Heritage Center, West Paris.

MASSACHUSETTS

- July 17 - Sauna & refreshments, 6-9:30 pm, Uljas Koitto Temperance Society summer camp, Furnace Pond, Suomi Rd (off Route 36), Pembroke.
 - Coffee & dance social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster.
 July 18 - Finnish American Club of Rutland monthly meeting, 7:30 pm, Sovittaja Park, Finn Park Rd, Rutland. Pot luck supper at 6:30 pm.
 July 20 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Slide show on the Amish country at 8 pm.
 - "Ah, hän suuteli," a one act comedy presented by Brooklyn (NY) Imatra Players, 7:30 pm, "Theatre in the Woods," Sovittaja Park, Rutland. Dancing to Veikko Laiho & Hannu Mäkipuro follows. Complimentary punch & crackers at 7 p.m. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.
 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
 July 21 - Dinner, noon, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Sponsored by UKTS.
 July 24 - Sauna & refreshments, 6-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.
 - Coffee & dance social, 8 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.
 July 27 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Supper at 5 pm.
 - "Iltaamat," Maynard Kaleva Camp, Fort Pond, Littleton.
 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
 - Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Rutland. Music by Elliot Lockwood. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.
 July 28 - Breakfast, 7:30-11:00 am, Maynard Kaleva Camp, Fort Pond, Littleton.
 July 31 - Sauna & refreshments, 6-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.
 - Coffee & dance social, 8 pm, Fitchburg Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.
 Aug. 3 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.
 - "Penny sale," Maynard Kaleva Camp, Fort Pond, Littleton.
 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
 Aug. 4 - Braised Beef Dinner, 12 noon-1:30 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster. Sponsored by Knights of Kaleva Panun Maja No. 24.
 - Dinner, noon, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

MICHIGAN

- July 26 - Jämsänkoski mieslaulajat in concert, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.

NEW YORK

- Sept. 19-21 - Imatra's 100th anniversary celebration, Brooklyn.

All programs subject to change

Lancaster, MA

The weekly Coffee & Dance Socials sponsored by Fitchburg's Knights and Ladies of Kaleva on Wednesday nights here at Kaleva Camp on Fort Pond have begun for the 1991 summer season. The socials start at 8 p.m. every Wednesday through August.

According to Donald E. Mattson, Sage of Knights of Kaleva, Panun Maja No. 24, the socials were started in 1920 as a weekly get-together for Kaleva members and friends who spent the summers in the camps which surround the main lodge at the pond.

Today, Mattson urges all Finnish Americans to come to Fort Pond on Wednesday nights. Good way to get away from TV, he says.

The admission price of \$2.00 (half price for children) includes coffee "ands."

This summer there is no one signed up to provide music for dancing. In recent years accordionist Veikko Honkala has played for dancing, but this year, according to Mattson, his schedule do not permit him to appear at Fort Pond. Therefore, Mattson urges any musician who would like to play for dancing at the

social to come and bring their instruments. "They would be more than welcome," says Mattson.

In the event there are no musicians to provide music, a record player will be used.

For tonight's social, Sue Sevehe and Barbara & Ed Laitinen are serving as chairmen. Others on the committee include, Al Koski, Sheila Sevehe, Charles Koski, Richard Koski, Vilma Koski, Peter Laitinen, Maija Sevigny, Jacequeline Rhodes, Aili Aalto, and Martha Lichtle.

Tom & Barbara Lund serve as chairman for the July 24 social. Committee members include Paula Grey, Laurie Cooney, Olga Brier, Bonnie Pearson, Brenda Beverly, Inez Lund, John Lund, Sandra McClure, Marc McClure, Laila Salo, Elna Saari.

Charing the July 31 social is Martha & Markku Kuokkanen and Elissa LaFrance. On the committee are also Gert Niemi, Linda Heim, Laila Jarkko, Kirsti Laitala, Eino Friberg, Steven Autula, Elvi & Hugo Wilson, Tauno Aalto, Ida Fagan, Martti Peltola, Aili Palmer, and Sulo Lipasti.

Don Mattson also reports that the paint on the Kaleva Koti in Fitchburg is being touched up.

The next dinner at Fort Pond will be on Sunday, August 4. The Panun Maja No. 24 Knights will serve their annual braised beef dinner from 12 noon to 1:30 pm.

Lincoln, MA

Jorma Kaukonen will be one of the featured performers at "An Acoustic Afternoon" at the DeCordova Museum, Sandy Pond Rd, on Sunday, August 18. The line-up also includes Jonathan Edwards and David Wilcox.

The performance begins at 3 p.m.; gates open at 1:30. For more information, call 617-964-1096.

"Theatre in the Woods"

**Sovittaja Park
Rutland, MA**

presents

Ah, hän suuteli!
one act comedy

**Saturday, July 20, 1991
7:30 p.m.**

Presented by
Imatra Players
of Brooklyn, NY

Dancing to follow music by

Veikko Laiho of NY

and

Hannu Mäkipuro of CT

\$6.00 for the play & dance
\$4.00 for the play only

REFRESHMENTS

Complimentary
punch & crackers 7:00 p.m.

Dance

at Sovittaja Park
Demond Pond, Rutland, MA

Sat., July 27
8 - 12 pm.

Music by

Elliot Lockwood

Finnish American Club of Rutland
Sovittaja 1890-1991

Celebrating our 101st year

Braised Beef Dinner

**Sunday, August 4, 1991
12 noon - 1:30 p.m.**

Kaleva Camp

Fort Pond, Lancaster, MA

Sponsored by
Knights of Kaleva
Panun Maja No. 24

SUOMI-SEURA R.Y. FINLAND SOCIETY

Membership magazine
Suomen Silta 6 times a year.
Membership USD 11/year.
National membership sec'y:
Anja Kortmann, NJ
Membership sec'y: Eva Hirvi
4 Ridgewood Rd., Paxton, MA
Tel. (508) 791-4371

Send check to:
Finland Society

P.O. Box 338, Millington, NJ 07946

Apartment for rent

133 Mechanic St., Fitchburg,
MA near upper common. 4
room, 1 bedroom, spacious
and nice. \$375/month.
Please call Alice Heikkila at
345-1011 or 582-4911.

Program & Dance

at
Aura Hall

Voluntown, CT

Saturday, August 3, 1991, 7:30 p.m.

- Special attractions -

- Kantele player Allan Tastula from Hudson, NH -
- Recital of Mildred Heino's Finliska story -

"Vieras Suomesta"

- Songs by Olavi & Mirja Kurko -

- plus other surprises -

Dance music by

Hannu & Mark Mäkipuro

Tervetuloa Hauskaan Iltaan!

Admission \$5.00

Refreshments

Finnish American Heritage Society's Annual Chicken Barbecue

at the

Finnish Hall

Route 169

Canterbury, CT

Saturday, August 10, 1991

4 - 6 p.m.

Adults \$6.50

Children under 12 \$3.00

65th Season of Summer Camp Uljas Koitto Temperance Society 1890 - 1991

P.O. Box 1232, Pembroke, MA 02359
Tel. (617) 293-9837

Suomi Rd. off Center St. (Route 36) in a pine grove
with sauna on shore of Furnace Pond

Sauna & Refreshments

Join our Sauna Club, Best Finnish sauna around

Sat: May thru Oct. - 3:00 to 9:30 p.m.

Wed: June 26 thru Aug. 28 - 6:00 to 9:30 p.m.

Saturday Suppers at 5 p.m.

July 13 & 27; Aug. 10 & 24, Sept. 21, Oct. 5

Sunday Dinners at 12 Noon

June 23, July 21, Aug. 4 & 18

Special Events

July 13 p.m. Silent Auction

July 20, 8 p.m. Slide show, AMISH country

Aug. 24 p.m. Annual Fair

Room rentals by the week: call Joan Tuori

Tel.(617) 472-8691

Reliving FinnFest '91 Culture . . . Learning . . . Friendships . . . Fun

Tuesday . . . April 2nd.

The day was just beginning and dawn was nearly due.
We stood in Quincy Plaza as the bus loomed into view.
Once again 'twas time for FinnFest. Once again we're on our way
To spend awhile, in Finnish style, to tour the U.S.A.
We still had three more pick ups in our big 'Rhode Island Red' . . .
Concord, Fitchburg, Auburn, and then . . . full speed ahead!
Southwest to Connecticut, Old New York served us lunch,
Virginia found us sandman bound, a tired but happy bunch.

Wednesday . . . April 3rd.

Up again at first light, like horses at the gate . . .
Ready! Off and running! And we could hardly wait!
As we crossed from state to state, what sights along the way
As winter's fling turned into spring! Halfway through second day.
In the state of South Carolina, where we will spend the night,
Our list says, "Quincy Steak House." We know how to do things right!
The placid pool side beckons before we hit the showers.
We freshen up, then off to sup, and then the evening's ours.

Thursday . . . April 4th.

Wake-up call at 5 a.m. Awakened by the bell!
Then our continental breakfast is served at the hotel.
The FinnFest's almost here! But, wait! That doesn't sound correct.
It's . . . With a prayer, we're almost there . . . or else . . . we'll soon connect!
Well, we were running somewhat late and so we did not reach
Our Florida "Home away from home" namely, West Palm Beach
Until a slightly later hour than we'd anticipated.
But, I confess, we could care-less, for we were still elated.
We missed opening ceremonies and that was not too great,
And then the rains descended! I guess you'd call it fate.
Did we spend our time complaining? Not a chance! No way!
'Cause in the end we met more friends who came earlier that day.
Tho we missed the FinnFest Mixer we had a 'mixer' of our own.
We really didn't mind at all, for if the truth be known
It was great to see old friends from times that used to be,
Relive old days, so many ways . . . so many memories!

Friday . . . April 5th.

We stayed up 'til the early hours and saw the morning in
Awash with stories from the past in English and in Finn.
The day looked sort of 'misty' as we left (Boy! We're we dense!)
For Bryant Park, without an Arc, where FinnFest would commence!
You question why I said, "An Arc?" Well, not if you'd been there!

It rained and rained and rained and rained! We didn't have a prayer!
We plopped and squished from tent to tent like ducks on Holiday!
Oh, what a sight! We looked a fright . . . and felt the self same way!
We huddled close beneath the tents as thunder boomed on high.
Alas! Just one thing mattered . . . and that was keeping dry!
But, off and on the rain let up and 'tho the sky loomed black
We were besot, our only thought was when we'd start to quack!
But, soon we grew accustomed and took it all in stride.
We might as well accept it. We couldn't turn the tide.
Once we had condescended, from then on things got better.
No need to fret. Sure, we were wet. We couldn't get much wetter!
As we dodged between the raindrops it was FinnFest all the way!
Lectures, Concerts, Dances, and all were A-OK.
We were steeped in Finnish Culture, Religion, Literature and such,
Fashion Shows, whate'er we choose. There really wasn't much . . .
We didn't get to see, to try, to sample, to enjoy,
To question, to applaud, to purchase, to employ.
And, of course, the Tori beckoned and, of course, we all complied.
Such pleasures and such treasures as we were lured inside!
Too soon the day was over and FinnFest half way through.

So many things we'd seen and done, so much still left to do.

Back once more to the hotel to dream the night away.

Then, with a yawn, we're up at dawn to start another day.

Saturday . . . April 6th.

Back to Bryant Park once more. Which programs should we choose?
No matter which, all sounded great. We simply couldn't lose.
We didn't know just what a captive audience we'd be.
What should we do? We chose Track 2 and stayed from 9 'til 3.
Not by choice, you understand. Oh, no! Again the rain!
A wild typhoon? Perhaps monsoon? Could be a hurricane!
The palm trees danced a frantic dance and rain came down in sheets!
The heavens cried and opened wide . . . made rivers of the streets!
As we huddled close together it wasn't too surprising
That the water level rose and rose and still it kept on rising!
We didn't dare to venture out. Good Lord, we would be drowned!
Lightning flashed and thunder crashed! The tent was nearly downed!
We encountered many friends that day from the Suomi Seminar,
Met the editors of the Finnish News and cheered for "RAIVAAJA."
It was a different kind of day and 'tho it might sound strange.
Unanimously, we all agree, it's one we wouldn't change.
When finally we ventured forth we headed 'home' once more

turn to FINNFEST page 16

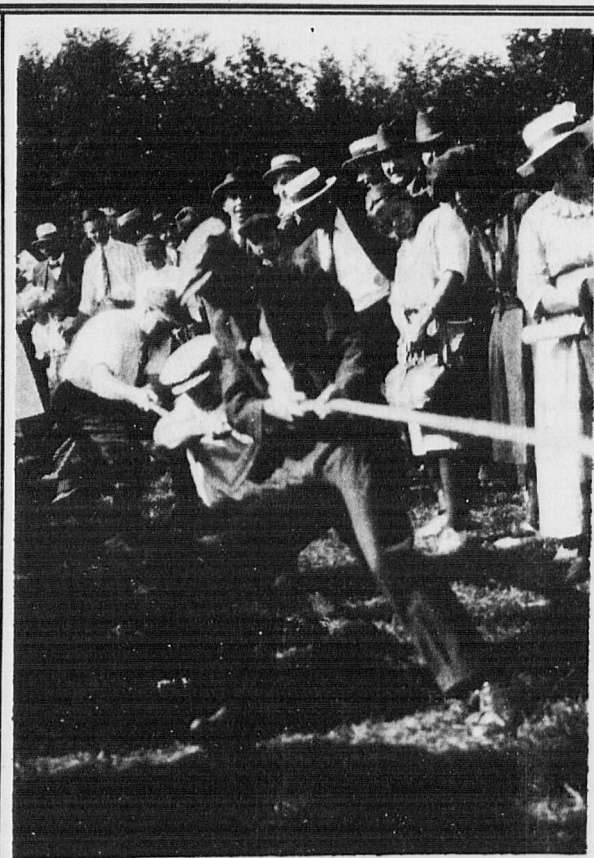

photo credit: Aarne J. Parker/FCC

Pulling together for a successful Kesäjuhla

Volunteers at the Summer Festival donate their time
for the benefit of two great Finnish American institu-
tions: RAIVAAJA and Saima Park.

We hope we have included all the
names, but there are bound to be
omissions by mistake. Let us
know if your name doesn't appear

Many thanks!

George Anttonen
Irja Alatalo
Lula Bjorkbacka
Eila Halfpenny
Emily Meehan
Ellen Tastula
Eileen Granfors
Robert Lovejoy
Linnea Poikonen
Tauno Hagelberg
Olavi Tastula
Elma Kultti
Sirkka Hoglund
Toivo Aho
Bernard Kelley
Eino Parker
Toivo Wainonen
George Halfpenny
Edward Hannula
Eira Perko
Ruth Holm
Lempi Aalto
Irene Kamila
Helge Kiuru
Tarmo Hannula
Mary Jean Davis
Miriam Lehto
Aini Howe
James Aho
Hellyn Eagan
Mildred Heino
Voitto Jarvi
Martha Patari
Isolda Boucher
Jeanette Bedard
Jonathan Ratila
Raymond Aho
Paavo Koutonen
Martha Bradshaw
John Aalto

Many thanks to Chris Woods,
track & field coach, for the suc-
cessful track & field meet. Thanks
also to meet co-director Ken
Carabba.

Many thanks to Sarah Mills of
Josiah's Eatery, Franklin Road,
Fitchburg, for the wonderful
donuts.

Many thanks to Veikko Hon-
kala for the Sunday afternoon
dance music.

Many thanks to the Carl Swan-
son family for their help during
the festival.

Many thanks to Workers' Cre-
dit Union for sponsoring the
Bavarian Band.

Many thanks to participants in
the Sunday afternoon program
including Roy Helander, Allan
Tastula, Kari Seppälä, Jorma
Wuorinen, Miriam Lehto and
Consul Edwin E. Kaarela.

Many thanks to members of
Revontulet for hosting the Mid-
summer celebration on Friday
night, including Leena Kokk
for her talk on Midsummer tra-
ditions, Rudy & Barbara Lahti,
Juhani & Terttu Puutio, Win-
slow Paajanen, Pirkko Lassila,
Sid & Myrtle Walker, Lloyd
Hannula and Maija Mord.

Many thanks to Eino Jarven-
paa for his donation of wooden
pallets to feed the flames of
the Midsummer bonfire.

Ethel Anttonen
Bertha Laaksonen
Aune Karkainen
Toini Laakso
Martha Bliss
Miriam Orava
Aili Anderson
Onerva Lovejoy
Dagny Nykanen
Elvie Hagelberg
Sirkka Tastula
Henni Lappalainen
Eugene Hoglund
Lily Hannula
Everett Jenkins
Walfrid Makela
Andrew Anderson
Lloyd Hannula
Paul Kiuru
June Rantanen
Anna Niemi
Wilho Aalto
Ardy Kamila
Lily Marble
Hilkka Kiuru
Helen Hannula
Paula Parker
Helvi Salmi
Mary Gillis
Helen Aho
Sylvia Buxton
Aliina Prescott
Irene Jarvi
Estelle Rautio
Marita Cauthen
Ellen Hill
Judy Aho
Irene Koutonen
Irving White
Ronnie Gallant
Fabian Raatikainen

Tarmo Hannula, Chairman
Summer Festival '91

Kalenteri

CALIFORNIA

- Aug. 13 - United Finnish Kaleva Brothers & Sister No. 21 membership meeting, 7:30 pm, cafeteria, Finnish Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.
 Aug. 17 - FAHA "Rapu Kestit" (Crawfish Feast), Finnish American Home Association, 197 Verano Ave, Sonoma. Reservations required. Bar 3 p.m., dinner 4:30.

CONNECTICUT

- May 26-Sept. 29 - "The Finnish Contribution to American Culture," exhibit at Prudence Crandall Museum, Routes 14 & 169 Canterbury. Hours: Wed.-Sun. 10 am-4:30 pm. Sponsored by the Finnish American Heritage Society and the Prudence Crandall Museum.
 July 20 - Chicken Barbecue, 4-6 pm, Aura Hall, Voluntown.
 July 28 - "Finnish Folkways," 1:30 pm, Finnish Hall, Rte. 169, Canterbury. Come tell us your story or others. Refreshments, free admission. Sponsored by Finnish American Heritage Society.
 Aug. 1 - Finnish American Heritage Society meeting, 7:30 pm, Finnish Hall, Canterbury.
 Aug. 3 - Program & dance, 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Program includes kantele player Allan Tastula, recital of Mildred Heino's Fingliska story "Vieras Suomesta," songs by Olavi & Mirja Kurko, plus other surprises. Dance music by Hannu & Mark Mäkipuro. Refreshments.
 Aug. 5 - Aura Seura meeting, 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown.
 Aug. 10 - Finnish American Heritage Society's Annual Chicken Barbecue, 4-6 pm, Finnish Hall, Canterbury.

MAINE

- July 20 - Bake and rummage sale, 9 am, Finnish American Heritage Center, West Paris.
 July 27 - Town of Greenwood's 175th anniversary celebration, held at Locke Mills. Finn Am Society of Maine will enter a float for the 10 am parade, do some dance demonstrations, and serve pulla.
 Aug. 11 - Annual Finnish American Heritage Society of Maine picnic, 10 am-4 pm, Lake Penesseewassee Park, Rte 118, Norway. Pot luck buffet at 1 pm, swimming, games and, the society hopes, entertainment. Bring lawn chairs. In case of rain, at the Society's building, the Heritage Center, West Paris.

MASSACHUSETTS

- July 17 - Sauna & refreshments, 6-9:30 pm, Uljas Koitto Temperance Society summer camp, Furnace Pond, Suomi Rd (off Route 36), Pembroke.
 - Coffee & dance social, 8 pm, Kaleva Campgrounds, Fort Pond, Lancaster.
 July 18 - Finnish American Club of Rutland monthly meeting, 7:30 pm, Sovittaja Park, Finn Park Rd, Rutland. Pot luck supper at 6:30 pm.
 July 20 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Slide show on the Amish country at 8 pm.
 - "Ah, hän suuteli," a one act comedy presented by Brooklyn (NY) Imatra Players, 7:30 pm, "Theatre in the Woods," Sovittaja Park, Rutland. Dancing to Veikko Laiho & Hannu Mäkipuro follows. Complimentary punch & crackers at 7 p.m. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.
 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
 July 21 - Dinner, noon, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Sponsored by UKTS.
 July 24 - Sauna & refreshments, 6-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.
 - Coffee & dance social, 8 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.
 July 27 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke. Supper at 5 pm.
 - "Iltaamat," Maynard Kaleva Camp, Fort Pond, Littleton.
 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
 - Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Rutland. Music by Elliot Lockwood. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.
 July 28 - Breakfast, 7:30-11:00 am, Maynard Kaleva Camp, Fort Pond, Littleton.
 July 31 - Sauna & refreshments, 6-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.
 - Coffee & dance social, 8 pm, Fitchburg Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.
 Aug. 3 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.
 - "Penny sale," Maynard Kaleva Camp, Fort Pond, Littleton.
 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
 Aug. 4 - Braised Beef Dinner, 12 noon-1:30 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster. Sponsored by Knights of Kaleva Panun Maja No. 24.
 - Dinner, noon, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

MICHIGAN

- July 26 - Jämsänkoski mieslaulajat in concert, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.

NEW YORK

- Sept. 19-21 - Imatra's 100th anniversary celebration, Brooklyn.

All programs subject to change

Lancaster, MA

The weekly Coffee & Dance Socials sponsored by Fitchburg's Knights and Ladies of Kaleva on Wednesday nights here at Kaleva Camp on Fort Pond have begun for the 1991 summer season. The socials start at 8 p.m. every Wednesday through August.

According to Donald E. Mattson, Sage of Knights of Kaleva, Panun Maja No. 24, the socials were started in 1920 as a weekly get-together for Kaleva members and friends who spent the summers in the camps which surround the main lodge at the pond.

Today, Mattson urges all Finnish Americans to come to Fort Pond on Wednesday nights. Good way to get away from TV, he says.

The admission price of \$2.00 (half price for children) includes coffee "ands."

This summer there is no one signed up to provide music for dancing. In recent years accordionist Veikko Honkala has played for dancing, but this year, according to Mattson, his schedule do not permit him to appear at Fort Pond. Therefore, Mattson urges any musician who would like to play for dancing at the

social to come and bring their instruments. "They would be more than welcome," says Mattson.

In the event there are no musicians to provide music, a record player will be used.

For tonight's social, Sue Sevene and Barbara & Ed Laitinen are serving as chairmen. Others on the committee include, Al Koski, Sheila Sevene, Charles Koski, Richard Koski, Vilma Koski, Peter Laitinen, Maija Sevigny, Jacequeline Rhodes, Aili Aaltonen, and Martha Lichtle.

Tom & Barbara Lund serve as chairman for the July 24 social. Committee members include Paula Grey, Laurie Cooney, Olga Brier, Bonnie Pearson, Brenda Beverly, Inez Lund, John Lund, Sandra McClure, Marc McClure, Laila Salo, Elna Saari.

Charing the July 31 social is Martha & Markku Kuokkanen and Elissa LaFrance. On the committee are also Gert Niemi, Linda Heim, Laila Jarkko, Kirsti Laitala, Eino Friberg, Steven Autula, Elvi & Hugo Wilson, Tauno Aalto, Ida Fagan, Martti Peltola, Aili Palmer, and Sulo Lipasti.

Don Mattson also reports that the paint on the Kaleva Koti in Fitchburg is being touched up.

The next dinner at Fort Pond will be on Sunday, August 4. The Panun Maja No. 24 Knights will serve their annual braised beef dinner from 12 noon to 1:30 pm.

Lincoln, MA

Jorma Kaukonen will be one of the featured performers at "An Acoustic Afternoon" at the DeCordova Museum, Sandy Pond Rd, on Sunday, August 18. The line-up also includes Jonathan Edwards and David Wilcox.

The performance begins at 3 p.m.; gates open at 1:30. For more information, call 617-964-1096.

"Theatre in the Woods"

Sovittaja Park
Rutland, MA

presents

Ah, hän suuteli!
one act comedy

Saturday, July 20, 1991
7:30 p.m.

Presented by
Imatra Players
of Brooklyn, NY

Dancing to follow music by

Veikko Laiho of NY

and

Hannu Mäkipuro of CT

\$6.00 for the play & dance
\$4.00 for the play only

REFRESHMENTS

Complimentary
punch & crackers 7:00 p.m.

Dance

at Sovittaja Park
Demond Pond, Rutland, MA

Sat., July 27
8 - 12 pm.

Music by

Elliot Lockwood

Finnish American Club of Rutland
Sovittaja 1890-1991

Celebrating our 101st year

Braised Beef Dinner

Sunday, August 4, 1991
12 noon - 1:30 p.m.

Kaleva Camp
Fort Pond, Lancaster, MA

Sponsored by
Knights of Kaleva
Panun Maja No. 24

SUOMI-SEURA R.Y. FINLAND SOCIETY

Membership magazine
Suomen Silta 6 times a year.
Membership USD 11/year.
National membership sec'y:
Anja Kortmann, NJ
Membership sec'y: Eva Hirvi
4 Ridgewood Rd., Paxton, MA
Tel. (508) 791-4371

Send check to:
Finland Society
P.O. Box 338, Millington, NJ 07946

Apartment for rent

133 Mechanic St., Fitchburg, MA near upper common. 4 room, 1 bedroom, spacious and nice. \$375/month. Please call Alice Heikkila at 345-1011 or 582-4911.

Program & Dance

at
Aura Hall

Voluntown, CT

Saturday, August 3, 1991, 7:30 p.m.

- Special attractions -

- Kantele player Allan Tastula from Hudson, NH -
- Recital of Mildred Heino's Fingliska story -

"Vieras Suomesta"

- Songs by Olavi & Mirja Kurko -

- plus other surprises -

Dance music by

Hannu & Mark Mäkipuro

Tervetuloa Hauskaan Iltaan!

Admission \$5.00

Refreshments

Finnish American Heritage Society's Annual Chicken Barbecue

at the

Finnish Hall

Route 169

Canterbury, CT

Saturday, August 10, 1991

4 - 6 p.m.

Adults \$6.50

Children under 12 \$3.00

65th Season of Summer Camp Uljas Koitto Temperance Society 1890 - 1991

P.O. Box 1232, Pembroke, MA 02359
Tel. (617) 293-9837

Suomi Rd. off Center St. (Route 36) in a pine grove
with sauna on shore of Furnace Pond

Sauna & Refreshments

Join our Sauna Club, Best Finnish sauna around
Sat: May thru Oct. - 3:00 to 9:30 p.m.
Wed: June 26 thru Aug. 28 - 6:00 to 9:30 p.m.

Saturday Suppers at 5 p.m.

July 13 & 27; Aug. 10 & 24, Sept. 21, Oct. 5

Sunday Dinners at 12 Noon

June 23, July 21, Aug. 4 & 18

Special Events

July 13 p.m. Silent Auction
July 20, 8 p.m. Slide show, AMISH country
Aug. 24 p.m. Annual Fair

Room rentals by the week: call Joan Tuori
Tel. (617) 472-8691

Reliving FinnFest '91 Culture . . . Learning . . . Friendships . . . Fun

Tuesday . . . April 2nd.

The day was just beginning and dawn was nearly due.
We stood in Quincy Plaza as the bus loomed into view.
Once again 'twas time for FinnFest. Once again we're on our way
To spend awhile, in Finnish style, to tour the U.S.A.
We still had three more pick ups in our big 'Rhode Island Red' . . .
Concord, Fitchburg, Auburn, and then . . . full speed ahead!
Southwest to Connecticut, Old New York served us lunch,
Virginia found us sandman bound, a tired but happy bunch.

Wednesday . . . April 3rd.

Up again at first light, like horses at the gate . . .
Ready! Off and running! And we could hardly wait!
As we crossed from state to state, what sights along the way
As winter's fling turned into spring! Halfway through second day.
In the state of South Carolina, where we will spend the night,
Our list says, "Quincy Steak House." We know how to do things right!
The placid pool side beckons before we hit the showers.
We freshen up, then off to sup, and then the evening's ours.

Thursday . . . April 4th.

Wake-up call at 5 a.m. Awakened by the bell!
Then our continental breakfast is served at the hotel.
The FinnFest's almost here! But, wait! That doesn't sound correct.
It's . . . With a prayer, we're almost there . . . or else . . . we'll soon connect!
Well, we were running somewhat late and so we did not reach
Our Florida "Home away from home" namely, West Palm Beach
Until a slightly later hour than we'd anticipated.
But, I confess, we could care less, for we were still elated.
We missed opening ceremonies and that was not too great,
And then the rains descended! I guess you'd call it fate.
Did we spend our time complaining? Not a chance! No way!
'Cause in the end we met more friends who came earlier that day.
'Tho we missed the FinnFest Mixer we had a 'mixer' of our own.
We really didn't mind at all, for if the truth be known
It was great to see old friends from times that used to be,
Relive old days, so many ways . . . so many memories!

Friday . . . April 5th.

We stayed up 'til the early hours and saw the morning in
Awash with stories from the past in English and in Finn.
The day looked sort of 'misty' as we left (Boy! We're dense!)
For Bryant Park, without an Arc, where FinnFest would commence!
You question why I said, "An Arc?" Well, not if you'd been there!

It rained and rained and rained and rained! We didn't have a prayer!
We plopped and squished from tent to tent like ducks on Holiday!
Oh, what a sight! We looked a fright . . . and felt the self same way!
We huddled close beneath the tents as thunder boomed on high.
Alas! Just one thing mattered . . . and that was keeping dry!
But, off and on the rain let up and 'tho the sky loomed black
We were besot, our only thought was when we'd start to quack!
But, soon we grew accustomed and took it all in stride.
We might as well accept it. We couldn't turn the tide.
Once we had condescended, from then on things got better.
No need to fret. Sure, we were wet. We couldn't get much wetter!
As we dodged between the raindrops it was FinnFest all the way!
Lectures, Concerts, Dances, and all were A-OK.
We were steeped in Finnish Culture, Religion, Literature and such,
Fashion Shows, whatever we choose. There really wasn't much
We didn't get to see, to try, to sample, to enjoy,
To question, to applaud, to purchase, to employ.
And, of course, the Tori beckoned and, of course, we all complied.
Such pleasures and such treasures as we were lured inside!
Too soon the day was over and FinnFest half way through.

So many things we'd seen and done, so much still left to do.

Back once more to the hotel to dream the night away.

Then, with a yawn, we're up at dawn to start another day.

Saturday . . . April 6th.

Back to Bryant Park once more. Which programs should we choose?
No matter which, all sounded great. We simply couldn't lose.
We didn't know just what a captive audience we'd be.
What should we do? We chose Track 2 and stayed from 9 'til 3.
Not by choice, you understand. Oh, no! Again the rain!
A wild typhoon? Perhaps monsoon? Could be a hurricane!
The palm trees danced a frantic dance and rain came down in sheets!
The heavens cried and opened wide . . . made rivers of the streets!
As we huddled close together it wasn't too surprising
That the water level rose and rose and still it kept on rising!
We didn't dare to venture out. Good Lord, we would be drowned!
Lightning flashed and thunder crashed! The tent was nearly downed!
We encountered many friends that day from the Suomi Seminar,
Met the editors of the Finnish News and cheered for "RAIVAAJA."
It was a different kind of day and 'tho it might sound strange.
Unanimously, we all agree, it's one we wouldn't change.
When finally we ventured forth we headed 'home' once more

turn to FINNFEST page 16

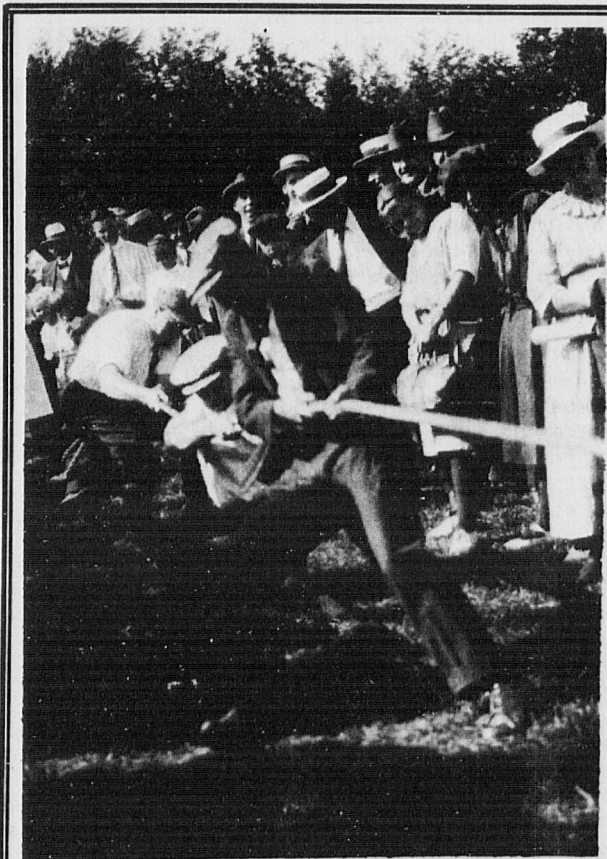

photo credit: Aarne J. Parker/FCC

Pulling together for a successful Kesäjuhla

Volunteers at the Summer Festival donate their time
for the benefit of two great Finnish American institu-
tions: RAIVAAJA and Saima Park.

We hope we have included all the
names, but there are bound to be
omissions by mistake. Let us
know if your name doesn't appear

Many thanks!

George Anttonen
Irja Alatalo
Lula Bjorkbacka
Eila Halfpenny
Emily Meehan
Ellen Tastula
Eileen Granfors
Robert Lovejoy
Linnea Poikonen
Tauno Hagelberg
Olavi Tastula
Elma Kultti
Sirkka Hoglund
Toivo Aho
Bernard Kelley
Eino Parker
Toivo Wainonen
George Halfpenny
Edward Hannula
Eira Perko
Ruth Holm
Lempi Aalto
Irene Kamila
Helge Kiuru
Tarmo Hannula
Mary Jean Davis
Miriam Lehto
Aini Howe
James Aho
Hellyn Eagan
Mildred Heino
Voitto Jarvi
Martha Patari
Isolda Boucher
Jeanette Bedard
Jonathan Ratila
Raymond Aho
Paavo Koutonen
Martha Bradshaw
John Aalto

Many thanks to Chris Woods,
track & field coach, for the suc-
cessful track & field meet. Thanks
also to meet co-director Ken
Carabba.

Many thanks to Sarah Mills of
Josiah's Eatery, Franklin Road,
Fitchburg, for the wonderful
donuts.

Many thanks to Veikko Hon-
kala for the Sunday afternoon
dance music.

Many thanks to the Carl Swan-
son family for their help during
the festival.

Many thanks to Workers' Cre-
dit Union for sponsoring the
Bavarian Band.

Many thanks to participants in
the Sunday afternoon program
including Roy Helander, Allan
Tastula, Kari Seppälä, Jorma
Wuorinen, Miriam Lehto and
Consul Edwin E. Kaarela.

Many thanks to members of
Revontulet for hosting the Mid-
summer celebration on Friday
night, including Leena Kokk
for her talk on Midsummer tra-
ditions, Rudy & Barbara Lahti,
Juhani & Terttu Puutio, Win-
slow Paajanen, Pirkko Lassila,
Sid & Myrtle Walker, Lloyd
Hannula and Maija Mord.

Many thanks to Eino Jarven-
paa for his donation of wooden
pallets to feed the flames of
the Midsummer bonfire.

Ethel Anttonen
Bertha Laaksonen
Aune Karkainen
Toini Laakso
Martha Bliss
Miriam Orava
Aili Anderson
Onerva Lovejoy
Dagny Nykanen
Elvie Hagelberg
Sirkka Tastula
Henni Lappalainen
Eugene Hoglund
Lily Hannula
Everett Jenkins
Walfrid Makela
Andrew Anderson
Lloyd Hannula
Paul Kiuru
June Rantanen
Anna Niemi
Wilho Aalto
Ardy Kamila
Lily Marble
Hilkka Kiuru
Helen Hannula
Paula Parker
Helvi Salmi
Mary Gillis
Helen Aho
Sylvia Buxton
Aliina Prescott
Irene Jarvi
Estelle Rautio
Marita Cauthen
Ellen Hill
Judy Aho
Irene Koutonen
Irving White
Ronnie Gallant
Fabian Raatikainen

Tarmo Hannula, Chairman
Summer Festival '91

Festival 2000 at Niagara Falls

OWATONNA, MN - FinnFest USA Inc. and the Finnish Canadian Cultural Federation are planning an international event in Niagara Falls, year 2000, to celebrate the memory of the famous Finnish scientist Peter Kalm. In 1750 he made a botanical foray to North America which included the first scientific description in the English language of Niagara Falls, subsequently published by his friend Benjamin Franklin.

The North American Finns are planning the biggest Finnish festival on this continent. The coordinating organizations, both having more than 50 affiliates each, are inviting participation from Finland and Sweden as well. Attendance is expected also from botanical societies and historical associations. The Finland Society, with a membership of 80,000, is willing to get involved as well as the Migration Institute in Turku, Finland, the hometown

of Peter Kalm.

The event is expected to draw thousands to a series of 'happenings' on both sides of Niagara Falls. Kalm's trip on the Hudson River, Lake Champlain and through Quebec and Ontario will be depicted in a film, books will be published, displays and exhibitions will be shown throughout North America, Finland and Sweden.

Special Peter Kalm societies will be formed to do research and to encourage many varied projects around the main theme.

Interested persons and societies can write to FinnFest USA Inc., c/o Robert W. Selvala, President, 636 16th Street S. E., Owatonna MN 55060 USA (Tel. 507-451-4972); or the Finnish Canadian Cultural Federation, c/o Mauri Jalava, President, 1001-470 Cambridge St. S., Ottawa, ON K1S 4H8 CANADA (Tel 613-235-4216).

FinnFest USA

Six by Aki Kaurismäki

BOSTON, MA - For four consecutive Wednesdays beginning July 24 the offbeat humor of the new Finnish sensation Aki Kaurismäki, whose terse, wry style is often compared to that of Jim Jarmusch, will be featured in the summer film series of the Museum of Fine Arts.

The six-film retrospective includes two new films, *The Match Factory Girl*, which somewhat resembles a Bresson drama, and *I Hired a Contract Killer*, starring Jean-Pierre Leaud. Other films include two updated adaptations of literary masterpieces, *Crime and Punishment* and *Hamlet Goes Business*.

The film schedule is as follows:

July 24 - 6 p.m., *Crime and Punishment* (1983, 93 minutes).

July 24 - 8 p.m., *The Match Factory Girl* (1990, 70 minutes).

July 31 - 6 p.m., *Calamari Union* (1984, 80 minutes).

July 31 - 7:45 p.m., *I Hired a Contract Killer* (1990, 80 minutes).

August 7 - 6 p.m., *Shadows in Paradise* (1986, 76 minutes).

August 14 - 6 p.m., *Hamlet Goes Business* (1987, 86 minutes).

Single tickets for each of the movies are \$4.50 for MFA members, senior citizens and students; general admission is \$5.00 for each of the films.

A pass for the entire "6 by Aki Kaurismäki" series is available at \$18.00 for museum members, senior citizens and students and \$20.00 for general admission.

The series pass is available for sale in advance. Individual tickets are sold only at the box office one hour before each film.

For further information, call 617-267-9300 ext. 306. For daily recorded ticket availability and schedule changes, call 617-267-2973.

The Museum of Fine Arts is located at 465 Huntington Avenue.

RAIVAAJA vacation

Raivaaja Publishing Company will be observing its annual summer vacation from July 20 to August 4.

Therefore, there will be no RAIVAAJA published on Wednesday, July 24, and Wednesday, July 31.

However, the business office and book store will be open from 9 a.m. to 4 p.m. on Wednesday, July 24; Thursday, July 25; Wednesday, July 31; and Thursday, August 1, during the vacation period.

The next issue of RAIVAAJA will be printed and mailed on Wednesday, August 7, 1991. The advertising and editorial deadline for that issue is Friday, August 2, 1991.

Hope all our readers are having a good summer!

Raivaaja editorial and business offices

RELIVING FINNFEST '91

continued from page 15

To get ready for the Banquet... what the evening held in store. Celebrities and speeches... "What it means to be a Finn!" Then to the Ball at Kenttä Hall... and... Let the fun begin! How many cherished flashbacks this old Finn Hall evoked As we sat around, swapped stories and danced and laughed and joked. They say, "You can't go home again" and yet tonight we did, Through realms of years, through smiles and tears, each one still a kid! Finally, when the music stilled and the fiddler played no more Phantom dancers, like ghosts from the past, still circled the old wood floor. The clapping hands and stomping feet followed us on our way Like love's first kiss which we reminisce... So ends another day.

Sunday... April 7th.

Sunday morning... 9 A.M. and we start out again With church service at St. Andrew's. Lo and behold! No rain! Miracles of miracles! The sun was shining through! The clouds were white, our spirits bright! The sky... an azure blue! The day proved simply perfect with people everywhere, Music at the Band Shell and springtime in the air! Sunshine, golden sunshine, worth its weight in gold! In the past and gone at last, the rain, the damp, the cold! Boat ride on the water, cooling ocean breeze, New found friends and old ones, making memories. Tour around the city. Things are looking up! Piirakka and makkara and sima in a cup. The rain is long forgotten as sunshine takes its place. Everyone is joyful with smiles on every face. Name tags state each habitat as can be plainly seen. From Old Cape Cod to those abroad, and all those in between.

Too soon the buses all lined up and somehow we all know Our time together's almost through and now it's time to go To closing ceremonies, (although we'd rather stay.) It's nearly five and quite a drive and time tick ticks away! It's been a celebration which we'll remember long. Now... Posting of the colors and voices raised in song... The Star Spangled Banner, Maamme... then thanks where thanks are due, Folk dancers, bands, flags changing hands... FinnFest '91 was through! A sort of silent sadness is churning deep inside With the stamina of Sisu... a source of Finnish pride! So many mixed emotions! We go our different ways... and then What changes due... for me... for you... before we meet again?? When the stadium was empty I stood a moment more Listening to the silent echoes before they locked the door. How many lives each life has touched... how many touched my own... Ancestors here from yesteryear... for no one walks alone!

Monday & Tuesday... April 8th & 9th.

These two days... Orlando... Choose what we want to do. Disney's Magic Kingdom, Epcot, M.G.M. 'Twas up to you. Universal, Seaworld, Mardi Gras with showtime tunes. 'Til nearly three the wine flowed free! We came home with balloons!

Wednesday... April 10th.

We continue northward and lunch in Georgia's Old Savannah. From all that food we're heavier, (and, sure, a mite bit tanner.) We tour this quaint, historic town... so many sights to see. At end of day we're miles away... Mt. Pleasant in S.C. Of course we dress for dinner! You'd better not complain... Remember... all that luggage was not brought in vain! Dinner on the waterfront! It sounded so romantic! But gnats moved in and every Finn was driven nearly frantic!

Thursday... April 11th.

Charleston! What a lovely place! We toured the town, and then The Plantation was a memory we'd like to do again! Once more, dinner by the ocean, but this time we were wise... We were inside, gnats were outside... A perfect compromise!

Friday... April 12th.

From South Carolina to New Jersey we had breakfast, lunch and dinner. If it weren't for Crimson Travel we'd all be so much thinner. Shuttled to Atlantic City. Gave Lady Luck a spin! Had lots of fun... Lost more than won... But, oh, what might have been! Visited the Taj Mahal, trumped an ace or two. Looks like we get no sleep tonight. Tomorrow night will do! Stroll along the boardwalk. Moonlight on the bay! Romantic deal or fortune's wheel... gamble either way!

Saturday... April 13th.

Last leg of our journey and so we reminisce... The little things that come to mind are incidents like this: Who forgot to turn his key in, closed the door but couldn't lock it? But with a grin, to his chargin, 'twas right there in his pocket! Who was it lost his check book at the Marriott Hotel? I shake my head in disbelief, but still, I'll never tell! Who ordered that hot creole dish? Who knew they shouldn't otta Then on the way, throughout the day, 'twas... Water! Water! Water! Whose napkin turned into a torch much to the waiter's ire Then turned three shades of crimson when someone hollered, "Fire!" Who wound turbans 'round their heads to keep the gnats away? Believe you me, a sight to see! Sure livened up our day! Who was it left her luggage at home beside the door And then was clocked by State Police doing ninety four? Of course they couldn't catch her! They should have known! No way! But then again, they're only men! Our Escort saved the day! Who was it earned the name, "Don Juan" and who was in his glory? But... that was another FinnFest... and that's another story! So many things, so much transpired, from town to town to town, Lest we forget, it's better yet, that we "Write it down!" Who left suitcases on the bus? Not just one bag, but two! Who brought her 'special pillow' with her name embroidered, too? Who told us funny stories like no else can do? This I'll confess... It was A.S. I bet you knew it, too! Finnish jokes and Irish jokes, Bingo, music, song... We even had an auction as "Big Red" rolled along. The list too long, the space too short for recounting all we've done. I'll just relate, it sure was great... FinnFest '91. As we traveled further northward our number one concern Was if Massachusetts springtime had awaited our return. But our homecoming proved fruitful. Looked like we were winning! To our surprise... before our eyes... Springtime just beginning! Thus we start the countdown. It's just a year away, So check off on your calendar... day by day by day. We dream about another year, the great things we will do... The next FinnFest in the old Mid-west... FinnFest '92. I guess it's the call of the open road just like it's always been That signals to something within us to be on the road again! Perhaps you deem us vagabonds! Perhaps you're not too wrong... Lured away at the break of day by the sound of a gypsy's song! But, it's something older than time itself! No use to deny it! And you'll never know what you're missing. No, not until you try it! For, though our homes are special and we'd not change one iota, Would you believe, we're set to leave, for Duluth, Minnesota!!

... Kim Aalto

"Minun Herrani ja minun Jumalani"

Ja kahdeksan päivän perästä opetuslapset taas olivat huoneessa, ja Tuomaskin oli heidän kanssaan. Niin Jeesus tuli ovien ollessa lukittuina ja seisoi heidän keskellään ja sanoi: "Rauha teille!" Sitten hän sanoi Tuomalle: "Ojenna sormesi tänne ja katso minun käsiäni ja ojenna kätesi ja pistä se minun kylkeeni, äläkä ole epäuskoinen, vaan uskoinen." Tuomas vastasi ja sanoi hänelle: "Minun Herrani ja minun Jumalani." (Joh. 20:26-28)

Jeesuksen ilmestymisestä opetuslapsilleen lukittujen ovien takana oli kulunut kahdeksan päivää. Mutta Tuomas, jota sanottiin myös Didymukseksi, ei silloin ollut mukana. Kun opetuslapset olivat kertonut Tuomalle, että "Me näimme Herran", ei Tuomas ollut uskonut. Hän oli epäillen sanonut: "Ellen näe Hänen käsiään naulojen jälkiä ja pistä sormiani naulojen sijoihin ja pistä kättäni Hänen kylkeensä, en minä usko."

Jälleen, siis kahdeksan päivän perästä olivat opetuslapset koolla lukittujen ovien takana ja Tuomaskin oli heidän kanssaan. Mutta Tuomas oli mukana murheellisin sydämin. Hänen simissään oli ahdistus. Hänen uskonsa oli kokenut haaksirikon Mestarin kuollessa. Hänen Herransa, johon hän oli sielunsa hitaalla ja epäilevällä uskolla kosketanut, oli kuollut. Jeesus oli poissa.

Tämä murhe painoi Tuomaan sydäntä. Sen murheen lävitse ei hän päässyt, eikä hän voinut yhtyä toisten opetuslasten riemuun siitä, että Mestari olisi ylösnoussut ja että Hän elää! Siksi hänen on epäillen tunnustettava: "Ellen itse näe, ellen saa koskettaa naulojen jälkiä, en usko".

Tuomaan uskon ovi oli lukkiutunut! Sitä ei voinut aukaista toisten opetuslasten ilo, eikä heidän omakohtaiset todistuksensa ylösnousseesta Herrasta. Tuomas ei voinut yhtyä toisten riemuun - hänen oli saatava omakohtainen,

voimallinen kosketus ja kokemus...

Mutta sitten, eräänä päivänä tapahtui jotain, joka sai Tuomaan uskon silmät aukenemaan: Jeesus tuli yllättäen, ovien ollessa lukittuina, seisoi heidän keskellään ja sanoi: "Rauha teille!". Sitten Jeesus tuli lähelle Tuomasta, ja sanoi: "Ojenna sormesi tänne ja katso minun käsiäni, ja ojenna kätesi ja pistä se minun kylkeeni, äläkä ole epäuskoinen, vaan uskoinen."

Silloin arka käsi koskettaa hiljaa Mestarin haavoja ja taivaallisen Voiman uudistama Tuomas huudahtaa uusin sydämin: "Minun Herrani ja minun Jumalani."

Ja Jeesus, Mestari, vastaa ja sanoo: "Sentähden, että sinä näit, sinä uskot. Autuaat ne, jotka eivät näe ja kuitenkin uskovat."

Tuomaan sydämessä alkoi ihana Pääsiäinen. Onneton ja murheellinen Tuomas on nyt onnellinen. Hän on Herransa seurassa jälleen - varmasti lä-

hempänä kuin koskaan ennen.

Tuomaan epäusko oli voitettu. Jeesus on hänelle nyt Herra, elämässä ja kuolemassa.

Tämä sanoma käy läheltä myös meitä, tämän maailman ajan epäuskoisia ihmisiä. Vaikkapa epäilysten pilvet usein peittävät taivaan keskellä ahdistavien huolien ja elämän kiusojen, on meillä ihana Pääsiäisen Sanoma: JEEBUS ELÄÄ! Hän on elävänä kanssamme. Saakoon tämä tietoisuus - ja Jeesuksen omat sanat: "Rauha teille," rohkaisemaan uskoamme näkemään yli heikkoutemme Ylösnousseen Herran rakkauteen ja voimaan.

Meillä on etuoikeus Tuomaan tavoin koskettaa Herramme hengessä ja anteeksiantamuksessa - ja vapautetuina tunnustaa: "Minun Herrani ja minun Jumalani."

Kerttu Kopsala

Taiteiden maailmankokous Venetsiaan

Yli 140 eri alojen taiteilijaa 30 maasta kokoontuu elokuun lopulla Venetsiassa pidettävään ensimmäiseen Maailman taiteiden huippukokoukseen, ilmoitti Italian ulkoministeri Gianni de Michelis Genevesästä äskettäin.

Kokouksen tavoitteena on tiivistää kansalliset, uskonnolliset ja poliittiset rajat ylittävää kulttuuriyhteistyötä. Michelin mukaan tuleva tapaaminen on osallistujien arvovallan puolesta ainutlaatuisen.

Kokouksen järjestää sveitsiläinen vapaaehtoisjärjestö World Economic Forum, joka myös järjestää maailman huippupoliitikkojen ja liikemiesten vuosittaisen tapaamisen Davosissa.

Smith Funeral Home Inc.
Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

**KESKUSTASSA
SIJAITSEVA**
**FRANK H.
MILES
COMPANY**
1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.

Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

1004 S. DIXIE HWY. - LANTANA, FL 33462

Tel. 582-4124

David Jarvi

Funeral Director

Puhumme Suomea

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Oliver T. Harju

TOWNSEND, MA - Oliver T. Harju, 74, 66 Dudley Road, kuoli heinäk. 7, 1991 Burbankin sairaalassa lyhyen sairauden murtamana. Hänen vaimonsa Elsie (Mattson) Harju kuoli 1986.

Hän oli syntynyt tammik. 14, 1917 Newport, NH:ssä Oscar ja Rosela (Koskila) Harjun poikana ja asui 10 vuotta Fitchburgissa ja useita vuosia Townsendissa.

Edesmennyt oli Fitchburg Paper Co.:n palveluksessa yli 30 vuotta ennen kuin jäi eläkkeelle 1976.

Hän oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi pojat Kurt O. Harju, Gardner, ja Michael C. Harju, Pepperell; tyttäret Susan E. Fairbanks, Largo, FL, Barbara J. Koivula, Wilton, NH, Deena L. White, San Leandro, CA ja Carla M. Harju ja Heidi Sullivan Milford, NH; 14 lastenlasta ja yksi lapsenlapsen lapsi.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 129 Elm St., Fitchburg, huolehti hautauksesta.

Mauri Dufva

WORCESTER, MA - Mauri Dufva, 80, 115 Glendale St., kuoli heinäk. 6, 1991 kotonaan pitkän sairauden murtamana. Hänen vaimonsa Empi (Teikari) Dufva kuoli 1982.

Hän oli syntynyt Worcesterissa Hanna M. (Lehtola) Dufvan poikana ja asui Northbrossissa ennen kuin muutti Worcesteriin 1929. 1930 hän sai päästötodistuksen Worcester Boys Trade Schoolista 1930.

Edesmennyt jäi eläkkeelle 1976 entisestä Wilson Meats firmasta, missä hän toimi lihan paloittelijana.

Kaipaamaan jäi tyttäret Carol A. Hassett, Ashby, Beverly G. Polic, Worcester ja Linda C. Paquin, Charlton; ja kuusi lastenlasta.

Nordgren Memorial Chapel, 300 Lincoln St., huolehti hautauksesta. Hautaaminen tapahtui Hope hautausmaahan.

**Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO**

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

John N. Milton

LAKE WORTH, FL - John N. Milton, 86, kuoli kesäk. 30, 1991. Hänen vaimonsa Saima W. Wittika kuoli 1975.

Hän asui useita vuosia Fitchburg, MA:ssa ja muutti Ashburnhamiin jäädessään eläkkeelle. Vuodesta 1978 hän oli asunut Floridassa.

Edesmennyt omisti Fitchburgissa toimineen entisen Milton's Variety Store kaupan. Hän oli toiminut myös hierojana.

Milton oli kuulunut Kalevan Ritarien Panun Maja 24.:ään Fitchburgissa.

Kaipaamaan jäi tytär Irene M. Martin, Saundertown, RI; ja kolme lapsenlasta.

Hautaaminen tapahtui Old Ashburnham hautausmaahan.

May

Funeral Service

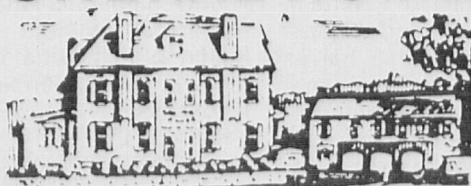
HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

**SAWYER-MILLER
FUNERAL HOMES**

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

**MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO**

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Pirkko Forsman Svensson

Puoli vuosisataa suomen opetusta Indianan yliopistossa

Suomen kielen isäntälaitos

Indianan yliopiston ural-altailainen laitos, jonka piiriin suomen kielen ohjelma (Finnish Studies Program) kuuluu, on Amerikassa ainutlaatuinen. Muissa Yhdysvaltain ja Kanadan yliopistoissa fennistiikka on kytketty milloin germaanisten, skandinaavisten tai slaavilaisten kielten, milloin yleisen kielitieteen laitokseen.

Ural-altailaisen laitoksen kotina on 1960-luvun puolivälistä lähtien ollut Bloomingtonin kampuksen sydämessä sijaitseva Goodbody Hall, joka aikoinaan (1936) rakennettiin opiskelija-asuntolaksi. Paikka on moderneihin tiloihin totuneesta romanttinen: tuuheiden puiden varjostama, monisiipinen, kartanomainen rakennus, jonka seinillä kasvaa viiniköynnöstä. Nykyaikasta muistuttavat siellä täällä ikkunoissa töröttävät ilmastointilaitteet - rumat mutta välttämättömät kapistukset useita kuukausia vallitsevan helteen torjumiseksi.

Ural-altailaisessa laitoksessa opetetaan säännöllisesti unkarin, suomen, viron, turkin, usbekin, mongolin ja tiibetin kieltä, viimeksi mainittua siitä syystä, että laitoksen ohjelma käsittää uralilaisten ja altailaisten kielten ohella myös Sisä-Aasian kansojen kielen ja kulttuurin (Inner Asian Studies).

Vuosittain opetettavien lisäksi ohjelmassa on satunnaisesti useita muita kieliä, lukuvuonna 1990-91 suomalais-ugrilaisista kielistä votjakkia ja tseremissiä ja näillä tietämin syksyllä 1991 liivin kieli.

Opetusohjelman monipuolisuus tunnetaan ja tuunustetaan, mistä yhtenä osoituksena on Yhdysvaltain opetusministeriön Indianan yliopistoon perustama Inner Asian and Uralic National Resource Center, ainoa laatuaan Yhdysvalloissa. Kyseinen instituutio on yhteistyössä ural-altailaisen laitoksen kanssa ja myöntää varoja sen lahjakkaille opiskelijoille.

Tärkeä resurssi laitokselle on myös Research Institute for Inner Asian Studies, johon kuuluu käsikirjasto, mikrofil-mikokoelma sekä alkuperäisiä kirja- ja käsikirjoitusharvinaisuuksia.

Laitoksen opettajakunta (faculty) käsittää nykyisellään kolmisenkymmentä professoria, näiden joukossa viisi emeritusta (esim. tuonnempana mainittavat Oinas, Raun, Sebeok ja Sinor).

Kuluneen luvunvuoden aikana joukkoon mahtui viisi suomalais-ugrilaisien kielten edustajaa, joista kaksi antoi Suomeen liittyvää opetusta. **Gyula Décsy** (suomalais-ugrilaiset kielet ja vertaileva uralistiikka), **Pirkko Forsman**

Svensson (Suomen kieli, kulttuuri ja kirjallisuus), **Jeffrey Harlig** (unkarin kieli), **Toivo Raun** (Viron kulttuurihistoria, Baltian maiden, Suomen ja Skandinaavian historia) ja **Mihály Szegedy-Maszak** (Unkarin kulttuurihistoria ja vertaileva kirjallisuustiede). Professoreiden lisäksi suomen, viron ja unkarin opetuksessa oli apuna vieraileva lehtori sekä joitakin varttuneita opiskelijoita.

Laitoksen alkuvaiheet ja kehitys nykyiselle

Ural-altailaisen laitoksen toiminnasta ovat aiemmin kirjoittaneet suomeksi professorit Alo Raun (Artikkeli **Suomalais-ugrilaisista kielitiedettä Indianassa**, Vaba Eesti 1961:37) ja Jaakko Ahokas (Indianan laitoksen esittely SKS:n toimittamassa kirjassa **Suomea ulkomailla** 1971-129-132). Esitykseni taustaksi kertaan kuitenkin laitoksen varhaisvaiheet.

Uralilaisten ja altailaisten kielten ottaminen Indianan yliopiston ohjelmaan liittyy toiseen maailmansotaan. Suomen, unkarin ja lukuisien muiden kielten opetus käynnistyi 1943, jolloin Bloomingtoniin perustettiin Army Specialized Training Program.

Kyseisen ohjelman tavoitteena oli toisaalta saada opiskelijoita sodan vuoksi tyhjentyneisiin yliopistoihin, toisaalta kouluttaa tehokursseilla eri maihin ja niiden kielin perehtynyttä sotilashenkilöstöä.

Unkarilaissyntyinen **Thomas Sebeok**, taannoin eläkkeelle siirtynyt semiootikko ja folkloristi, sai tuolloin hoitaakseen suomen ja unkarin opetuksen, mutta joutui kertomansa mukaan vähitellen vastaamaan koko kieliohjelmasta. Intensiivikursseilla käytetyistä apuneuvoista ovat laitostarkastossa muistoina Sebeokin laatimat Spoken Hungarian (1945) ja Spoken Finnish (1947).

Sebeokin ansiosta niin suomen kuin unkarin opetus jatkui. Bloomingtonissa sotavuosien jälkeenkin, vuodesta 1949 eteenpäin Yhdysvaltain ilmavoimien rahoittamana (Air Force Language Training Program). Suomen ja unkarin ohella 1950-luvulla opetettiin mm. viroa, tseremissiä, turkia, azerbaidzania ja usbekia. Rockefeller-säätiön avun turvin oli uralistiikkaa luennoimaan kutsuttu vierailevia professoreita Suomesta, Ruotsista ja Norjasta jo vuodesta 1947 alkaen.

Vuonna 1956 Indianan yliopistossa aloitettiin ns. uralilais-altailainen ohjelma (Uralic and Altaic Program), jonka esimiehenä toimi edelleen koko opetuksen alkuunpanija professori Sebeok. Vuosikymmenen lopulla Amerikan tie-

teellisten seurojen neuvosto perusti tutkimustyötä ja opetusmateriaalin kehittämistä varten uralilais-altailaisen tutkimusohjelman, jota johtamaan valittiin Columbia yliopiston (New York) uuden ural-altailaisen laitoksen esimies professori **John Lotz**.

Vuosien aikana saatiin päätökseen melkoinen joukko tutkimusprojekteja, ja uralilaisten ja altailaisten kielten tutkijoiden yhteistyö Amerikassa vakiintui. Tuloksia julkaistiin mm. Thomas Sebeokin 1960 Indianan yliopistoon perustamassa uralilais-altailaisessa julkaisusarjassa (Uralic and Altaic Series).

Vuonna 1962 Indianan uralilais-altailaisen opetusohjelman luonne muuttui, kun yliopistoon perustettiin Uralic and Altaic Language and Area Center. Tämä oli edistysaskel jo siinä mielessä, että toimintaan nyt voitiin saada varoja Yhdysvaltain hallitukselta. Uusi asema merkitsi myös ohjelman monipuolistumista: kielten ohella tärkeä sija oli eri kielialueiden maantieteeseen, kirjallisuuden, historian, uskonnon, kulttuurin, kansanperinteen ja taloudellisen kehityksen opettamisella (ns. area studies).

Nykyisen asemansa ural-altailainen laitos (Department of Uralic and Altaic Studies) sai vuonna 1965, jolloin sille myös annettiin oikeus myöntää arvosanoja.

Laitoksessa on mahdollista suorittaa filosofian kandidaatin (M.A.) ja filosofian tohtorin (Ph.D.) tutkinto, mistä syystä laitoksessa opiskelevat ovat yleensä muualla perustutkintonsa (B.A.) suorittaneita varttuneita opiskelijoita (graduates). College-tason ylioppilaitkin (undergraduates) voivat tosin osallistua laitoksen kursseihin, heille annetaan opinnoistaan erillinen todistus tai he sisällyttävät pisteet perustutkintoonsa.

Esimiehiä ja opettajia

Laitoksen ensimmäinen esimies Thomas Sebeok siirtyi vuonna 1963 lingvistiikan ja kansanrunouden tutkimuksen pariin, ja hänen seuraajakseen tuli maanmiehensä **Denis Sinor**, joka oli vuotta aiemmin saapunut Bloomingtoniin Cambridgen yliopistosta.

Sinorin pari vuosikymmentä jatkuneeseen esimieskauteen kuuluu ennen kaikkea unkarin kielen oppituolin aikaansaaminen ja laitoksen aasianlaisen ohjelman kehittäminen. Toisin kuin edeltäjänsä uusi esimies ei itse harrastanut suomea, mutta suomen kielen ja kulttuurin opetus jatkui keskeytyksittä laitoksen opettajiston sekä vierailevien luennoitsijoiden avulla.

Bloomingtoniin oli 1950-lu-

vun alussa saapunut kaksi vierailevaa tutkijaa, nykyiset emeritukset **Alo Raun** ja **Felix Oinas**, joista tuli uralaltailaisen laitoksen pitkäaikaisia opettajia. Yleisen kielitieteen ja uralistiikan professori Raun opetti kolmattakymmentä vuotta suomea, viroa ja unkaria sekä useita muita laitoksen ohjelmaan kuuluvia aineita; slaavilaisten kielten ja kansanrunouden professori Oinas puolestaan opetti viroa ja unkaria sekä suomalais-ugrilaisista folklorea.

Bloomingtonilaisten opettajien lisäksi Indianan yliopistossa oli vuosina 1947-71 useita vierailevia professoreita Suomesta, mm. **Lauri Posti**, **Paavo Ravila**, **Aimo Turunen** ja **Jaakko Ahokas**. Suomen alkeiskurssien opettajiksi pyrittiin palkkaamaan Indianan yliopistossa opiskelevia suomalaisia, joilla tosin ei yleensä ollut takanaan äidinkieltänsä yliopisto-opintoja. Poikkeuksia ovat joutuneet 1960-luvulla apulaisopettajina (Associate Instructors) toimineet suomalaiset, joiden nimet ovat tuttuja fennistiikan ja yleisen kielitieteen harrastajille: **Eeva Kangasmaa-Minn** (myös prof. Raunin sijaisena 1960-61), **Auli Hakulinen** ja **Lauri Karttunen**.

Kirjasessa **Suomea ulkomailla** (1971) Indianan suomen opetusta käsitellyt Jaakko Ahokas päättää kirjoituksensa uutiseen, että suomen kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin professuuri Indianan yliopistossa lakkautetaan saman vuoden syksyllä. Ahokas mainitsee lisäksi, että Alo Raun jatkaa edelleen uralilaisten kielten opetusta apunaan Suomesta vuosittain saapuva assistentti.

Professori Raun, joka oli tuolloin 66-vuotias, joutuikin ottamaan vastuun suomen opetusohjelmasta, ja hänen saattavuotensa aikana vastuusaa oli puolestaan professori Oinas. Suomesta ei tullut apuvoimia, vaan usean vuoden ajan suomen kursseja opetti Bloomingtonissa pysyvästi asuva **Tellervo Bayerle**.

Professori Raunille, joka siirtyi eläkkeelle 1975, myönnettiin 1989 Suomen Leijonan Ritarikunnan komentajamerkki toiminnastaan suomen kielen ja kulttuurin hyväksi Yhdysvalloissa.

Vuonna 1976 Raunin tilalle nimitettiin Hampurin yliopistossa toiminut unkarilaissyntyinen professori **Gyula Décsy**, joka jo Saksan-vuosinaan oli käynyt Indianassa vierailevana luennoitsijana. Professori Décsy hoiti suomen kielen professuuria vuoteen 1985 ja on siitä lähtien opettamassa muita uralilaisia kieliä.

Suomen kielen opettajistossa tapahtui muutos, kun Suomen opetusministeriö ja Indi-

anan yliopisto 1980-luvun alkupuolella sopivat yhteisesti ylläpidettävästä vierailevan professorin virasta. Tuolloin ural-altailainen laitos oli jo ehtinyt saada kolmannen esimiehensä, sillä Denis Sinorin keskittyessä muihin tehtäviin 1981 hänen seuraajakseen tuli opettajakuntaan vuodesta 1966 kuulunut unkarilaissyntyinen Turkin kielen ja historian professori **Gustav Bayerle**.

Uudella esimiehellä oli tietenkin osuutensa uuden kielen järjestelmän luomisessa. Laitokseen oli suunnitteilla jopa pysyvä suomen kielen oppituoli, mutta eri syistä tämä hanke kariutui.

Vuodesta 1985 lähtien suomen kielen opetusohjelmasta on vastannut Suomen opetusministeriön lähettämä vieraileva apulaisprofessori, ja opetusministeriön alaisen ulkomaanlehtori- ja kielikurssiasian neuvottelukunnan (UKAN) ansiosta suomen kielen käsikirjastoon on saatu tervetulleita lisää.

Tähän mennessä virailijoita on ehtinyt kertyä jo viisi, koska moni on tullut vain vuodeksi: **Matti K. Suojanen** (1985-86), **Tuomo Jämsä** (1986-87), **Jyrki Nummi** (1987-88), **Ilmari Vesterinen** (1988-89) ja **Pirkko Forsman Svensson** (v:sta 1990).

Alkeiskurssin opettajina on entiseen tapaan ollut paikallisia opiskelijoita, muutaman vuoden ajan musiikin opiskelija **Annu Vepsäläinen** ja luvuvonna 1990-91 vaihteeksi amerikkalainen uralilaisten kielten opiskelija **Gary Bolik**. Uusi vuosikymmen tuo laitokseen myös uuden esimiehen: amerikkalainen tiibetin kielen ja Sisä-Aasian historian professori **Christopher Beckwith** astuu virkaan alkukestästä 1991 ja katkaisee täten yhtäjatkoisen unkarilaisten esimiesten sarjan.

Suomen kielen ohjelman nykytilanne

Suomen kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin kursseille ilmoittautuu vuosittain keskimäärin 10 - 15 opiskelijaa, joista osa saattaa olla kuunteluoppilaita (auditors). Määrä vaihtelee eri vuosina etenkin sen mukaan, mitä kursseja milloinkin tarjotaan: kulttuurin kurssille on yleensä enemmän tulijoita kuin kirjallisuuden kurssille.

Myös opiskelumotiivit vaihtelevat. Tavallista on, että college-tason opiskelija on ollut Suomessa vaihto-opilaana ja tästä saanut kimmokkeen suomen opiskeluunsa, perustutkinnon suorittanut opiskelija, joka on hyväksytty ural-altailaiseen laitokseen jatko-opiskelijaksi, voi muun alan tutkintonsa täyteen valita joitakin kursseja suomen ohjelman piiristä.

Suomea pääaineena opiskelevia on harvassa, eikä pääainetta opiskella aivan sa-
jatkuu seuraavalla sivulla

Veteraanien MM-kisoihin odotetaan 5,000 osanottajaa

Heinäkuun 18. -28. päivinä Turussa järjestettävät yleisurheilun 9. veteraanien maailmanmestaruuskilpailut keräävät kaikkien aikojen osanottoennätyksen: mukaan on ilmoittautunut noin 5,000 veteraania ympäri maailmaa!

MM-kisojen yksi mielenkiintoisimmista lajeista on 40-vuotiaiden miesten 10,000 metrin juoksu, jossa asettuvat samalle lähtöviivalle mm. ex-Euroopan mestari Martti Vainio ja moninkertainen ME-mies, belgialainen puutarhuri Emil Puttemans.

Postin erikoisleima

Urheilupuistoon tulee kisojen ajaksi postitoimisto, johon jätettyihin postilähetyskirjeisiin tulee ylläoleva erikoisleima.

Vuonna 1978 Prahassa Euroopan mestaruuden kypillä voittanut Vainio täytti 40 vuotta viime joulukuun lopussa ja Puttemans on 43-vuotias.

"Putte" muistetaan hirmuisena taistelijana, jolle ei kuitenkaan suotu olympiavoittoa. Hänen tiellään oli aina Lasse Viren, joka ei juokse Turussa, mutta on kutsuttu paikalle kunniavieraana.

Vainion ja Puttemansin kohtaaminen on sikäli mielenkiintoinen, että Vainion ennätys on tuossa EM-voittojauksussa saavuttama 27.30,99 ja Putten paras aika on 27.39,6.

Vainio lupaa juosta myös

5,000 metriä, jossa miehen paras noteeraus on 13.16. Puttemans on juossut hieman paremmin, 13.13,0. Eri asia on, lähteekö Putte vitoselle

ollenkaan mukaan.

Huippuja ennätysmäärä

Vainio ja Puttemans eivät kuitenkaan ole MM-veteraanikisojen suurimmat huippunimet. Kisojen ehdoton tähti on USA:n Al Oerter, joka voitti kiekonheiton olympiakultaa peräti kolme kertaa peräkkäin. Vastaavaan menestykseen ei ole yltänyt kukaan toinen kenttälajien yleisurheilija aktiiviurallaan.

Kotimaassakin harjoitellaan

Suomalaisista takavuosisien mestariurheilijoista ovat Vainion lisäksi tulossa mm. aikoihin esteissä ME:n juossut Jouko Kuha ja EM-kisojen maratonilla vuonna 1971 Helsingissä 11. sijoittunut, Suomen mestari Kalle Hakkarainen Suolahdesta.

Ensi syksynä 80 vuotta täytävä, vuoden 1946 maratonin Euroopan mestari Mikko Hietanen on myös tulossa.

TuTon omista veteraaneista ainakin Heikki Lehti on harjoitellut viimeisen vuoden ajan lähes täysipainoisesti tähtäimessään menestyä maratonilla. Lehdellä on yksi SM-pronssi Kalevan kisojen 3,000 metrin esteissä.

Naisista voidaan mainita kansainvälisen tason maratonaari Sinikka Keskitalo. Hän "härnää" vieläkin nuorempiaan kesän muissa arvokilpailuissa ja voitti viimeksi toukokuussa naisten maratonin Suomen mestaruuden!

Suuri urakka turkulaisseuroille

Vaikka kisojen ilmoittautumisaika päättyi jo huhtikuun puolivälissä, niin MM-kisojen pääsihteerillä Pirkko Martinilla riittää tuskailtavaa: kisakansliaan tippuu edelleen päivittäin osanottovarmistuksia eri puolilta maailmaa. Se laittaa kisakanslian henkilö-

kunnan lujille, koska nimelistat pitäisi tavallaan olla jo valmiina varsinaista hetkeä varten.

Veteraanien MM-kilpailut ovat suurimmat Suomessa järjestetyt henkilökohtaisten urheilulajien kilpailut. Ei edes Helsingin vuoden 1952 olympiakisat vedä vertoja. Helsingissä oli kaikkiaan 4,925 osanottajaa.

Mammuttimainen osanottajamäärä asettaa järjestelytoimikunnan ja varsinaiset kilpailut hoitavat urheiluseurat enemmän kuin lujille. Nyt otetaan toimitsijoista mittaa!

MM-kisojen järjestelyistä vastaavat Turussa paikalliset seurukset: Toverit, Pyrkivä, Urheiluliitto, Weikot, Maarian Mahti ja Åbo IFK. Kaksi vuotta sitten Turussa järjestetyt Kalevan kisat kävivät seuroille hyvästä kenraaliharjoituksesta.

Suomesta 1,100 Saksasta 670

MM-kisat eivät ole mitään halpaa huvia viime aikoina kovaa kokeneelle Itä-Euroopalle. Kaiken lisäksi osanottomaksu on laskettava majoituksen päälle. Se maksaa aina enemmän, mitä useampaan lajiin kilpailija osallistuu.

Suomesta kisoihin on tulossa noin 1,100 osanottajaa. Saksasta noin 670, USA:sta 500 ja saman verran, ellei enemmänkin, Neuvostoliitosta. Jopa Australia ja Uusi-Seelanti ovat mukana 100-200 osanottajan voimalla.

Länsimaiden osanottajilla ei ole rahapulaa, joten näiden maiden osanottoinnon ymmärtää.

Pertti Polsa
TuTo Sport

PUOLI...

jatkoa edellisluvulta

massa mielessä kuin Suomen yliopistoissa. M.A. -tutkintoon tähtäävä valitsee jonkin laitoksessa opetettavista kielistä pääkielekseen (Language of Specialization); jos hän on valinnut suomen, hänen on suoritettava tutkintonsa kolmestakymmenestä pisteestä vähintään kaksitoista suomen kielen ohjelman alalta. Myös Ph. D. -tutkintoonsa hän tarvitsee joukon Suomeen liittyviä pisteitä. Yhden lukukauden kurssista saa normaalisti kolme pistettä, joten on tärkeää, että suomen opetusohjelma tarjoaa riittävän määrän kursseja.

Vuosittain opetettavat suomen kurssit ovat alkeiskurssi (Introductory), keskitason kurssi (Intermediate) ja edistyneiden kurssi (Advanced). Vuorovuosin on lisäksi ohjelmassa Suomen kirjallisuuden tai kielen historia. Alkeiskurssia lukuun ottamatta opetuksesta vastaa vieraileva professori, jonka tehtävänä tosin on valvoa myös alkeiskurssilaisten opiskelua.

Viime lukuvuodesta lähtien on ollut tarjolla myös Suomen historian kurssia, joita luennoi laitokseen 1990 saapunut virolaissyntyinen Toivo Raun.

Suomeen liittyvien kurssien valikoima on siis monipuolinen, ja laitokseen on saatu pysyvä professori ohjaamaan ainakin historian alan tutkijamia.

Suomen kielen osalta tilanne näyttää tällä hetkellä Indianapolisissa melko valoisalta, sillä lukuvuodeksi 1991-92 kolmella suomen pääkielekseen valinneella jatko-opiskelijalla on tiedossaan apuraha (fellowship). Niinpä edistyneiden kursseille on tulossa tavallista enemmän osanottajia, minkä lisäksi laitos pitkistä aikaa tarjoaa vanhan kirjaston kurssin.

Pari opiskelijaa on lähdyssä

Suomeen opetusministeriön järjestämille kesäkursseille, toinen heistä jo toista kertaa. Lähtijöitä olisi ollut useampikin, mutta vuoden alussa juuri hakuajaksi käyty Persianlahden sota sai muuttaman kandidaatin luopumaan aikeistaan.

Kulttuuritoimintaa opetuksen ohella

Suomen kielen opetus Indianan ural-altailaisessa laitoksessa merkitsee vastuussa olevalle professorille paljon muutakin kuin opetusta ja kurssien suunnittelua. Tärkeä sijansa on kulttuuritoiminnalla, johon kuuluvat musiikki- ja filmi-illat, kirjailijoiden ja muiden luennoitsijoiden virailut sekä kansallisten merkkipäivien vietto.

Tapahtumista on levitettävä tietoa esitteiden, julisteiden ja paikallisen lehdistön avulla, sillä pienen kielen opetusohjelma vaatii hengissä pysymiseen enemmän PR-toimintaa kuin suurten. Jos toiminta näkyy ja kuuluu kampusalueella ja kauempanakin, opetusohjelma voi houkuttaa uusia opiskelijoita.

Syyslukukauden 1990 tärkeimmät tilaisuudet olivat itsenäisyyspäivän vastaanotto Memorial Unionin juhlatiloissa 6. joulukuuta, Sibeliusen 125-vuotisjuhlavuoden kunniaksi järjestetty luento- ja filmi-ilta 7. joulukuuta sekä juhlavuoteen liittyvä Bloomingtonin sinfoniaorkesterin Sibelius-konsertti 8. joulukuuta. Kyseisten tilaisuuksien järjestäminen vaati tietenkin eri instituutioiden välistä yhteistyötä; mukana olivat ural-altailaisen laitoksen ja sen suomen opetusohjelman lisäksi Suomen Washingtonin suurlähetystö sekä Bloomingtonin sinfoniaorkesterin kansatusyhdistys.

Kevätlukukauden 1991 suurimmat tapahtumat olivat tammi-kuussa heti lukukauden allettua järjestetty ns. Kaurismäki-viikko (ohjelmassa Aki Kaurismäen filmit *Leningrad Cowboys Go America*, *Shadows in Paradise* ja *Ariel*) sekä 8.-11. toukokuuta Memorial Unionissa pidetty Pohjois-Amerikan suomen kielen ja kulttuurin opettajien ja tutkijoiden neljäs aluekokous. (Aiemmin kokoukset on järjestetty New Yorkissa 1975, Minneapolisissa 1980 ja Wisconsinin Madisonissa 1986.)

Indianan kokoukseen osallistui viidettäkymmentä suomen kielen harrastajaa Yhdysvalloista, Kanadasta ja Suomesta, joukossa myös vartuneita opiskelijoita. Ohjelmassa kuultiin kaksikymmentäkuusi esitelmää, joiden aiheina olivat kielitiede ja kielen opetus, kirjallisuus, arkkitehtuuri, kansanperinne ja musiikki.

Vahvan tieteellisen annin vastapuoleksi oli kunakin iltana järjestetty vastaanotto, isäntinä vuoroiloin Suomen suurlähetystö (Washington), Suomen opetusministeriö sekä Indianan yliopisto. Kokouspäivien aktiivisia osanottajia olivat jo ural-altailaisen laitoksen alkuvuosilta tutut emeritusprofessorit Raun ja Oinas.

Suomalais-ugrilaisen kielen opetuksella on Indianan yliopistossa pian takanaan puolen vuosisadan ajanjakso. Voisi luulla, että toiminnan varhaisvaiheissa mukana olleet esimiehet tai opettajat olisivat nykyään vain nimiä laitoksen arkistossa. Tässä suhteessa Indiana on ilahduttava poikkeus, sillä kampuksen tapahtumiin osallistuvat edelleen laitoksen emeritusprofessorit Felix Oinas, (80), Alo Raun (86), Thomas Sebeok (71) ja Denis Sinor (75).

Kuvassa järjestelytoiminnan puheenjohtaja Sten-Olaf Hansén (oik.) ja varapuheenjohtaja Armas Lahoniitty. Turun Linnan Tonttu, Turun MM-kisojen suojelija, näyttötyy ensi kerran maaliskuussa järjestetyssä tiedotustilaisuudessa.

Raivaajan kirjeenvaihtaja Harri Siitonen San Francisco-Kaliforniasta on osallistunut kisojen järjestelyihin auttamalla Pirkko Martinia muuttaman tunnin viikossa.

Tulevia tilaisuuksia

Imatran Huvitoimikunta esittää näytelmän "Ah, hän suutelee" Sovittajan Puistossa Rutlandissa lauantaina, heinäk. 20. p:nä klo 7:30 ill. Sen jälkeen tanssit Veikko Laihon musiikin tahdissa. Järjestäjä FACR. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, heinäk. 20. p:nä klo 8-12 yöllä. D. Wells Duo takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit Sovittajan Puistossa Rutlandissa lauantaina, heinäk. 27. p:nä klo 8-12 yöllä Elliot Lockwoodin musiikin tahdissa. Järjestäjä FACR. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, heinäk. 27. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites huolehtii musiikista. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Iltamat lauantaina, heinäk. 27. p:nä Maynardin Kalevaisten Huvilalla Littletonissa. Sunnuntaina, heinäk. 28. p:nä aamiainen klo 7:30 - 11:00.

★

Lauantaina, elok. 3. p:nä "Penny Sale" Maynardin Kalevaisten Huvilalla Littletonissa.

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, elok. 3. p:nä klo 8-12 yöllä. D. Wells Duo takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Palapaisti-päivällinen sunnuntaina, elok. 4. p:nä klo 12-1:30 ip. Kalevaisten Huvilalla Lancasterissa.

★

Fitchburgin Kaupungin kirjastolla on uudet aukioloajat heinä- ja elokuussa. Maanantaisin ja torstaisin klo 9:00 aam. - 8:00 ill.; tiistaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 9:00 aam. - 5:00 ip. Nuorisokirjasto on avoinna maanantaisin klo 9:00 aam. - 8:00 ill.; tiistaista perjantaihin klo 9:00 aam. - 5:00 ip.

★

Fitchburgin Taidemuseon, 185 Elm St., kesäiset aukioloajat ovat seuraavat: tiistaista lauantaihin klo 11:00 aam. - 4:00 ip. ja sunnuntaisin klo 1:00 - 4:00 ip.

Iltamat

**Maynardin
Kalevaisten Huvilalla**
Fort Pond, Littleton, MA
Lauantaina, heinäk. 27 p.

AAMIAINEN

sunnuntaina, heinäk. 28 p.
7:30 - 11:00 aam.

Fitchburg ja ympäristö

Uutispaloja

Kesän aikana monet etelän aurinkoon ja lämpöön muutaneet entiset paikkakuntalaiset palaavat tapamaan tälläisiä ystäviä ja sukulaisia. Siinä sivussa poikkeavat usein myös Raivaajan toimituksessa.

Yksi tällainen "etelän pariskunta" on Irja (Rutanen) ja Jouko Vileen, joista jo 17 vuotta sitten tuli vakituksia Floridan asukkaita.

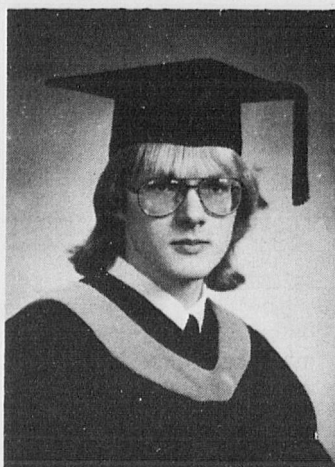
Vileenit ovat entisiä "raivaajalaisia", sillä 50-luvulla kumpikin työskenteli Raivaajan palveluksessa. Jouko aloitti työsarkansa 1953 latojana, Irja 1956 tilaustenhoitajana.

Irja jäi pois 1959 pojan synnyttyä. Jouko jätti Raivaajan kahta vuotta myöhemmin, jolloin pariskunta osti kanafarmin Ashbystä. Sieltä he muuttivat New Hampshiren puolelle ja Jouko työskenteli New England Business Servicesissä, kunnes Uuden Englannin maisemat muutettiin Floridan trooppisiin.

Vileenit olivat nyt parin viikon lomamatkalla, minkä aikana he tapasivat mahdollisimman monia entisiä ystäviä. Kesäjuhlatkin ajoittuivat juuri sopivasti, joten niillekin voitiin osallistua. Ja siellä, jos missään tapaa vanhoja tuttuja läheltä ja kaukaa...

Irja ja Jouko Vileen työskentelivät Raivaajan leivissä 50-luvulla.

LUNENBURG, MA - David John Rantanen, 50 Eastern Avenue, on saanut päästötodistuksen Massachusettsin yliopistosta Amherstissä, missä hän suoritti Bachelor of Science -tutkinnon fysiikassa. Vuonna 1987 hän sai päästötodistuksen Lunenburg High Schoolista.

Hänen vanhempansa ovat Pentti J. Rantanen, Kalifornia, ja June Rantanen, Lunenburg.

LUNENBURG, MA - June Ilona Kangas Rantanen, 50 Eastern Avenue, on suorittanut liikehallinnon maisterin tutkinnon Rivier Collegessa, Nashua, NH:ssä. Saatuaan päästötodistuksen Lunenburg High Schoolista hän jatkoi opintojaan Fitchburg State Collegessa, mistä hän valmistui 1966.

Rantanen työskentelee liikejärjestelmien konsulttina ja on erikoistunut tietokonejärjestelmiin. Suurin osa hänen asiakkaistaan toimii suur-Bostonin alueella.

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantai-iltaisin
klo 8 - 12 yöllä

D. Wells Duo
heinäk. 20. p:nä

Hi-Lites
heinäk. 27. p:nä

D. Wells Duo
elok. 3. p:nä

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

Kesän kahvi- ja tanssi-illat

Tanssia - musiikkia - virvokkeita

Keskiviikkoiltoisin klo 8:00

Heinäk. 10, 1991 - elok. 28, 1991

Kaleva Huvilalla
Fort Pond, Lancaster, MA

Aikuiset \$2.00

Lapset \$1.00

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

**NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.**

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kirkollisia

Suomenkielinen puhelinhartaus numerosta (508) 827-3181. Tämä viikottainen puhelinsanoma lähetetään (toistaiseksi) kesäkämpälämme, Lake Road, Ashburnham, MA 01430.

Evank. Kerttu Kopsala

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, klo 8:30 aam. radiohartaus *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 ill. aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoilman hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, heinäk. 21. klo 9:15 aikuisten raamattu tunti. Klo 9:15 Sunnuntaikoulu. Klo 9:30 Korkeakoululaisten raamattu tunti. Klo 10:30 Englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 2 iltap. Suomen kielinen Naistenliitto kokoontuu Rauni Coten pihamaalla. Hengellistä ohjelmaa. Tarjoilu yhteinen! Kaikki tervetulleita!

Keskiviikkoisin pidetään englannink. hartaustilaisuus Mäntyrannassa klo 7:30 illalla.

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

JOYCE I. HANNULA CFP
Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS INVESTMENT
DESIGN

Tarinoita tutuista ja tuntemattomista

Kesäjuhlien väkijoukon seas-
sa oli hauska kuljeskella ja
katsella ympärille, jos vaikka
sattuisi tapaamaan jonkun
vanhan tutun. Niin varmaan
teki moni muukin, kuljeskeli ja
kierteli siinä toivossa, että ta-
paisia tuttavuuksia, joiden kanssa
voisi vaihtaa kuulumiset. Ke-
säjuhilla moni sai varmasti
uusiakin ystäviä, joiden kans-
sa voi jatkossa pitää yhteyt-
tä.

Urheilukentälle kilpailuja
katsomaan oli tulossa myös
pari lippalakkipäistä rouvaa.
Liekö saatu lakit lapsenlap-
silta, sillä jotain isoäitiin vii-
taavaa niissä luki - tietysti
suomenkielellä. Muutaman
sanan vaihtamisen jälkeen
selvisi, että kyseinen pari oli
Irja Tofferi ja Mirja Pajala.

Tofferi ja Pajala, jotka ovat
muuten kaksoset, ovat viettä-
neet yli kymmenen vuoden
ajan talvet aina Lake Worthis-
sa, Floridassa. Etelän aurinko
viehätti viime vuonna hieman
pidempään, Lake Worthin läm-
mössä kului nyt kahdeksan
kuukautta.

Tofferi ja Pajala olivat tulleet
kesäksi Vermontiin, jossa kum-
pikin on asunut 30 vuotta.
Ludlowissa olevasta kesäpai-
kastaan he tulivat poikkeaa-
maan Fitchburgin kesäjuhli-
le. Sisaruksilla on ollut tapana
käydä juhlilla joka kesä, ajo-

matkakaan Vermontista ei ole
liian pitkä.

Sisarukset ovat muuttaneet
Amerikkaan Suomen Sievistä.
Tofferi tuli maahan vuonna
-52 ja Pajala viisi vuotta myö-
hemmin. Ovat kuulemma viihty-
neet uudella mantereella
kumpikin hyvin. Tofferi hie-
man surkutteli sitä, että lapset
ovat eri puolilla maailmaa,
mutta tokaisi sitten, että mat-
kustamisesta on tullut niin no-
peaa ja helppoa, että tapaa-
miset pystyy järjestämään su-
juvasti.

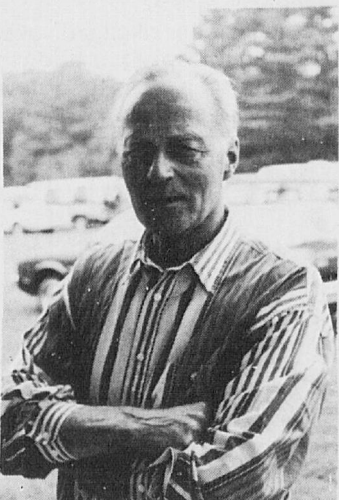
Tofferin tytär nimittäin asuu
Lahnakoskella, Kokkolasta
hieman Jyväskylään päin, jos-
sa hän pitää kukkataimitar-
haa. Kahdesta pojasta toinen
asuu Coloradossa, toinen on
asettunut hiljattain Austr-
lian Sydneyyn, jossa meni nai-
misiin australialaistyön kans-
sa. Pojan piti vain aluksi mennä
laskettelemaan suksilla joksi-
kin aikaa Australian lumivuorille...

Kaksoissisarusten kanssa
jutellessa tuli samalla vaiht-
ettua muutama sana myös
Paavo Kalisen kanssa. Hän
oli tullut myös poikkeamaan
Ludlowista kesäjuhilla, jossa
oli käynyt kerran aikaisem-
min. Kalinen on syntymänsä ver-

montilainen, suomenkieli on
säilynyt hänellä hyvänä vuo-
sien saatossa.

Kalinen kertoi, että hän on
käynyt kymmenen vuotta sit-
ten Suomessa katselemassa
vanhempiansa synnyinseutu-
ja. Siinä samalla jutustellessa
tuli ilmi myös, että Kalisten
suku on levinnyt hyvin laajalle
alueelle täällä Amerikan man-
tereella.

Raivaajan kirjamyyn-
tipisteessä lähistöllä tuli vastaan
muiden muassa **Lennu-poika**
Lennu-poika asuu Massachu-
settsin länsiosissa, Amherstin
yliopistokaupungin lähistöllä.
Talvet kuluu opettaessa ja
suomalaisia radio-ohjelmia
kuunnellussa.

Lennu-poika ottaa kesän rennosti.

Lennu kertoi, että maailman-
radion kuunteleminen on hän-
nen ainoa keinoensa pitää yllä
suomenkielen taitoaan, sillä
hänen asuinseudullaan ei ole
suomalaisia lähetyksiä.

Hän onkin innokas suomen-
kielen opiskelija ja harrastaja,
suomi sointuu sujuvasti ja hel-
pontuntuisesti. Kesäjuhilla
Lennu kertoi muun muassa
että hän on parhaillaan toipu-
massa kesäkuussa tehdystä
leikkauksesta. Loppukesän
ohjelma sisältää mahdollisim-
man monipuolista kuntoilua ja
ulkoilua. Siinä sivussa hänellä
on tarkoituksena valmistella
väitöskirjaansa, joka pitäisi
saada hänen laskelmiensa

Pirkko ja Lauri Lassilalla on ollut tapana käydä kesäjuhilla aina kun vain aikataulu on antanut myötä.

mukaan valmiiksi ensi talvek-
si.

Lennu-poika innostui myös
puhumaan ensi kesän suun-
nitelmistaan. Kesän kohokoht-
ana tulee olemaan Suomen-
matka. Suomessa hänellä on
tarkoituksena kierrellä mah-
dollisimman paljon ystäviä ta-
paillen. Hänellä on käynyt
mielessä myös asettuminen
Suomeen eläkepäivikseen,
mutta suomalainen hintataso
hivittää sen verran, että pistä-
ä mietittävään ainakin
kahteen kertaan.

Iltapäivällä alkanut sade ke-
räsi ihmisiä Saiman Puiston
rakennusten katoksien alle.
Siellä seisoskelivat tarinoi-
massa myös **Lassilat, Pirkko**
ja **Lauri**. Lassilat asuvat Ash-
byssa, jossa Pirkko pitää kam-

paamaa. Lassilat ovat asettu-
neet Amerikkaan 26 vuotta
sitten. He asuivat alkujaan
pari ensimmäistä vuotta Fitch-
burgissa. Lassiloilla on ollut
tapana käydä kesäjuhilla lä-
hes joka kesä.

Keskusteluiden yhteydessä
tuli puheeksi myös Laurin uu-
si painonnostoharrastus. Muu-
ten, ei liene varmaankaan
monta henkilöä maailmassa
Laurin lisäksi, joka on nos-
tanut painonnoston maail-
manennätyksen ikäluokas-
saan vain kolmen viikon har-
joittelun jälkeen.

Näin oli kuitenkin käynyt
Laurin kohdalla. Hänet hou-
kuteltiin touhuun mukaan ja
seitsemän harjoituskerran jäl-
keen oli edessä kilpailut, jois-
sa ensikertalaisen maailman-
ennätysnosto kirjattiin ylös.

jatkuu takasivulla

Irja Tofferi (vas.) ja hänen kaksoissisarensa Mirja Pajala olivat tulleet viettämään kesää Floridasta pohjoiseen.

Kaurismäen tuotantoa Bostonissa

BOSTON, MA - Museum of
Fine Arts on valinnut ohjelmi-
stonsa suomalaisen ohjaaja
Aki Kaurismäen tuotantoa.
Elokuvat esitetään neljänä pe-
rääkäisenä keskiviikkona hei-
näk. 24 - elok. 14 päivien vä-
lisenä aikana.

Kaurismäki on tätä nykyä
Suomen tunnetuin elokuvaoh-
jaaja maailmalla, jonka tuotan-
toa on myös kaupallisessa le-
vityksessä Yhdysvalloissa.

Häntä on usein verrattu a-
merikkalaisen Jim Jarmusch-
iin lakonisen ja pelkistetyn
filmaustyyliinsä johdosta. Nä-
mä kaksi ohjaajaa ovat myös
hyvät ystävykset ja Jarmusch
on esiintynyt pienissä sivu-
osissa useissa Kaurismäen
elokuviissa.

Tulitikkutehtaan tyttö (The
Match Factory Girl), vuonna
1990 valmistunut elokuva (70

minuuttia) esitetään heinäk.
24. p:nä klo 8 illalla.

Calamari Union, 1984 (80
minuuttia) on vuorossa heinäk.
31. p:nä klo 6 illalla ja **I Hired a**
Contract Killer, 1990 (80 mi-
nuuttia) klo 7:46 illalla.

Varjoja paratiisissa (Shad-
ows in Paradise), 1986 (76
minuuttia) on esitysvuorossa
elok. 7. p:nä klo 6 illalla.

Hamlet liikemaailmassa
(Hamlet Goes Business), 1987
(86 minuuttia) esitetään elok.
14. p:nä klo 6 illalla.

Museon jäseniltä, eläkeläi-
siltä ja opiskelijoilta peritään
\$4.50 pääsymaksu kuhunkin
filmiin, muilta \$5.00.

Lisätietoja saa soittamalla
numeroon (617) 267-9300,
ext. 306.

Bostonin Museum of Fine
Arts sijaitsee osoitteessa 465
Huntington Avenue.

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana
jaakaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

ALICE & EUGENE HEIKKILA

TERVETULOA
YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

NORTH
END SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILA COUNTRY DEALERSHIPS

Suomen uutisia

Helsinki-Vantaan lentokentällä lymyää varkaita

Vielä ennen viime kesää Helsinki-Vantaan lentokenttä oli hyvin rauhallinen, mutta nykyisin päänaivaana ovat kentällä yleistyneet varkauudet.

Juhannuksen jälkeen vortot ovat keventäneet yhteensä jo kuuden ihmisen omaisuutta. Yleensä uhri on ollut liikemies, joka on jättänyt omaisuutensa lomaan huolimattomasti. Ketään varkaista ei ole toistaiseksi saatu kiinni.

Laajempi varastelu lentokentällä alkoi viime kesänä. Sitä ennen oli sattunut vain yksittäisiä tapauksia silloin tällöin. Talven ajaksi tilanne parani, mutta parhaillaan on käynnissä uusi varkauksien aalto.

Valtavasta rikosaallosta ei kuitenkaan ole kysymys, sillä juhannuksen jälkeen on lentokentän kautta kulkenut noin 200,000 matkustajaa.

Uhrien kertomusten perusteella uskotaan, että rikoksien takana on ulkomaalaisia. Poliisin mukaan varkaiden kiinnisaaminen on vaikeaa, koska lentoaseman kesävilinään on

helppo hävitä.

Järjestäytyneitä rikollisuutta ei tapauksien takana ilmeisesti ole. Lentoaseman poliisi epäilee, että kyseessä on muutama erillinen parin-kolmen hengen ryhmä, jotka toimivat toisistaan riippumatta. Näyttää asiasta kumpaan suuntaan ei ole.

Huolimattomuudesta apua varkaalle

Rikos tapahtuu tavallisesti niin, että uhrin huomio kiin-

nitetään muualle ja salkku tai muu laukku varastetaan esimerkiksi matkatavarakärryn päältä. On myös tapauksia, joissa uhri ei ole huomannut mitään tavallisuudesta poikkeavaa, ennen kuin on alkanut kaivata omaisuuttaan.

Lentoaseman poliisi on ilmoittanut lisäävänsä valvontaa mahdollisuuksien mukaan, mutta toivovat samalla, etteivät ihmiset jättäisi matkatavaroitaan hetkeksikään ilman valvontaa.

Poliisin mukaan uhrin on ilmeisesti valittu tarkkaan. Varkaat pyrkivät iskemään ulkomaisiin liikemiehiin, joilta voi odottaa saavansa suuren saaliin. Joskus uhrina on suomalainen turist.

Saaliikseen rikolliset ovat yleensä saaneet uhriensa matkakassan, luottokortteja tai asiapapereita.

Poliisi toivoo ihmisten valvovan matkatavaroitaan huolellisesti, sillä varkauudet Helsinki-Vantaan lentokentällä ovat kesän myötä lisääntyneet.

Ruisrockissa 40,000 henkeä

Turun Ruissalossa järjestetty perinteinen Ruisrock -musiikkifestivaali keräsi ennätyselliset 40,000 musiikin ystävää yhteen. Ruisrock tarjosi kansainvälisiä huippuluokan esiintymisiä, uutta ja vanhaa musiikkia sekä erilaisia oheistapahtumia.

Naisyleisurheilijat menestyivät Euroopan cupin B-finaalissa

Suomen naisyleisurheilujoukkoue sijoittui Barcelonan Euroopan cupin B-finaalissa toiseksi pisteillä 89. Italia sijoittui ensimmäiseksi pistein 93. Suomi ja Italia kamppailivat kahden vuoden kuluttua A-sarjassa.

Puolueet käyttivät 140 miljoonaa

Puoluekisteriin merkityt puolueet käyttivät vuonna 1989 rahaa yhteensä vajaat 140 miljoonaa markkaa. Tämä ilmenee oikeusministeriön puolueiden varainkäytön valvontaa koskevasta kertomuksesta. Vuonna 1989 puolueilla oli hivenen vähemmän kuluja kuin edellisellä vuonna. Tämä johtuu kertomuksen mukaan mm. siitä, että vuosi 1989 oli vaalien suhteen väli-vuosi.

Suomen uutisia

Greenpeace epäilee Finn-papin testejä

Ympäristöjärjestö Greenpeace syyttää Suomen metsäteollisuutta ja erityisesti Finn-papia siitä, että nämä vetoavat virheellisiin tutkimustuloksiin puolustaessaan paperin kloorivalkaisua.

Finnpap on tutkituttanut Keskuslaboratoriossa eräiden ulkomaisten ja kotimaisten hienopaperien kloori- ja dioksiinipitoisuuksia. Tutkimusten mukaan testattujen kloorivalkaisemattomien paperien kloori- ja dioksiinipitoisuudet ovat satoja kertoja suuremmat kuin vastaavien paperien pitoisuudet yleensä.

Greenpeace syyttää nyt Finn-papia kilpailijoiden mustamaalaamisesta. Greenpeacea kerrotaan, että Finn-pap on tuonut tutkimuksen tulok-

set julkisuuteen tavalla, joka saa epäilemään, että tutkimuksen motiivina ei suinkaan ollut entistä ympäristöystävällisemmän paperinvalmistuksen edistäminen, vaan eräiden paperilaatujen ja niiden valmistajien maineen pilaaminen.

Finn-papin julkaisemat tulokset ovat Greenpeacen mukaan kyseenalaisia muun muassa siksi, että tutkimuksissa on käytetty eri yksiköitä kuin on ollut tapana. Tutkimusten uskottavuutta heikentää järjestön mielestä myös se, että erään yrityksen yksi ja sama paperilaatu, jota kuitenkin markkinoidaan kahdella eri nimellä, on Finn-papin tutkimuksissa saanut eri pitoisuusarvot.

Pihti putaan keihäskoulussa ahdasta

Pihti putaan keihäskarnevaalien kolmas vuosikymmen on alkanut vauhdilla, jollaista ei aikaisemmin ole nähty. Viime vuonna keihäskouluun osallistui ennätysmäärä oppilaita (122), mutta tänä vuonna se ei tuntunut enää miltään.

"Nyt kurssilla on mukana 198 oppilasta", sanoo Jorma Kinnunen, yksi keihäskarnevaalien perustajista. Ja syykin on selvillä: kurssia vetää edelleen vallassa oleva olympiavoittaja Tapio Korjus ja yksi mukanaolijoista on tuore lajin maailmanennätysmies ja Rooman 1987 maailmanmestaruuttaan Tokion MM-kisoissa puolustava Seppo Rätty.

Keihäskoulu on tähän mennessä ollut pohja suomalaiselle keihäänheitolle ja on sitä varmasti jatkossakin. Ainoan poikkeuksen sen tuottamien huippuheitäjien pitkään rivistöön tuo Seppo Rätty, joka ei keihäskoulua ole käynyt, mutta on kyllä osallistunut keihäskarnevaaleihin.

Kirjailijoille valtionpalkinnot

Kirjallisuuden valtionpalkinnot, joiden summa on yhteensä 145,000 markkaa, on luovutettu suomalaisille kirjailijoille. Palkinnot jaettiin kaunokirjallisuuden, lasten- ja nuortenkirjallisuuden sekä käännöskirjallisuuden edustajille.

Kaunokirjallisuuden palkitut ovat Agneta Ara kirjasta Antonio Gades kommer inte (Antonio Gades ei tule), Sakari Issakainen teoksesta Jos nimeltä kutsut, Tiina Kaila romaanista Bruno ja Paavo Rintala kirjasta Minä Grunewald.

Lasten- ja nuortenkirjallisuuden palkitut ovat Anna Heinämaa kirjallaan Lira sekä Maija Larpola ja Leena Lumme kirjasta Kesätukka ja muita juttuja Kukkulan korttelista.

Käännöskirjallisuuden palkitut ovat Raija Jänicke Herta Mullerin kirjasta Ihminen on iso faasani ja Kai Nieminen Shikibu Murasakin Genjin tarinasta.

Kaunokirjallisuuden palkinnot olivat 18,750 markkaa, lasten- ja nuortenkirjallisuuden sekä käännöskirjallisuuden palkitut saivat jokainen 17,500 markkaa.

Suomi rajoittaa tinayhdisteitä

Suomi pyrkii rajoittamaan orgaanisten tinayhdisteiden vesiympäristölle aiheuttamia haittoja. Valtion neuvosto on päättänyt kieltää orgaanisten tinayhdisteiden ja niitä sisältävien valmisteiden käytön teollisuuden jäädäytys-, prosessi- ja jätevesien käsittelyyn.

Lisäksi rajoitetaan eliöiden kasvua vedenalaisilla pinnoilla estämään tarkoitettujen orgaanisten tinayhdisteiden ja niitä sisältävien valmisteiden käyttöä ja luovuttamista. Käytännössä kielletään tällaisia yhdisteitä sisältävien maalien käyttö pienveneiden maalaukseen.

Samoin määrätään, että näitä valmisteita sisältäviin astioihin olisi tehtävä käytön

rajoittamista osoittavat merkinnät. Valmisteita saa luovuttaa vain ammattikäyttöön, ja tällöin niiden on oltava pakattuina vähintään 20 litran astioihin.

Hallitus arvioi, ettei tinayhdisteiden korvaaminen muilla aineilla tai torjuntamenetelmillä aiheuta merkittäviä lisäkustannuksia. Orgaanisten tinayhdisteiden käytön rajoittamista koskeva päätös tulee voimaan syyskuun alusta.

Orgaaniset tinayhdisteet ovat myrkyllisiä leville, äyriäisille, nilviäisille, kaloille ja kaikille vesieläimille. Näitä yhdisteitä käytetään eniten PVC-muovien valmistuksessa, torjunta-aineiden tehoaineina ja vedenalaisen pinnan eliöstöä

torjuvissa valmisteissa. Eniten käytetään ns. eliöntorjuntamaaleja laivojen pohjan käsittelyssä. Vuonna 1987 Suomessa käytettiin tällaisia malleja noin 130,000 litraa ja noin 15 miljoonalla markalla.

Orgaanisten tinayhdisteiden päästöt huviveneistä on havaittu ongelmallisemmiksi kuin päästöt kauppa-aluksista, koska huviveneet ovat pienisatamissa jopa 95 prosenttia vesilläoloajasta.

Merialueiden kalankasvatamoissa biologista likaantumista torjutaan eliöntorjuntavalmisteilla. Kalankasvatamojen lähistöllä onkin havaittu tinaa sisältävien valmisteiden haittoja.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$23.00, 6kk \$15.00, 3kk \$11.00
Ulkomaille: 12kk \$28.00, 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Suomen uutisia

Lapin matkailu kaipaa valtion apua

Lapin matkailuyritysten tuksi esitetään valtiolta tulevaa riskirahoitusta, jolla vahvistettaisiin yritysten heikkoa rahoitusilannetta. Esitys sisältyy Lapin matkailukeskusten kehittämistyöryhmän loppuraporttiin.

Valtion rahoituksella syntyneissä riskirahoitusorganisaatioissa matkailualaa ei ole toistaiseksi otettu huomioon. Nyt julkistetussa mallissa esitetään, että Matkailunkehitys Nordia Oy:lle annettaisiin 20 miljoonaa markkaa kanavoitavaksi Lapin tärkeimpien matkailukeskusten oman pääoman ehtoiseksi rahaksi.

Riskirahoituksen esittäminen perustuu mm. Kehitysalu-

erahaston tilinpäätösanalyysiin. Niistä ilmenee, että Lapin matkailuyritykset ovat liikevaihtoon nähden erittäin velkaantuneita. Kannattavuus on ollut niissä jokseenkin tyydyttävää, mutta majoituksen käyttöaste on lähes kymmenen prosenttia alempi kuin maassa keskimäärin.

Vähemmän paikkoja, parempi palvelu

Kehittämistyöryhmä toteaa, että matkailukeskusten kehittämisessä ollaan siirtymässä vuodepaikkojen lisäämisestä palvelujen lisäämi-

seen. Samalla kiinnitetään huomiota erityisesti jätehuollon kuntoon saattamiseen. Matkailualan koulutusta halutaan myös kehittää, jotta keskusten tarvitsema työvoima saataisiin lähialueilta. Toiveena on matkailuammattikorkeakoulun ja akateemisen koulutuksen aloittaminen.

Työryhmä laskee esitysten toteuttamisen synnyttävän vuosittain 100-150 uutta työpaikkaa. Toisaalta valtion rahoitustarpeen ei uskota kasvavan tämänvuotisesta, kunhan eri hallinnonalojen määrärahoja kohdennetaan taroituksenmukaisesti.

Suomen uutisia

Itäturisteista tullut asekauppiaille riesa

Neuvostoturisteista on tullut suomalaisille aseliikkeille maanvaiva. Aseita yritetään ostaa vaihtokaupalla lähes päivittäin. Pimeitä tuliaseita yritetään joidenkin kauppiaiden mukaan myös myydä virallisille asekauppiaille.

Poliisin mukaan rikollispiireissä liikkuu entistä enemmän aseita, mutta itärajan takaa mahdollisesti salakuljettavaa tavaraa ei ainakaan vielä olla takavarikoitu.

Asekauppiat ovat saaneet viime vuosina kokonaan uuden asiakaskunnan neuvostoturisteista. Kauppiailta yritetään ostaa enimmäkseen ns. pelotteluaseita kuten esimerkiksi starttipistooleja, jotka ovat oikeiden tuliaseiden nä-

köisiä, mutta eivät laukais- taessa aiheuta vahinkoa.

Toisen asiakaskunnan muodostavat neuvostoturistit, jotka yrittävät ostaa luvanvaraisia tuliaseita. Ilman poliisilta saatavaa ostolupaa niiden hankkiminen on kuitenkin mahdotonta.

Itäturistien kasvanut innostus aseiden ostoon, ja joissakin tapauksissa myös automaattisten tuliaseiden myyntiin, on hyvin vakava asia.

Helsingin piiritullikamarista kerrotaan, että tulli on varautunut mahdollisiin aseiden salakuljetusyrityksiin, kun kaikkea muuta, kilpikonnista huummeisiin ja hormoneihin on jo takavarikoitu.

Suomea vaivaa voimakas pankkiryöstöjen aalto

Pankkiryöstöt ovat tämän vuoden aikana lisääntyneet Suomessa räjähdysmäisesti. Viime vuonna rahalaitoksiin kohdistuneita ryöstöjä tehtiin Keskusrikospoliisin mukaan 42 kappaletta.

Tämän vuoden ollessa vasta puolivälissä on pankki- ja postiryöstöjä tehty jo saman verran.

Pankkirosvot ovat olleet aktiivisesti liikkeellä ympäri maan. Lamasta on haettu syntipukia moneen ilmiöön. Lamasta inspiraation saanut pankkiryöstäjä tuntuu kuitenkin kaukaa haetulta.

Helsingin rikospoliisi ei pistäisi lisääntyneitä rahalaitosryöstöjä pelkästään laman piikkiin vaan uskoo kysymyksessä olevan laajemman ilmiön. Rikospoliisin mukaan ryöstöjen voimakas lisääntyminen on niin tuore ilmiö, ettei mitään syvällisempää analyysiä asiasta poliisin piirissä ole vielä tehty.

Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkija **Reino Sirenin** mukaan rahalaitosryöstöt ovat aikaisemmin olleet huomattavasti harvinaisempia Suomessa kuin esimerkiksi

muissa Pohjoismaissa.

Rikosten kohteissa tapahtuu siirtymää. Jos asunto-varkaudet tulevat vaikeammiksi suorittaa, siirrytään sellaisiin kohteisiin, joissa arvelaan rikoksen suorittamisen olevan helpompaa. Rikos, jossa saadaan rahaa suoraan käteen on houkuttelevaa, Siren toteaa.

Hän muistaa pankkiryöstöaaltoja olleen aikaisemminkin. 70-luvun puolella oli tämän päivän lukuihin verrattuna vähäinen rahalaitosten ryöstöaalto, jolloin tutkimuslaitokselta pyydettiin selvitystä ryöstöihin.

Selvityksessä todettiin yleisluontoisesti, että ryöstäjissä on eniten ensikertalaisia, jotka pakottavan rahantarpeen vuoksi taloudelliseen ahdistukseen jouduttuaan turvautuvat pankkiryöstöön.

Turvatoimia ei tehosteta

Suomalaiset pankit eivät halua tehostaa turvatoimiaan, vaikka maailmalla olisikin tarjolla erilaisia keinoja. Pankit pelkäävät ryöstöjen väkivaltaisuuden, jos turvatoimia lisätään.

Rahan menetys on pienempi paha kuin ihmiselle aiheutunut vahinko, pankeissa ajatellaan.

Suomessa pankit yrittävät kamppailla kasvavaa rikollisuutta vastaan vähentämällä toimipisteissään säilytettävää rahamäärää ja yrittämällä nostaa kiinnijäämisen riskiä. Kiinnijäämisen riskiä kasvatetaan asentamalla videokameroita pankeihin. Pankkivirkailijoita on myös koulutettu tunnistamaan ryöstäjiä.

Turvatoimikunnat pohdiskelevat

Pankit pohtivat turva-asioita yhteisessä pankkiyhdistyksen alaisessa turvatoimikunnassa, johon kuuluvat mm. pankkien turvapäälliköt. Pankkiyhdistys kerää tietoja tapahtuneista ryöstöistä. Turvatoimikunnassa vaihdetaan tietoja ja pohditaan keinoja rikollisuuden vähentämiseksi.

Pankkiryöstöjen määrä, vaikka se onkin kasvussa, on Suomessa suhteellisen pieni.

Viime vuonna Suomessa ryöstettiin noin joka 70. konttori, kun esimerkiksi Kanadassa ryöstäjät tunkeutuivat joka viidenteen konttoriin.

Lama vetää yliopistoihin

Suomalaisten korkeakoulujen ja yliopistojen hakijamäärät ovat tänä kesänä lisääntyneet huomasti. Hakijoita on riittänyt myös matemaattisluonnontieteellisiin koulutusohjelmiin, jotka ovat aiempina vuosina kärsineet opiskelijapulasta.

Opiskeluinnokkuuden kasvu on seurausta talouden lamasta ja nuorten lisääntyneestä työttömyydestä.

Koko maan yliopistot ja korkeakoulut ottivat tänä keväänä vastaan uusien opiskelijoiden hakemusten tulvan. Hakijamäärät lisääntyivät edellisestä vuodesta viidenneksen.

Yksittäisiin koulutusohjelmiin oli joissakin tiedekunnissa jopa puolet enemmän hakukkaita kuin viime vuonna. Opiskelupaikkojen määrä pysyy suunnilleen ennallaan.

Yleisradiosta MTV:n suurin omistaja

Yleisradiosta tuli äskettäin osakekauppojen jälkeen MTV:n suurin omistaja. Yleisradio ja Yleisradion eläkesäätiön kiinteistöyhtiöt omistavat MTV:n osakkeista nyt kolme-toista prosenttia. Kauppasumma oli tiettävästi 20 miljoonaa markkaa.

Yleisradio lisäsi osakekantaansa saadakseen enemmän vaikutusvaltaa MTV:n toimintaan. Yle:n tavoitteena on saada myös oma edustajansa MTV:n hallitukseen.

Ylen tarkoituksena on saada nykyistä paremmin tietoa MTV:n taloudellisesta tilasta. Tällä hetkellä MTV ja Yle rakentavat yhdessä puolen miljardin markan arvoista kolmoskanavan lähetysverkkoa.

Suomessa vierastetaan ajatusta turvalasista pankkiväen ja asiakkaiden välissä.

FINNEXPRESS

ABSOLUTELY & POSITIVELY

LOWEST AIRFARES

WHEN YOU FLY

FINNAIR TO FINLAND

Scandinavian Bonus Pass
Included Free with Tickets!

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

FOR INFORMATION AND RESERVATION CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017

Telephones:

212-832-8989 or 800-677-6454

FAX 212-688-4495

Maailman tapahtumia

Aids levinnyt laajasti myös Aasian maihin

Viimeisenä mantereena myös Aasiassa on alettu ymmärtää aids-ongelman laajuus. Aiemmin aidsia eli HI-viruksen aiheuttamaa immuunikatosairautta pidettiin Aasiassa lähinnä länsimaiden ongelmana.

Maailman terveysjärjestön WHO:n seitsemännessä kansainvälisessä Aids-konferenssissa Italian Firenzessä WHO:n edustajat kertoivat, että monissa Aasian maissa tikittää "HIV-aikapommi". Esimerkiksi Thaimaassa 17 prosenttia prostituoiduista on saanut HIV-tartunnan.

WHO arvioi, että vuosikymmenen loppuun mennessä kehitysmaissa kuolee vuosittain aidsiin jopa miljoona ihmistä. Aids leviää jatkossa yhä enemmän heteroseksuaalien paris-

sa, minkä vuoksi yhä useampi nainen ja lapsi sairastuu tautiin.

Aids-konferenssissa varoitettiin taudin leviämistä erityisesti kehitysmaihin, joissa useimmat maapallon ihmisistä asuvat. Aids lyhentää ihmisten odotettavissa olevaa elinikää kymmenen vuotta vuosikymmenen loppuun mennessä, konferenssissa arvioitiin.

Bush sai moitteita

- Yhdysvaltain tulisi panna samanlaiset voimat aidsin vastaiseen taisteluun kuin Persianlahden kriisissä, sanoi aids-viruksen löytänyt tohtori Michael Gottlieb. Hänen mukaansa Yhdysvaltain presidentti George Bush on teh-

nyt aivan liian vähän taudin pysäyttämiseksi.

Hän kehotti Bushia asettamaan aidsin kotimaanasoiden ykköstilalle ja nimittämään Valkoisen talon erityisneuvonantajan käsittelemään ongelmaa.

Gottliebin ensimmäisestä aids-raportista on kulunut nyt kymmenen vuotta.

Virallisten tietojen mukaan puoli miljoonaa amerikkalaista sairastuu vuosikymmenen loppuun mennessä aidsiin.

WHO arvioi, että vuonna 2000 aidsiin sairastuneita on kymmenen miljoonaa ja aidsin kantajia 40 miljoonaa. Aasiassa sairastuu vuosittain aidsiin neljännesmiljoona ihmistä. Eteläisessä Afrikassa sairastuneiden määrä saattaa kohota jopa 750,000:een.

YK:n pääsihteeri ei jatka

Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri Javier Perez de Cuellar ei aio jatkaa maailmanjärjestön johdossa vuoden lopussa päättyvän virkakauden jälkeen.

Saksalaiselle Der Spiegel -lehdelle antamassaan haastattelussa Perez de Cuellar sanoi, ettei hän aio jatkaa enää tämän vuoden jälkeen, vaikka jotkut turvallisuusneuvoston jäsenet kuten Ranska ovat kehottaneet häntä pysymään virassa jonkin aikaa.

Perulainen Perez de Cuellar, 71, on ollut YK:n pääsihteerinä 10 vuotta, ja hänen on odotettu vetäytyvän eläkkeelle toisen virkakautensa jälkeen.

Ruotsi puolustaa nuuskaansa

Sadattuhanneet ruotsalaiset ovat odottaneet hermostuneina Euroopan Yhteisön parlamentissa tehtävää äänestyspäätöstä nuuskasta.

EY haluaa kieltää suussa käytettävän määrän nuuskatupakan terveydelle vaarallisenä. Sen sijaan nenän kautta nautittavalle nuuskalle ei ainakaan vielä aiota tehdä mitään.

Nenän kautta nuuskaillaan paljon esimerkiksi Britanniasa, mutta märkä nuuska on merkittävä osa ruotsalaista elämäntapaa. Peräti 78 prosenttia ruotsalaisista on sitä mieltä, ettei EY:n pitäisi puuttua asiaan lainkaan.

Noin 800,000 ruotsalaista pitää ainakin silloin tällöin nuuskapallukkaa ylähuulensa alla.

Bulgarian ydinvoimala vaarallinen

Kansainvälisen atomienergiajärjestön IAEA:n mukaan Bulgarian ainoa ydinvoimala on vaarallinen. Järjestö vaati äskettäin Bulgarian hallitukselta välittömiä toimia voimalan korjaamiseksi.

IAEA:n Wienissä olevan päämajan tiedonannossa todetaan, että Kozloduyin voimalan kahden toimivan yksikön tutkimukset on juuri saatu loppuun ja paikalla ollut tutkimusryhmä on havainnut voimalan erittäin huonokuntoiseksi. Voimalassa havaittiin lisäksi useita turvallisuuteen vaikuttavia puutteita.

Tiedonannon mukaan vanhanmallinen, neuvostoliittolaisten avulla rakennettu voimala saattaa aiheuttaa ympäristökatastrofin. Voimalassa on ollut vaikeuksia usean vuoden ajan.

MAILAN...jatkoa sivulta 5.

vähän myöhässä, mutta tytöt ehtivät kuitenkin saada vielä annoksen klubin tarjoamaa tunnetusti aina maukasta riisipuuroa hedelmäsopan kanssa.

Ensimmäisenä tyttöjen silmiin kuitenkin otti heidän kaupunkinsa Tampereen vaakuna ja lahjoitushyllyssä lasin takana oleva Tamperetta esittelevä kirja. Hyvinhän täällä on asiat, tuumasivat tytöt, kun Tamperekin on täällä näin hyvin esillä.

Maila Andersson

PS.

9-vuotinen peruskoulu on kaikille pakollinen, mutta halutessaan jatkaa ylioppilaspohjaisiin kouluihin on jatkettava lukioluokalle. Unohdin mainita, että tyttöjen mieliharrastus on kesällä surffausta talvella laskettelu. He kuulevat myös amerikkalaista jalkapalloa pelaavan joukkueen kannustajiin ja sitä varten he joutuvat käymään kuntosalilla kolmena iltana viikossa. Pyramidiiden ja vastaavien liikkeen teko vaatii voimaa.

TARINOITA...
jatkoa sivulta 21

Lauri Lassila kertoi huumorimielellä, että varsinkin monet naiset ovat ihmetelleet, että "millä lihaksilla tulos on syntynyt". Siihen kysymykseen Laurilla on ollut omat veikeät vastauksensa, jotka pitää jokaisen henkilökohaisesti kuulla...

★

Sellaiset olivat ne kesäjuhlat. Haastateltavia, tarinoita ja kertomuksia olisi ollut muutama sata lisää. Jääköön ne odottamaan ensi kesää.

Ai niin meinasi vallon unohtua. Aamulla keskustelin Beverley Winterin kanssa, joka oli tullut kesäjuhliin jälleen kerran grillaillemaan kanoja

poikiensa ja miniänsä kanssa. Winterin perhe on ollut ainakin kymmenen vuoden ajan mukana juhlilla kananpaistajina.

Tänä kesänä juhlilla grillattiin kaikkiaan 540 kananpuolikasta, joka on suunnilleen sama määrä kuin viime vuonna. Beverley Winter ihmetteli ja kummasteli töidensä lomassa sitä, miten nuoren näköisiä suomalaiset aina ovat.

- Monia suomalaisia ei sitten millään uskoi esimerkiksi isoäideiksi, sen verran nuorilta ja pirteiltä kaikki näyttävät, imarteli hän suomalaisia.

- Eikös thank you ole suomeksi kiitos, hän tiesi vielä li-

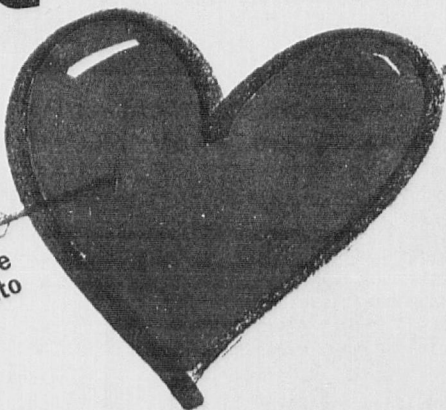
Kari Seppälä

Beverley Winter grillasi poikiensa ja miniänsä kanssa kaikkiaan 540 kananpuolikasta kesäjuhlien vieraita varten.

The right
flight
to
Helsinki

New York
Chicago
Los Angeles
Seattle
Toronto

COPEN
HAGEN
AIRPORT

Helsinki

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Stockholm or Copenhagen Airport. Both are welcome retreats from the crowds of other European airports, offering travelers hassle-free connections. SAS has several daily flights to Helsinki that allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Stockholm or Copenhagen Airport's shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS. For more information, contact your travel agent or SAS at 1-800/221-2350.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

AUGUST